

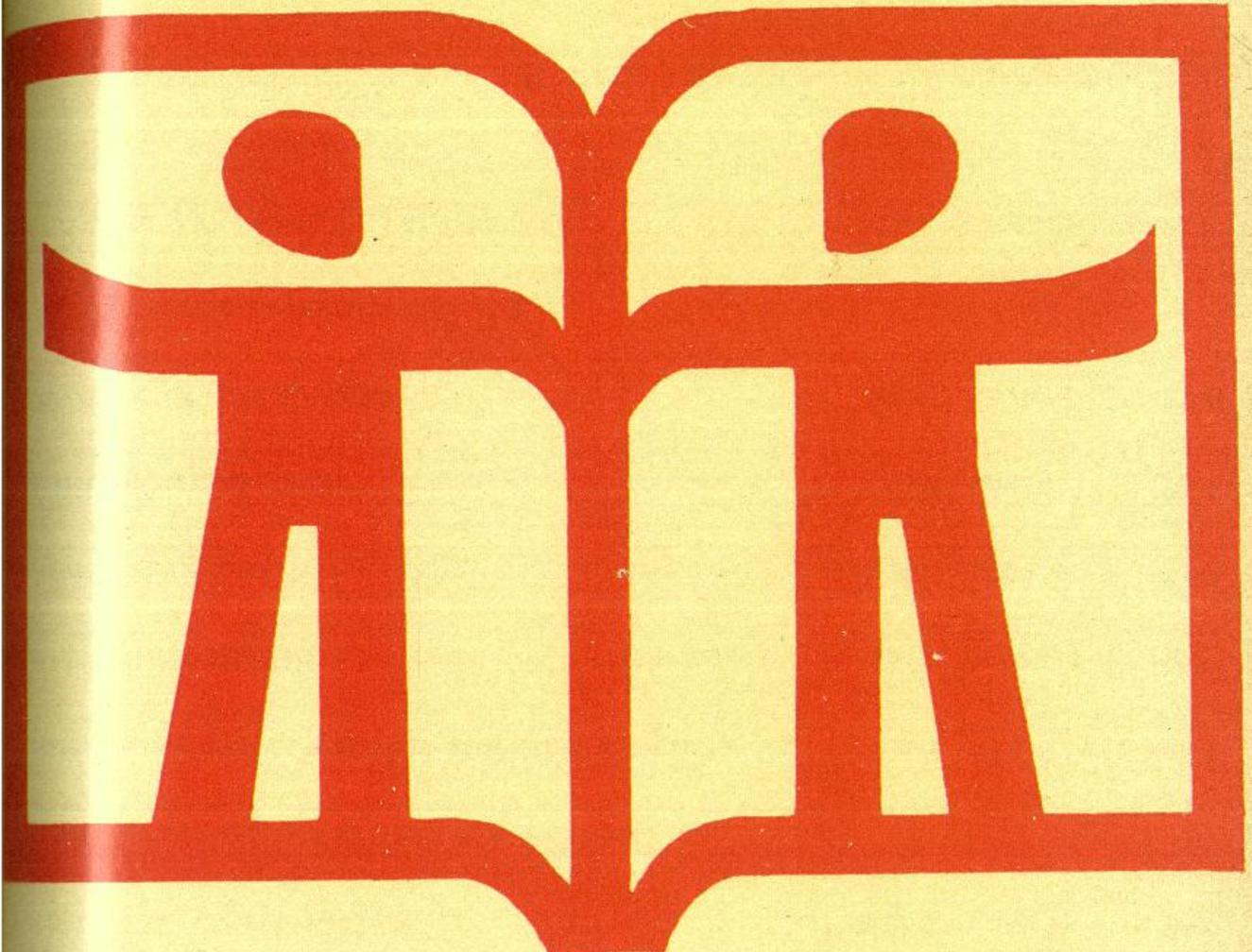

วารสารห้องสมุด T.L.A. BULLETIN

ปีที่ ๑๖

ฉบับที่ ๕

กันยายน - ตุลาคม ๒๕๑๕

สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๑-๗ เมษายน ๒๕๑๕

“อ่านเพื่อความก้าวหน้า”

“อ่านเพื่อความก้าวหน้า” นาคีคอยู่
เสริมปัญญาเบิกหน้าอนาคต

Thailand's National Book Week

1-7 April, 1972

“Reading for Development”

ถึงอ่านยิ่งเรียนรู้อิ่งขยายวง
งานสัมฤทธิ์ประสิทธิ์ผลจนรุ่งเรือง.
“จ้อย”

สารสารห้องสมุด

T.L.A. BULLETIN

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๕

กันยายน — ตุลาคม ๒๕๑๕

นิตยสารรายสองเดือนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

สารบัญ

คณหนังสือของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน	ทองหยด ประทุมวงศ์	๓๘๓
การเรียนบรรณารักษศาสตร์ ณ วิทยาลัย		
การศึกษาประสานมิตร	สุนทร แก้วลาย	๓๘๘
บริการหนังสือจอง	รักพร ชังธาดา	๔๐๕
หนังสือพิมพ์กับท่าน	บำรุง สุขพรรณณี	๔๑๖
วิทยุและโทรทัศน์	สงวน วิจิตรสาร	๔๒๘
หนังสือพิมพ์เนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ	ปราณี เขียงทอง	๔๔๕
ที่ได้จากการสนทนากับบรรณารักษ์และครู		
มหาวิทยาลัยโอคลาโฮมา	แมนมาส ชาลิต	๔๔๕
การหนังสือ History of Anglo — Thai Relations	ฉุน ประภาวิวัฒน์	๔๕๒
บรรณาธิการ : ห้องสมุดประชาชนในทรศนะของนักเขียนคนหนึ่ง		๔๕๓
นกข่าว		๔๖๒

T. L. A. BULLETIN

Volume 16, Number 5

September - October B.E. 2515 (1972)

C o n t e n t s

The Library of Congress Author Numbers	<i>Tongyod Pratoomvongs</i>	383
Library Studies at the College of Education, Prasarnmitr . . .	<i>Sunthorn Kaewlai</i>	398
Reserve Books	<i>Rattaporn Sangtada</i>	409
Thai Newspapers	<i>Bamroong Sukphan.</i>	416
Radio and Television News	<i>Sanguan Vichitsar</i>	428
List of Books Published for the Thailand's		
First National Book Week	<i>Pranee Chiengtong</i>	445
Some Point-of-view getting from the Talking Between Thai Librarian and American from the University of Oklahoma Group Study Tour	<i>Maenmas Chavalit</i>	449
History of Anglo-Thai Relations (Book Review)	<i>Chun Praphavi-vadhana</i>	452
Editorial : Thai Public Library Service in a Columnist's View.		457
News		462

วารสารห้องสมุด
T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือน ของ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ เพื่อ

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์
ส่งเสริมและเผยแพร่งานการศึกษาและวัฒนธรรม

บรรณาธิการ

นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

ประจำกองบรรณาธิการ

นางแม่นันมาส ชวลิต

นางสาวลมูล รัตติกาล

นางสาวไข่มุกต์ มีสินทะเลข

นางรำภา กุลสัมบูรณ์

นางเสาวณีย์ ทรงสุนทร

นางธรรมา กนกมณี

นายทวี มุขธระโกษา

นายชลัช ลีระเวนิช

เจ้าของ :

ผู้จัดการ, ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา :

พนักงาน :

พิมพ์ :

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

ตึกอรรถยัยเทพกัญญา เลขที่ ๒๕๑ หน้าวัดบวรนิเวศ

ถนนพระสุเมรุ บางลำพู กรุงเทพมหานคร โทร. ๘๒๕๕๒๘

โรงพิมพ์ไทยเชมม ถนนเฟื่องนคร กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๒๐๔๔๘

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามคัดลอกข้อความต่อนหน้าโดยไม่ได้รับอนุญาต.

T. L. A. BULLETIN

Official Bi - monthly Journal of the Thai Library Association

Editor in Chief

Dr. Damrong Bejrablaya

Editorial Staff

Mrs. Maenmas Chavalit
Miss Lamoon Ruttakorn
Miss Kaimook Milinthalake
Mrs. Rampee Kulsomboon

Mrs. Saowanee Songsoonthorn
Mrs. Thara Kanakamani
Mr. Twee Mooktharagosar
Mr. Shalash Liyavanija

Owner

Thai Library Association
Mahamakut Rajvidyalaya
Bovoranyes, Bangkok, Thailand

Printed at Thaikasem Press, Fuangnakorn Road, Bangkok Metropolis, Thailand

(All rights reserved. No part of this journal may be reproduced in any form without the permission of the owner).

รายงานคณะกรรมการบริหารประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕

ของ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายกสมาคม

นายก คนที่ ๑

นายก คนที่ ๒

ประธานการ

วิจัย

วารสาร

ศึกษาค

เผยแพร่

ประธานแผนกวิเทศสัมพันธ์

ประธานแผนกเผยแพร่วิชาการ

ประธานแผนกประชาสัมพันธ์

ประธานแผนกจัดทำวารสาร

ประธานแผนกจัดพิมพ์

ประธานแผนกนิเทศห้องสมุด

ประธานแผนกบรรณานุกรมแห่งชาติ

ประธานแผนกศูนย์รวมมิตร

ประธานแผนกหาทุน

ประธานแผนกแลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์

ประธานแผนกชมรมห้องสมุด

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

- นางแม่นิ่มมาส ขวลิต

- นายคุณ ประภาวิวัฒน์

- นางจรรุวรรณ สันธุโสภณ

- นางธราภ กนกมณี

- นางสาวกัทลี สมบัติศรี

- นางสาวทองหยด ประทุมวงษ์

- นางอัมพร (วีรวัดน์) ปิ่นศรี

- นางสาวทัศนีย์ ถัดยามมิตร

- นางมาเวีย เหล่าสุนทร

- นางสาวดลมูล รัตตากร

- นางสาวรสา วงศ์ยังอยู่

- นายทวี มุขระโกษา

- นายวิชัย ทับเที่ยง

- นางนิตยา ชูทามาตย์

- นางสาวไข่มุกด์ มลิินทะเลฯ

- นางแม่นิ่มมาส ขวลิต

- นางสาวกัทลี สมบัติศรี

- นายสุข พงษ์สถิตย์

- คุณเนติวรรณ ปิ่นทอง

- นายประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล

- นางจิตตรา ประณีษ

- นายขง อิงคเวทย์

- ม.ด. จ้อย นันทวิจิตรินทร์

- นางลินจง เผ่าวิบูล

- นางถล่อมจิต จิวาสัย

- นางสาววามิ ศักดิ์เจริญ

- นายชดัด ลีชะวณิช

OFFICE BEARERS OF THE T.L.A. 1971-1972

President

Vice Presidents

Secretary

Treasurer

Librarian

Chief of Reception Committee

Registrar

Chief of Foreign Relations

Chief of Library Training

Chief of Public Relations

Chief of the T.L.A. Bulletin

Chief of Publication

Chief of Library Clinic

Chief of Bibliography

Chief of Union Catalog

Chief of Fund Raising

Chief of Gifts and Exchanges

Chief of Provincial Library Club

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

- Mrs. Maenmas Chavalit

- Mr. Chun Praphavi - vadhana

- Mrs. Charuwan Sindusopon

- Mrs. Thara Kanakamani

- Miss Katalee Sombatsiri

- Miss Tongyod Pratoomvongs

- Mrs. Amporn (Viravathana) Punsri

- Miss Tusnee Kulayanamit

- Dr. Maria Laosunthara

- Miss Lamoon Ruttakorn

- Miss Rasa Wongyoungyu

- Mr. Twee Mooktharagosar

- Mr. Wit Thapthiang

- Mrs. Nitaya Chutamataya

- Miss Kaimook Milinthalake

- Mrs. Maenmas Chavalit

- Miss Katalee Sombatsiri

- Mr. Sook Pongsathit

- Miss Nilawan Pintong

- Dr. Pradisth cheosakul

- Mrs. Chittra Pranich

- Mr. Yong Inkavate

- M.L. Joy Nanthivashrin

- Mrs. Linchong Phaovibul

- Mrs. Klomchit Chivalaya

- Miss Vanee Suckcharoen

- Mr. Shalash Liyavanija

เลขหนังสือของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน

ของหยด ประทุมวงศ์

เลขหนังสือ (book number) หรือที่
เรียกอย่างหนึ่งว่าเลขผู้แต่ง (author
number) นั้นคณะอนุกรรมการบัญญัติศัพท์
บรรณารักษศาสตร์ กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ได้บัญญัติไว้ดังนี้คือ
"เครื่องหมายประจำหนังสือ โดยมาก
ที่พยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่ง และ
พยัญชนะตัวแรกของชื่อเรื่อง ในห้องสมุด
จะมีตัวเลขกำกับตามหลังพยัญชนะตัว
แรกของชื่อผู้แต่ง ทั้งนี้เพื่อให้ได้สังเกตนาม
ผู้แต่งง่ายเข้า"

อย่างไรก็ดี มีห้องสมุดขนาดเล็ก
จำนวนมากไม่น้อยทั้งในประเทศไทยและในต่าง
ประเทศ ที่ได้กำหนดเลขหนังสือหรือเลข
ผู้แต่งแตกต่างจากคำนิยามดังกล่าว คือ
แทนที่จะใช้พยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่ง
เพียงตัวเดียว ก็ใช้พยัญชนะตัวแรกของ
ชื่อเรื่อง ห้องสมุดเหล่านั้นจะใช้พยัญชนะ
ตัวแรก หรือ ๓ ตัวแรกของชื่อผู้แต่ง
แทน.

สำหรับห้องสมุดขนาดใหญ่ที่ใช้ตัวเลข
กำกับ ตามหลังพยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้
แต่งนั้น ส่วนใหญ่อาศัยตารางเลขผู้แต่ง
ของ Charles Ammi Cutter กับ Kate E.
Sanborn ซึ่งมีชื่อว่า Cutter — Sanborn
Three Figure Author Number ซึ่งเป็น
ตารางเลขสำเนาเรียงรูป และเรียงลำดับตาม
อักษรของผู้แต่ง ห้องสมุดวิทยาลัย ห้อง
สมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุดเฉพาะ
หลายแห่งในประเทศไทยนิยมใช้กันมาก
เพราะเป็นตารางเลขผู้แต่งที่ใช้ง่ายและใช้
สะดวกมาก จนกระทั่งบรรณารักษ์ส่วน
ใหญ่มักจะเรียกกันติดปากว่าให้เลข Cutter
แทนคำว่า เลขหนังสือหรือเลขผู้แต่ง.

ตารางเลขผู้แต่งที่น่าสนใจอีก ตาราง
หนึ่งก็คือ ตารางเลขหนังสือของห้องสมุด
รัฐสภาอเมริกัน ซึ่งห้องสมุดในเมืองไทย
ไม่ค่อยนิยมใช้ทั้ง ๆ ที่ในปัจจุบันมีห้องสมุด
ขนาดใหญ่หลายแห่ง อาทิเช่น ห้องสมุด
มหาวิทยาลัย และห้องสมุดเฉพาะบางแห่ง
ได้หันมาใช้การจัดหมู่หนังสือระบบรัฐสภา

อเมริกันแทนระยอื่น ๆ ผู้เขียนจึงใคร่ขอ
ถือโอกาสนี้แนะนำให้ท่านผู้อ่านใคร่จักและ
ทำความเข้าใจกับ ตารางเลขหนังสือของ
ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันบ้างพอสมควร.

กล่าวโดยทั่วไป เลขหนังสือ หรือเลข
ผู้แต่ง ของ ห้องสมุด รัฐสภาอเมริกัน นั้น ก็
เป็นส่วนหนึ่ง ซึ่ง ช่วย ประกอบเลขหมู่ของ
หนังสือแต่ละเล่ม ให้เป็นเลขเรียกหนังสือ
(call number) ที่สมบูรณ์เรียบร้อย กล่าว
คือ เลขเรียกหนังสือของห้องสมุดรัฐสภา
อเมริกัน ประกอบด้วยส่วนสำคัญสองส่วน
คือ เลขหมู่ของหนังสือ (classification
number) กับเลขหนังสือ (book number
หรือ author number) ทั้งนี้เพื่อให้
หนังสือแต่ละเล่มในแต่ละหมวดหมู่ มีเลข
เรียกหนังสือ ที่เฉพาะเจาะจงลงไปไม่ซ้ำกัน
เพื่อสะดวกในการ เรียงหนังสือ เข้าชั้นตาม
ลำดับเลขเรียกหนังสือ จากเลข หมู่ย่อยไป
หาเลขหมู่มาก และในแต่ละเลขหมู่ที่ซ้ำ
กัน ก็เรียงลำดับตามอักษรของผู้แต่ง

หรือรายการหลักอื่น ๆ แล้วแต่กรณี นี้
ว่าช่วยให้การ จัดเก็บหนังสือเข้าชั้น เป็นไป
อย่างมีระเบียบแบบแผน เสมอต้นเสมอ
ปลายไม่สับสนสับสนดังคำกล่าวที่ว่า "จะ
หยิบก็ง่าย จะหากรู้ จะดูก็งามตา"
กล่าวได้ว่า เลขเรียก หนังสือ เป็น เครื่อง
อำนวยความสะดวกให้กับ ทั้งฝ่าย ผู้ให้บริการ
และผู้ใช้บริการได้เป็นอย่างดี.

ตาราง เลขหนังสือ ของ ห้องสมุดรัฐ

สภาอเมริกัน เป็นตารางเลขง่าย ๆ สั้น ๆ
และ เป็น ตารางเลขที่ ได้กำหนดไว้ อย่าง
กว้าง ๆ มิได้เป็นตารางเลขที่สมบูรณ์
เหมือนตารางเลขผู้แต่งของ Cutter และ
Sanborn ที่กล่าวมาแล้ว ห้องสมุดรัฐสภา
อเมริกันได้ กำหนดตารางเลขผู้แต่ง ขึ้นใช้
ควบคู่ไปกับการกำหนดเลขหมู่หนังสือ ซึ่ง
ได้เริ่มต้นมา ตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่
๒๐ และได้วิวัฒนาการ เรื่อยมา จนถึง
ปัจจุบัน รวม ๔ ตารางดังนี้ คือ :-

ตารางที่ ๑ ใช้สำหรับชื่อที่ชนคนควยควอกษร S.

a	ch	e	hi	m o p	t	u
2	3	4	5	6	7-8	9

สำหรับเลขที่ใช้กำกับตามหลังตัว S นั้นใหญ่จากตาราง.

ตัวอย่าง

Saint	= .S2	เพราะอักษรที่ถูกลบไปคือ	a = 2
Schaefer	= .S3	เพราะอักษรที่ถูกลบไปคือ	ch = 3
Seaton	= .S4	เพราะอักษรที่ถูกลบไปคือ	e = 4
Shipley	= .S5	เพราะอักษรที่ถูกลบไปคือ	h = 5
Smith	= .S6	เพราะอักษรที่ถูกลบไปคือ	m = 6
Steel	= .S7 หรือ .S8	เพราะอักษรที่ถูกลบไปคือ	t = 7-8
Storch	= .S75	เพราะอักษรที่ถูกลบไปคือ	t = 7-8
Sturges	= .S8	เพราะอักษรที่ถูกลบไปคือ	t = 7-8
Sullivan	= .S9	เพราะอักษรที่ถูกลบไปคือ	u = 9

ตารางที่ ๒ ใช้สำหรับชื่อที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะทุกตัวยกเว้นตัวอักษร S กับ Qu.

a	e	i	o	r	u
3	4	5	6	7	8

สำหรับเลขที่ใช้กำกับตามหลังพยัญชนะตามตารางที่ 2 นี้ใหญ่จากตาราง.

ตัวอย่าง

Carter	= .C3	เพราะอักษรที่อยู่ถูกลบไปคือ	a = 3
Cecil	= .C4	เพราะอักษรที่อยู่ถูกลบไปคือ	e = 4
Cinelli	= .C5	เพราะอักษรที่อยู่ถูกลบไปคือ	i = 5
Corbett	= .C6	เพราะอักษรที่อยู่ถูกลบไปคือ	o = 6
Crocket	= .C7	เพราะอักษรที่อยู่ถูกลบไปคือ	r = 7
Cullan	= .C8	เพราะอักษรที่อยู่ถูกลบไปคือ	u = 8

ตารางที่ ๓ ใช้สำหรับชื่อที่ชนคนทวยสระทุกตัว.

b	d	l m	n	p	r	s t
2	3	4	5	6	7	8

สำหรับเลขที่ใช้กำกับความหลังสระตามตารางที่ 3 คุ้ได้จากตาราง.

ตัวอย่าง

Abbot	= .A2	เพราะอักษรที่อยู่ถัดไปคือ	b = 2
Adams	= .A3	เพราะอักษรที่อยู่ถัดไปคือ	d = 3
Aldrich	= .A4	เพราะอักษรที่อยู่ถัดไปคือ	l = 4
Ancs	= .A5	เพราะอักษรที่อยู่ถัดไปคือ	n = 5
Appleby	= .A6	เพราะอักษรที่อยู่ถัดไปคือ	p = 6
Archer	= .A7	เพราะอักษรที่อยู่ถัดไปคือ	r = 7
Asheim	= .A8	เพราะอักษรที่อยู่ถัดไปคือ	s = 8
Austin	= .A9	เพราะอักษรที่อยู่ถัดไปคือ	u = 9

ถึงแม้ว่าจะไม่มี u ในตารางก็ใช้ 9 ได้ เพราะในตารางมีให้เพียง s t = 8 ดังนั้น
ตัวอักษรที่อยู่ถัดจาก t ขึ้นไปก็ใช้เลข 9 ได้ทุกตัว.

ตารางที่ ๔ ใช้สำหรับชื่อที่ชนคนทวยอักษร Qu.

a	e	i	o	r	y
3	4	5	6	7	9

สำหรับเลขที่ใช้กำกับตามหลัง Qu ตามตารางที่ ๔ คุ้ได้จากตาราง.

ตัวอย่าง

Quable	= .Q3	เพราะตัวอักษรที่ถัดไปคือ	a = 3
Queener	= .Q4	เพราะตัวอักษรที่ถัดไปคือ	e = 4

Quick = .Q5

Quoist = .Q6

Qureshi = .Q7

Quynn = .Q9

เพราะตัวอักษรที่ตกไปคือ i = 5

เพราะตัวอักษรที่ตกไปคือ o = 6

เพราะตัวอักษรที่ตกไปคือ r = 7

เพราะตัวอักษรที่ตกไปคือ y = 9

ข้อกำหนดเลขหนังสือของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน

ตารางเลขที่ ๔ ตารางนี้ เป็นเพียง ตารางเลขที่ที่กำหนดไว้อย่างกว้างๆ ไม่เฉพาะเจาะจงลงไป ถ้ามองดูอย่างผิวเผิน อาจจะรู้สึกว่าใช้ได้ไม่ยากนัก แต่ถ้าจะใช้ให้ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ ที่ห้องสมุด รัฐสภาอเมริกัน กำหนดไว้ ก็อาจจะทำได้ไม่ยากนัก และต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างพอสมควร เพราะตารางเลขที่ให้ไว้นั้น ไม่ใช่ตารางสำเร็จรูป ต้องอาศัยวิธีการเฉพาะในการกระจายเลข หนังสือของผู้แต่งแต่ละคนด้วยตนเอง จากทัศนียม ๑ ตำแหน่ง เป็น ๒ หรือ ๓ ตำแหน่ง หรือมากกว่านั้นแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เพื่อรักษา หลักเกณฑ์ในการเรียงลำดับหนังสือ ในแต่ละหมวดตามลำดับอักษรของผู้แต่งไว้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย เลขผู้แต่งหรือเลขหนังสือของผู้แต่งแต่ละคนนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นเลขเดียวกันตลอดไปทุกหมวด (หาก

ผู้แต่งคนนั้นแต่งหนังสือหลายหมวด) บางครั้งก็ต้องเพิ่ม หรือ ลดค่าของ เลขหนังสือด้วย.

จากตารางที่หนึ่ง ผู้แต่งชื่อ Saint จะได้เลขหนังสือ = .S2 เพราะอักษรที่ตามหลัง S คือ a ซึ่งในตารางมีค่า = 2 ต่อมาห้องสมุดได้ หนังสือ มาอีกเล่มหนึ่ง ผู้แต่งชื่อ Sabine บังเอิญหนังสือเล่มนี้ ได้ เลขหมู่เดียวกันกับเล่มที่ Saint แต่ง ซึ่งเคยให้เลขหนังสือไว้ .S2 หนังสือเล่มที่ Sabine แต่งก็ควรจะให้เลขหนังสือเป็น .S2 เหมือนกัน แต่ตามกฎการเรียงลำดับหนังสือในแต่ละหมวดของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันนั้น ต้องเรียงลำดับอักษรตามผู้แต่ง ดังนั้น Sabine จึงต้องเรียงไว้ก่อน Saint ฉะนั้นจะกำหนดเลขหนังสือให้เท่ากันมิได้ต้องลดค่าของเลขหนังสือที่ Sabine แต่งลงมา อาจให้ .S15 หรือ .S16 ก็ได้ ในทำนองเดียวกัน หากหนังสือที่ใดมาใหม่ เป็นหนังสือที่อยู่ในเลขหมู่เดียวกันกับ ๒ เล่มที่กล่าวแล้ว และชื่อผู้แต่งก็เช่นต้นด้วย

อักษร S เหมือนกัน คือ Sarak เลขหนังสือ
ของ Sarak ก็จำเป็นต้องสูงกว่า .S2 แต่ไม่
ควรงถึง .S3 อาจใช้ .S27 หรือ .S28 ก็ได้
ซึ่งเมื่อเรียงลำดับเลขหนังสือทั้ง ๓ เล่มซึ่ง
มีเลขหมู่เดียวกันจะไดดังนี้ :-

- Sabine = .S15
- Saint = .S2
- Sarak = .S27

สมมติว่าหนังสือทั้ง ๓ เล่มตั้งกล่าว
อยู่ในหมวด BL 1453 เมื่อนำหนังสือทั้ง ๓
เล่มมาเรียงตามเลขเรียกหนังสือ ก็จะได้
ได้อย่างชัดเจนว่า หนังสือทั้ง ๓ เล่มนั้น
เรียงลำดับตามอักษรของชื่อผู้แต่งอย่างแท้
จริง ดังนี้ :-

BL	BL	BL
1453	1453	1453
.S15	.S2	.S27

แต่ถ้าทั้ง ๓ ท่านที่กล่าวนามมาแล้ว
แต่งหนังสือคนละหมวด เลขหนังสือของ
ผู้แต่งทั้ง ๓ นั้นอาจเป็น .S2 เท่ากันก็ได้
หรืออาจแตกต่างกันไปเป็นเลขอื่น ๆ ก็ได้ ทั้ง
นั้นขึ้นอยู่กับว่าในหมวดนั้น ๆ มีผู้แต่งที่มีชื่อ
ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร S มากน้อยเพียงไร
แต่โดยทั่วไป ก็มักจะอยู่ระหว่าง ๒-
๒๕ ซึ่ง จะ แยก ออก เป็น ทศ นิยม หลาย
ตำแหน่งได้ โดยไม่ยุ่ง.

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การ
กำหนด เลข หนังสือ ตาม วิธี ของ ห้องสมุด
รัฐสภาอเมริกันนั้น ไม่สู้จะสะดวกเท่าที่
ควร เพราะผู้ที่ทำหน้าที่กำหนดเลขหนังสือ
นั้นจะต้องคอยควบคุมหนังสือในแต่ละเลข
หมู่ ให้เรียงลำดับอักษรตามชื่อผู้แต่งตลอด
เวลา และการกระจายเลขผู้แต่งออกไป
ตาม ความ เหมาะ สม นั้น ก็ต้องอาศัย การ
ฝึกฝนเพื่อหาประสบการณ์พอสมควรที่เกี่ยวข้อง
สำหรับห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันนั้น จะมี
เจ้าหน้าที่ แผนก หนังสือ ต่าง หากทำหน้าที่
กำหนดเลขหนังสือโดยเฉพาะ เรียกว่า
Shelflister หนังสือทุกเล่มที่ผ่านการทำบัตร
รายการ อย่าง ละ เรียบ คบ พร้อม ทั้ง ให้ เลข หมู่
และแนวสืบค้นเรียบร้อยแล้ว ก็จะถูกส่งไป
ยังพวก Shelflister ซึ่งมีหน้าที่กำหนดเลข
หนังสือทุกเล่มเพียงแผนกเดียว เพื่อควบคุม
เลขเรียกหนังสือในแต่ละหมวดวิชาให้
เรียงลำดับตามอักษรของผู้แต่งหรือราย
การหลักอื่น ๆ (main entry).

ข้อควรจำ ในการ ใช้ ตาราง เลข หนังสือ
ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน

๑. ตารางเลขทั้ง ๔ ตารางนั้นมีใช้
ตารางสำเร็จรูป เป็นเพียงตารางเลขอย่าง
กว้าง ๆ เพื่อใช้เป็นเพียงแนวทางในการ

เลขหนังสือของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน

เลขหนังสือสำหรับผู้แต่ง และรายชื่อ
หรือชื่ออื่น ๆ อาทิเช่น ชื่อเรื่อง ชื่อ
ฉบับ หรือชื่อเฉพาะอื่น ๆ ตามที่ได้
กำหนดไว้ในตารางเลขหมู่ของห้องสมุดรัฐ
สภาอเมริกัน อาทิเช่น การแบ่งออกไปตาม
ประเทศ ตามภาษา ตามชื่อเรื่องตั้งแต่ A
- Z เป็นต้น.

๒. ตารางเลขหมู่ที่กำหนดมาแล้ว
สามารถยืดหยุ่นได้ ตัวเลขที่ให้ไว้แต่ละ
ตารางนั้นเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมได้ ลด
ค่าหรือเพิ่มค่าของตัวเลขได้ ตามความ
เหมาะสมซึ่งได้กล่าวมาแล้วในตัวอย่างที่
ยกยวักผู้แต่งชื่อ Sabine, Saint, และ Sarak
ซึ่งแต่ละหนังสือหมวดเดียวกันทั้งสิ้นแล้วจึงให้
เห็นว่า a ที่ตามหลัง s นั้นไม่จำเป็นต้องเท่า
กับ ๒ เหมือนในตารางเสมอไปสำหรับ
อักษรอื่น ๆ ก็เช่นกัน.

๓. ตัวเลขที่กำหนดให้ไว้ในตารางนั้น
ให้ถือว่าเป็นทศนิยม ดังนั้นจึงสามารถที่จะ
กระจายออกไปได้ โดยไม่มีที่สิ้นสุด จาก ๒
- ๒๕๕ ไม่ระบุ และจะเป็นทศนิยมก็
ตำแหน่งก็ได้ ตามความจำเป็นและความ
เหมาะสมตามกฎเกณฑ์ที่กล่าวแล้ว คือ
เรียงหนังสือในหมวดเดียวกันตามลำดับ
อักษรของชื่อผู้แต่ง.

๔. สำหรับตัวอักษรที่ไม่ปรากฏอยู่ใน
ตารางเลขหมู่ ตารางนั้น ให้ใช้เลขทศ
นิยมที่สูงกว่าหรือต่ำกว่าตัวเลขที่ให้ไว้ใน
ตาราง ดังตัวอย่างในตารางที่ ๑ ซึ่งใช้
สำหรับชื่อที่ขึ้นต้นด้วยอักษร S.

a	ch	e	h	i	m	o	p	t	u
2	3	4	5	6	7-8	9			

เลขหนังสือของ Saint = .S2.

เลขหนังสือของ Sbarta จะได้เท่าไร?

เมื่อดูจากตารางจะเห็นว่า จาก a ซึ่งมี
ค่า = ๒ จาก a แล้วผ่านไปถึง ch ซึ่งมีค่า
= ๓ อักษร b อยู่ระหว่าง a - ch ฉะนั้น
เลขหนังสือที่ควรให้ก็ควรอยู่ระหว่าง ๒ -
๓ แต่เนื่องจากตัวเลขในตารางทุกตาราง
นั้นให้ใช้เป็นแบบจุดทศนิยม ดังนั้น ค่าของ
b จึงอยู่ระหว่าง .๒๑ - .๒๕ หรือ .๒๑๑ -
.๒๑๕ และกระจายออกไปตามวิธีอื่นเรื่อย ๆ
ไป ดังนั้นการให้เลขหนังสือของ Sbarta
จึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ให้ซึ่งควรให้เลข
กลาง ๆ ไว้สำหรับเพิ่มเติมได้เมื่อจำเป็น
ควรเริ่มต้นจากทศนิยมเพียง ๒ ตำแหน่ง
คือให้ .๒๒ หรือ .๒๓ ก็ได้.

เลขหนังสือของ Swan จะได้เท่าไร?

โดยวิธีก่อนนั้น เมื่อดูจากตารางจะพบ
ว่า U=9 ดังนั้นควรถอดทุกตัวที่อยู่หลัง
ตัว P จะต้องมีความมากกว่า ๕ คือตั้งแต่
.๕๑ - .๕๕ หรือ .๕๑๑ - .๕๑๕ ฯลฯ
เป็นต้น ดังนั้นจึงอาจกำหนดเลขหนังสือ
ของ Swan ได้เป็นกลาง ๆ คือ .S95 ก็ได้.

๕. หลักที่สำคัญที่ควรจำไว้ประการ
หนึ่งก็คือ ให้นำเลขหนังสือที่สันที่สุดเท่าที่
จะสันได้ และในขณะที่เขียนกันก็ต้องคำนึงถึง
การแตกกระจ่ายเลขเหล่านั้นได้ ในกรณีที่
มีหนังสือเล่มใหม่ ๆ เข้ามาในห้องสมุด.

๖. ในกรณีที่ผู้แต่งคนหนึ่งเขียนหนังสือ
ในหมวดเดียวกันหลาย ๆ เล่ม ให้เรียง
ลำดับหนังสือของผู้แต่งคนนั้นตามลำดับ
อักษรของชื่อเรื่อง แต่ไม่ต้องเติมตัวอักษร
ของชื่อเรื่องลงไป หากในตารางเลขหมู่ไม่
ได้ระบุให้เรียงตามชื่อเรื่องให้ใช้วิธีเรียง
ลำดับด้วยการเพิ่มหรือลดค่าของเลขหนังสือ
ดังตัวอย่าง(๑).

Maurice Burton แต่งหนังสือเรื่อง
More Animal Legends ซึ่งได้เลขหมู่ QL89
เลขหนังสือ .B8 (เลขหนังสือนำมาจาก
ตารางที่ ๒).

ต่อมา Maurice Burton แต่งหนังสือ
อีกเล่มหนึ่งชื่อ Elusive Monster ซึ่งได้เลข
หมู่ QL89 เลขหนังสือก็ควรจะได้ .B8
แต่ถ้าใช้ .B8 ก็จะทำให้เลขเรียกหนังสือ
ของหนังสือทั้ง ๒ เล่มนั้นซ้ำกัน จะเติมตัว
อักษรของชื่อเรื่องลงไปก็ไม่ได้ เพราะใน
เลขหมู่ไม่ได้กำหนดให้แยกออกตามชื่อเรื่อง
(By Title A-Z) ดังนั้นจึงต้องลดหรือเพิ่ม
เลขหนังสือตามความเหมาะสม ด้วยเหตุที่
หนังสือเล่มที่ ๒ ชื่อ Elusive Monster
นั้นควรเรียงไว้ก่อนเล่มแรกคือเรื่อง More
Animal Legends จึงจำเป็นต้องลดค่าของ
เลขหนังสือให้น้อยกว่า .B8 นั่นคือให้เลข
หนังสือได้ตั้งแต่ .B71 - .B79 หรือ .B711
- .B719 ฯลฯ เป็นต้น สมมติว่าให้ .B78
เลขเรียกหนังสือของเล่มที่ ๒ ก็จะได้ QL89
.B78

ต่อมาห้องสมุดได้รับหนังสือของ Mau-
rice Burton อีกเล่มหนึ่งชื่อ Later Animal
Legends ซึ่งได้เลขหมู่ QL89 เช่นเดียวกัน
จะใช้เลขหนังสือ .B78 หรือ .B8 ก็ไม่ได้
เพราะจะทำให้เลขเรียกหนังสือซ้ำกับเล่ม
แรกและเล่มที่ ๒ เพื่อให้หนังสือทั้ง ๓ เล่ม
นี้เรียงลำดับอักษรตามชื่อเรื่อง ผู้กำหนด

(๑) ชื่อเรื่องและชื่อหนังสือที่นำมาเป็นตัวอย่างทั้ง ๓ เล่มนั้น นำมาจาก Institute On the Use of the
Library of Congress Classification. The Use of the Library of Congress Classification.
Chicago, A.L.A., 1968.

หนังสือของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน

หนังสือจะต้องพิจารณาว่า ในบรรดา
หนังสือทั้ง ๓ เล่มนั้น เล่มใดควรมาก่อน
จึง จะเห็นว่าเล่มที่ ๓ ซึ่งชื่อ Later
Animal Legends นั้นควรเรียงอยู่กลาง
กึ่งนั้นเลขหนังสือควรให้จะต้องอยู่ระหว่าง
B78 กับ B8 สมมติว่าให้เลขหนังสือ
B75 หนังสือเล่มที่ ๓ คือ Later Animal
Legends ก็จะได้เลขเรียกหนังสือ QL89
B875 เมื่อนำเอาหนังสือ ๓ เล่มมาเรียง
กันตามลำดับเลขเรียกหนังสือก็จะเห็นได้
ว่าหนังสือทั้ง ๓ เล่มของ Burton นั้นเรียง
ลำดับตามอักษรของชื่อเรื่องออกที่หนึ่ง ดังนี้.

QL
B79 เป็นเรื่อง Elusive Monster

B78

QL
B79 เป็นเรื่อง Later Animal Legends

B785

QL
B79 เป็นเรื่อง More Animal Legends.

B8

๗. หากผู้แต่งหลายคน แต่งหนังสือ
ในหมวดเดียวกันให้เรียงลำดับหนังสือใน
หมวดนั้นตามลำดับอักษรของผู้แต่ง ดังนี้
ตัวอย่าง(๒).

หนังสือ ๔ เล่มซึ่งอยู่ในหมวด HD31.
เล่มแรกที่เข้ามาในห้องสมุดนั้นผู้แต่ง
ชื่อ Norman B. Schreiber เมื่อคจาก
ตารางเลขที่ใช้สำหรับตัวอักษร S จะเห็น
ได้ว่าอักษรที่อยู่ถัดจากตัว S ได้แก่ ch มี
ค่า = 3 ดังนั้นเลขหนังสือควรจะได้ .S3 แต่
ด้วยเหตุที่บุคคลที่พิมพ์ชื่อของตนด้วยอักษร S
มีมาก จึงไม่ควรใช้ .S3 ควรเพื่อไว้สำหรับ
ชื่อที่สะกดด้วย Scha Schap บางซึ่งชื่อ
เหล่านี้จะต้องเรียงไว้ข้างหน้า Schreiber
แต่ตัวอักษร ch ที่ตามหลังชื่อของตนด้วย
อักษร S ทุกชื่อ จะได้เลขหนังสือดังแต่
.๓-๓๕ หรือ .๓๑-๓๑๕ ฯลฯ เป็นต้น
ดังนั้นจึงควรให้เลขเป็นกลาง ๆ ไว้ซึ่งอาจ
ใช้ .S34 หรือ .S35 ก็ได้ สมมติว่าให้เลข
หนังสือของ Schreiber = .S34

เล่มที่ ๒ ที่เข้ามาในห้องสมุด ผู้แต่ง
ชื่อ Erwin H. Schell เลขหนังสือของผู้แต่ง
เล่มที่ ๒ นั้นต้องเรียงไว้ข้างหน้าเล่มแรก
ดังนั้นจึงควรให้เลขหนังสือน้อยกว่าเลข
หนังสือของเล่มแรก สมมติว่าให้ .S33.

เล่มที่ ๓ ที่เข้ามาในห้องสมุด ผู้แต่ง
ชื่อ Edward C. Schleh เลขหนังสือของ

(๒) ตัวอย่างทั้ง ๔ นำมาจาก Institute on the Use of the Library of Congress Classification.
The Use of the Library of Congress Classification.

ผู้แต่งเล่มที่ ๓ นคือเรียงไว้ระหว่างเล่มที่ ๒ กับเล่มแรก ซึ่งอาจเลือกเลขหนังสือระหว่าง .S331 — .S339 ได้สมควรว่าเลือกเลขหนังสือ .S335.

เล่มที่ ๔ ที่เข้ามาในห้องสมุด ผู้แต่งชื่อ Richard N. Schmidt ซึ่งเมื่อเรียงลำดับอักษรของผู้แต่งแล้ว Schmidt ต้องเรียงไว้หลัง Schleh ซึ่งเป็นผู้แต่งคนที่ ๓ ดังนั้นเลขหนังสือของ Schmidt จึงควรอยู่ที่ .S335 ขึ้นไป แต่คงไม่ถึง .S34 ซึ่งเป็นเลขหนังสือของผู้แต่งเล่มแรก สมมติว่าเลือกเลขหนังสือ .S337 เมื่อนำเอาเลขเรียกหนังสือมาเรียงลำดับแล้วจะเห็นว่า หนังสือทั้ง ๔ เล่มดังกล่าวนี้เรียงลำดับตามอักษรของผู้แต่งดังนี้คือ :—

HD

31 Schell, Erwin H.
.S33

HD

31 Schleh, Edward C.
.S335

HD

31 Schmidt, Richard N.
.S337

HD

31 Schreiber, Norman B.
.S34

๘. การกำหนดเลขหนังสือให้สถาบันองค์การ หรือ สมาคมต่าง ๆ นั้น ก็ใช้วิธีกำหนดเหมือนผู้แต่งโดยทั่วไปดังที่กล่าวมาแล้ว.

๘. สำหรับเลขหนังสือที่ปรากฏอยู่ในบัตรสำเนาปรุของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน หรือใน Proof Sheet หรือในหนังสือ National Union Catalog ของ L.C. หรือหนังสือคู่มือเล่มอื่น ๆ ที่ใช้สำหรับค้นหาเลขเรียกหนังสือระบบ L.C. นั้น เป็นเลขหนังสือของสมาคมนักกำหนดขึ้นใช้ โดยยึดหลักเรียงลำดับอักษรของผู้แต่งในกรณีแต่งหนังสือในหมวดเดียวกัน (ดังตัวอย่างในข้อ ๗) และเรียงลำดับตาม อักษรของ ชื่อเรื่องในกรณีที่ผู้แต่งคนใดคนหนึ่งแต่งหนังสือในหมวดเดียวกันหลาย ๆ เรื่อง (ดังตัวอย่างในข้อ ๖) ดังนั้นในบางครั้งจะพบว่าเลขหนังสือของหนังสือบางเล่มค่อนข้างยาว ทั้งนี้เพราะห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันมีหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมกันหลายสิบด้านห้องสมุดอื่น ๆ ที่ใช้ระบบการจัดหมู่หนังสือของ L.C. ไม่จำเป็นต้องใช้เลขหนังสือตามที่ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันกำหนดไว้ทุกเล่มก็ได้ ควรกำหนดเลขหนังสือขึ้นใหม่จากตารางทั้ง ๔ ที่กล่าวมาแล้ว เพราะจะทำให้เลขหนังสือสั้นลง.

๑๐. หนังสือหมวดวรรณคดีในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณคดีอังกฤษและอเมริกันนั้น จะมีตารางเลขหนังสือสำเนาของนักเขียนเรียงลำดับอักษรตั้งแต่ A-Z ประกอบ และเลขหนังสือที่ใช้สำหรับนักเขียนในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ในหมวดวรรณคดีนี้ ใช้อักษรตัวที่ ๒ ของชื่อผู้แต่งเป็นเลขหนังสือ (The author number is to be taken from the second letter of the name) ดังตัวอย่าง.

Maxwell, William Babington	.A93
Ferrick, Leonard	.E7
Wilne, Alan Alexander	.I65
Montague, Charles Edward	.04
Montgomery, Lucy Maud	.045
Moore, Nicholas	.0573
Moore, Olive	.0576
Moore, Thomas Sturge	.058

การกำหนดเลขหนังสือก็คงอาศัยตารางเลขหนังสือที่ ๕ ดังกล่าวข้างต้น เพียงแต่ใช้อักษรตัวที่ ๒ เป็นอักษรประจำเลขหนังสือ และหาเลขประจำตัวจากตัวอักษรถัดไป.

การกำหนดเลขหนังสือสองครั้ง

(Double cutter numbers).

เลขเรียกหนังสือ (Call number) ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันจำนวนไม่น้อยที่มี

การกำหนดเลขหนังสือถึงสองครั้ง เลขหนังสือที่กำหนดขึ้นครั้งแรกนั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของเลขหมู่ของหนังสือ (classification number) ทั้งนี้เพราะการกำหนดเลขหนังสือครั้งแรกนี้จะเกิดขึ้นจากการแบ่งเลขหมู่ของหนังสือในแต่ละหมวดให้ละเอียดปลีกย่อยออกไปตามเนื้อเรื่อง โดยเฉพาะเจาะจงลงไปในแต่ละเรื่อง หรือเรื่องเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามลำดับอักษรตั้งแต่ A-Z (by or special topics, A-Z) การแบ่งเลขหมู่ของหนังสือออกไปตาม topic นี้ ช่วยทำให้การจัดหมู่หนังสือตามระเบียบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันกระจายเลขหมู่ของหนังสือในแต่ละหมวดได้อย่างละเอียดทุกแห่งทุกมุม ดังตัวอย่างเช่น :-

เลขหมู่หนังสือที่เกี่ยวกับ Illuminating and fuel gas จะได้เลขหมู่ TP 751-760.

TP 761 จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับก๊าซชนิดต่าง ๆ ตั้งแต่ A-Z (other special kinds, A-Z).

ตัวอย่าง

- TP 761 . B8 Butane.
- TP 761 . L5 Liquid gas.
- TP 761 . P4 Petroleum gas.

B8, L5, และ .P4 คือเลขหนังสือที่
ได้มาจากการกำหนดเลขหนังสือครั้งแรก
ตามชื่อของภาษา คือ Butane, Liquid gas
และ Petroleum gas ตามลำดับไทย
กำหนดขึ้นจากตารางเลขหนังสือที่กล่าว
มาแล้วข้างต้นคือ Bu = B8, Li = L5 และ
Pe = .P4.

คตินเลขหนังสือที่กำหนดขึ้นครั้งแรก
นั้น ถือเป็น ส่วน หนึ่ง ของ เลข หมู่ หนังสือ
ส่วนการให้เลขหนังสือครั้งที่ ๒ ก็คือการ
ให้เลขหนังสือตามลำดับอักษรของผู้แต่ง
นั่นเอง ตัวอย่างเช่น หนังสือที่เกี่ยวกับกร
ณคดีกาชบุเทน ซึ่ง Robert carter เป็นผู้
แต่งก็จะให้เลขเรียกหนังสือ TP 761 .B8 C3

การให้เลขหนังสือครั้งที่หนึ่งนั้น นอก
จากจะเป็นการกระจายเลขหมู่ออกไปตาม
ลำดับอักษร A-Z ตาม topic ดังกล่าว
มาแล้ว ยังมีการกระจายเลขหมู่ตามลำดับ
อักษร A-Z ได้อีกหลายแห่งหลายมุม อาทิ
เช่น :-

การแบ่งย่อยเนื้อเรื่องออกไปตามสภาพ
ภูมิศาสตร์ซึ่งได้แก่การแบ่งย่อยหนังสือ
ในหมวดใดหมวดหนึ่งออกไปตามชื่อประ
เทศตามลำดับอักษร A-Z (by or special
countries, A-Z) แบ่งออกไปตามชื่อรัฐ
ตามลำดับอักษร A-Z (by or special

states, A-Z) แบ่งออกไปตามชื่อเมือง
ตามลำดับอักษร A-Z (by or special
cities, A-Z) เป็นต้น.

การแบ่งย่อยเนื้อเรื่องออกไปตามภาษา
Other languages, A-Z).

การแบ่งย่อยชื่อประวัติ ของ บุคคล คน
เดียวในแต่ละสาขาวิชาตามลำดับอักษร
A-Z (Individual, A-Z).

การแบ่งย่อยเนื้อเรื่องออกไปตามชื่อ
เฉพาะ ของ สิ่ง ของ และ เครื่องมือ เครื่องใช้
special objects and instruments, A-Z).

การแบ่งย่อยเนื้อเรื่องออกไปตามความ
สัมพันธ์ เกี่ยวข้องระหว่างวิชาต่าง ๆ เช่น
ศาสนากับวิชาอื่น ๆ (Religion in relation
to other subjects, A-Z). ฯลฯ เป็นต้น.

การกำหนดเลขหนังสือสำหรับหนังสือแปล

กล่าวโดยทั่วไป ห้องสมุดรัฐสภา
อเมริกัน มีหลัก ในการ เรียง ลำดับ หนังสือ
แปลไว้คือจากต้นฉบับเดิม และถ้ามีการ
แปลเป็นภาษาอื่น ๆ หลาย ๆ ภาษา ก็
เรียงลำดับก่อนหลังตามชื่อภาษาอีกทีหนึ่ง
ความแตกต่างระหว่างต้นฉบับกับหนังสือ
แปลนั้นจะสังเกตได้จากเลขหนังสือ ซึ่ง
ทำได้ ๒ วิธี.

วชท ๑ ใช้เติมตัวเลขอีก ๒ ตำแหน่ง

จากเลขหนังสือของต้นฉบับเดิม ตัวอย่าง
เช่น Henry Lachouque แต่งเรื่อง Los
derniers jours de l'Empire จะใช้เลข
เรียกหนังสือ DC 239 .L3 แต่ถ้ามีผู้แปล
หนังสือเล่มนี้เป็นภาษาต่างประเทศอื่น ๆ
ทางห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันก็จะเติมเลข
หนังสือเพิ่มขึ้นอีก ๒ ตำแหน่งโดยคำนึงถึง
การเรียงลำดับตามอักษรของชื่อภาษา
โดยทั่ว ๆ วมักเรียงลำดับดังนี้.

- L3 เป็นเลขหนังสือสำหรับต้นฉบับเดิม
- L313 เป็นเลขหนังสือ สำหรับฉบับแปล
เป็นภาษาอังกฤษ
- L314 เป็นเลขหนังสือสำหรับฉบับแปล
เป็นภาษาฝรั่งเศส
- L315 เป็นเลขหนังสือสำหรับฉบับแปล
เป็นภาษาเยอรมัน
- L316 เป็น เลขหนังสือ สำหรับ ฉบับ แปล
เป็นภาษาอิตาลี
- L317 เป็น เลขหนังสือ สำหรับ ฉบับ แปล
เป็นภาษารัสเซีย
- L318 เป็น เลขหนังสือ สำหรับ ฉบับ แปล
เป็นภาษาสเปน

เลขตัวสุดท้าย คือ ๓ - ๘ นั้นเรียง
ตามลำดับอักษรของชื่อภาษา.

แต่เนื้อความหนังสือเล่มต้นฉบับเดิม
เป็นภาษาฝรั่งเศส เลขหนังสือที่ ใช้คือ
.L3 ดังนั้น .L314 ซึ่งใช้สำหรับฉบับแปล
เป็นภาษาฝรั่งเศสจึงไม่ต้องใช้ อาจใช้
สำหรับฉบับแปลเป็นภาษาอื่น ๆ ที่ขึ้นต้น
ด้วยตัว F ก็ได้ เช่นภาษาฟินนิช (Finnish
translation) แต่ถ้าหนังสือเล่มที่กล่าวมา
นี้ แปลเป็นภาษาอังกฤษ ก็จะใช้เลขเรียก
หนังสือดังนี้คือ DC 239 .L 313 ถ้าแปลเป็น
ภาษารัสเซีย ก็จะ ใช้ เลข เรียก หนังสือ
DC239 .L317 ถ้าแปลเป็นภาษา โปรตุ-
กีส ก็อาจให้เลขเรียกหนังสือ DC 239
.L316 แต่ถ้าต่อมาหนังสือเล่มนี้ใคร่มีการ
แปลเป็นภาษาอิตาลี เลขเรียกหนังสือ
คือ DC 239 .L 3155 ไปรตสังเกตเลข
หนังสือ .L 3155 ซึ่งเวลาเรียงลำดับหนังสือ
ในชั้น DC 239 .L 3155 ซึ่งเป็นฉบับแปล
ภาษา Italian จะต้องเรียงไว้ข้างหน้า
DC 239 .L 316 ซึ่งเป็นฉบับแปลเป็นภาษา
Portuguese จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นได้
ว่าการกระจายเลขหนังสือนั้นต้องคำนึงถึง
การ เรียง ลำดับ อักษร ของชื่อ ภาษา เป็น
สำคัญ ไม่จำเป็นต้องเข้าไปตามตัวเลขที่
ท้ายักตัวอย่างไว้ก็ได้.

วิธีที่ ๒ เป็นการให้เลขหนังสือสอง
 ครั้ง คือเลขหนังสือ ตามชื่อผู้แต่งและชื่อ
 เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ใน หมวดวรรณคดี
 ความแตกต่างระหว่างต้นฉบับเดิมกับฉบับ
 แปลจะสังเกตได้จากการเพิ่มตัวเลขต่อจาก
 เลขหนังสือของชื่อเรื่อง ตัวอย่าง Archibald
 Macheish เขียนบทประพันธ์ชื่อ Conquis-
 tador หนังสือเล่มนี้จะใช้เลขเรียกหนังสือ
 PS3525 .A27C6 .A27 เป็นเลขหนังสือตาม
 ชื่อผู้แต่ง C6 เป็นเลขหนังสือตามชื่อเรื่อง
 ถ้ามีการแปลบทประพันธ์เป็นภาษาเยอรมัน
 ก็อาจให้เลขเรียกหนังสือดังนี้ PS3525
 .A27C65 ถ้าแปลเป็นภาษาสเปน ก็อาจให้
 เลขเรียกหนังสือดังนี้คือ PS3525 .A27C68
 จะเห็นได้ว่า เมื่อเป็นหนังสือแปลก็เพิ่มเลข
 หนังสือต่อจากเลขหนังสือของชื่อเรื่องจาก
 C6 เป็น C65 และ C68 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม
 ก็คือ C65 และ C68 อาจเปลี่ยนแปลงได้ตาม
 ความเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับหลัก
 การเรียงลำดับหนังสือแปลตามลำดับอักษร
 ของชื่อภาษาทั้งที่เคยกล่าวมาแล้วในวิธีที่หนึ่ง.

ข้อควรสังเกต ในการ กำหนด เลข
 หนังสือสองครั้ง

๑. ตรวจสอบจากตารางเลขในแต่ละ
 หมวดเสียก่อนว่า เลขหมู่ที่ต้องการนั้นมี

อยู่ในตารางเลขของหมวดนั้น ๆ หรือไม่
 ในภาคเพิ่มเติมของหมวดนั้น ๆ หรือไม่.

๒. ถ้าไม่มีอยู่ในตารางดังกล่าวก็ควร
 กำหนดเลขหนังสือขึ้นเองโดยอาศัยตาราง
 เลขหนังสือทั้ง ๔ ตารางที่กล่าวมาแล้วใน
 ตอนต้น.

๓. เลขหนังสือสำหรับชื่อประเทศ ชื่อ
 รัฐ ชื่อเมือง อาจอาศัยใช้ ตามตารางลอย
 (floating table) ซึ่งมีอยู่กระจัดกระจาย
 ตามหมวดใหญ่ ๆ บางหมวด เช่น หมวด
 D, G และ H เป็นต้น.

๔. เลขหนังสือที่กำหนดขึ้นครั้งแรก
 ถือเป็นส่วนหนึ่งของเลขหมู่หนังสือ.

๕. เลขหนังสือที่กำหนดขึ้นทั้งสอง
 ครั้งถือเป็นตัวเลขเทคนิคกันจนจึงสามารถ
 ที่จะ กระจาย ออก ไป ได้ โดย ไม่มี ที่ สิ้น สิ้น
 และในการกระจายเลขหนังสือออกไปใน
 ส่วนใหญ่คำนึงถึงการเรียงลำดับตามอักษร
 ของชื่อเรื่องชื่อผู้แต่ง ชื่อภาษา ฯลฯ อย่าง
 ใดอย่างหนึ่ง.

๖. การเขียนเลขเรียกหนังสือที่มีเลข
 หนังสือสองครั้งที่สิ้นหนังสือนิยมเขียนดังนี้ :-

TP
 761
 .B8S6

หนังสืออ้างอิง

1. Grout, Catherine White. *An Explanation of the Tables Used in the Schedules of the Library of Congress Classification*. Ann Arbor, Mich., University Microfilms, 1967, 108 p.

2. Institute on the Use of the Library of Congress Classification. *The Use of the Library of Congress Classification*. Chicago A.L.A., 1968. 245 p.

3. Tauber, Maurice F. *Technical Services in Libraries: Acquisitions, Cataloging, Classification, Binding, Photographic*

Reproduction on Circulation Operations. New York, Columbia University Press, 1954. 483 p.

4. U.S. Library of Congress. Subject Cataloging Division. *Classification. Subclasses PN, PR, PS, PZ*. Washington, Government Printing Office, 1964. 227 p.

5. _____, *Class T. Technology*. 4th. ed Washington, Government Printing office, 1964. 325 p.

6. Wynar, B.S. *Introduction to Cataloging and Classification*. Littleton, Colo., Libraries Unlimited, 1964. 306 p.

กลับสมองต้องอ่านหนังสือ

การเรียนบรรณารักษศาสตร์ ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

สุนทร แก้วลาย

ภูมิหลัง

การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทยแม้ว่าจะเริ่มต้นมาเสียกว่าสี่ทศวรรษแล้ว แต่จัดได้ว่าได้รับความสนใจและแพร่หลายออกไปอย่างรวดเร็วนับตั้งแต่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบุกเบิกขึ้นมาเป็นแห่งแรกใน พ.ศ. ๒๔๕๔ จนถึงปัจจุบันมีสอนกันเป็นกิจลักษณะในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อผลิตบรรณารักษะระดับด้วยกันได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลิตบรรณารักษะระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ และระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลิตบรรณารักษะระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลิตบรรณารักษะระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหงก็ผลิตบรรณารักษะระดับปริญญาตรีเช่นเดียวกัน.

การผลิตบรรณารักษะที่จัดว่าเป็นอีกแผนกหนึ่งหนึ่งก็คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ศึกษา ประสานมิตร ปัจจุบันที่ผลิตบรรณารักษะอยู่ ๒ ระดับคือระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ กับระดับปริญญาโท.

การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เริ่มต้นใน พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยเหตุที่วิทยาลัยได้สังเกตเห็นความจำเป็นว่าควรจะได้มีการเตรียมบุคคลที่มีความรู้ความสามารถออกไปปฏิบัติงานด้านนี้ให้มากขึ้น ประกอบกับมีเสียงเรียกร้องจากนิสิตที่กำลังเรียนอยู่ และครูซึ่งทำงานห้องสมุดโรงเรียนอยู่แล้วแต่ไม่ได้รับการฝึกฝนมาก่อนเลย การสอนบรรณารักษศาสตร์ในระยะเริ่มแรกนั้นเรียกว่า Library Under Studies ในตอนนั้นหัววิชาหัวแรงสำคัญในการสอนและการจัดทำหลักสูตร ได้แก่ ดร. มารีย์ เหล่าสุนทร (ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง Document Specialist ณ สำนักงานการศึกษาส่วนภูมิภาค

ก๊วย ขององค์การยูเนสโก). ผู้ที่เข้าเรียน
ก่อนนั้นแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกได้
นิสิตชั้นปีที่ ๔ ซึ่งตั้งใจจะออกไปทำงาน
ของสมุทโรงเรียน และกลุ่มที่ ๒ ได้แก่
ประจำการซึ่งทำงานห้องสมุดอยู่.

สำหรับนิสิต วิทยาลัยจะเปิดให้เรียน
ภาคเรียนสุดท้าย และจะต้องเรียนวิชา
ต่อไปนี้: (๑) งานเทคนิคห้องสมุด
(๒) บริการอ้างอิงและบรรณานุกรม
(๓) การจัดการและบริหารงานห้องสมุด
ใช้เวลาเรียนสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง และฝึก
งานอีกสัปดาห์ละ ๒๑ ชั่วโมง.

ส่วนการสอนสำหรับครุ นั้น แผนกห้อง
สมุดจะกำหนดให้ฝึกงานและเรียนตาม
ความเหมาะสม คือแล้วแต่ว่าทางโรงเรียน
อนุญาตให้มาฝึกได้วันละกี่ชั่วโมง ใน
ระยะแรกนอกจากมีนิสิต และครูไทยแล้ว
ปรากฏว่าแผนกห้องสมุดได้ต้อนรับครุ ๒
คน จากกระทรวงศึกษาธิการลาว มาฝึก
อยู่ด้วยเป็นเวลา ๓ เดือน อย่างไรก็ตาม
การสอน Library Under Studies นี้ต้อง
ทดลองใน พ.ศ. ๒๕๐๖.

ใน พ.ศ. ๒๕๐๘ นี้เป็นปีเริ่มการผลิต
บรรณารักษ์ระดับปริญญาอย่างจริงจัง
แผนกบรรณารักษศาสตร์ได้เปิดรับผู้สำเร็จ
ปริญญาตรีเข้าเรียนในหลักสูตร ๑ ปี เพื่อ
รับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณา
รักษศาสตร์ และหลักสูตร ๒ ปี เพื่อ
รับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต(บรรณา
รักษศาสตร์)

นับแต่ พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นต้นมา มี
นิสิตระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ
และปริญญาโท สำเร็จจากสถานศึกษา
แห่งนั้นไปแล้วทั้งสิ้น ๖๒ คน ดังรายละเอียด
ปรากฎในตาราง หน้า ๔๐๐.

คาดว่าสิ้นปีการศึกษาจะมีนิสิตสำเร็จ
การศึกษาระดับบัณฑิต ๑๕ คน ทั้งนี้เนื่อง
มาจากว่ามีนิสิตลาไปศึกษาต่อ ณ ประเทศ
นิวซีแลนด์ โดยทุนโคลัมโบ ๑ คน.

สำหรับระดับนี้ คาดว่าสิ้นปีการศึกษา
นี้ จะมีผู้สำเร็จการศึกษาอีก ๒ คน นิสิต
กลุ่มใหญ่กำลังทำปริญญานิพนธ์อยู่ และ
คงจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา
๒๕๑๕ เป็นส่วนใหญ่.

ตารางที่ ๑ จำนวนนิสิตที่สำเร็จประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ

ปีการศึกษา	จำนวนผู้เข้าเรียน	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา
๒๕๐๘	๓	๓
๒๕๐๙	๓	๓
๒๕๑๐	๔	๔
๒๕๑๑	๑๒	๑๒
๒๕๑๒	๖	๖
๒๕๑๓	๑๓	๑๓
๒๕๑๔	๑๖	—
รวม	๖๑	๔๕

ตารางที่ ๒ จำนวนนิสิตที่สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์)

ปีการศึกษา	จำนวนผู้เข้าเรียน	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา
๒๕๑๐	๑	—
๒๕๑๑	๒	—
๒๕๑๒	๔	๒
๒๕๑๓	๑๓	๔
๒๕๑๔	๑๒	๖
รวม	๓๒	๑๖

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดของการเรียนในแต่ละระดับ.

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ

ผู้ที่เข้าเรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ^(๑) จะต้องทำหน่วยกิตในวิชาที่กำหนดให้ไว้ ๔๕ หน่วยกิต (45 credit hours) โดยแบ่งวิชาออกเป็น ๓ หมวดใหญ่ รายละเอียดต่อไปนี้ :-

หมวดที่ ๑. Surveys of Library Science Field

<u>ชื่อวิชา</u>	<u>จำนวนหน่วยกิต</u>	<u>ชั่วโมงเรียน/สัปดาห์</u>
Sc. 501 Foundations of Library Service	3	3
Sc. 502 Bibliography of Humanities	3	3
Sc. 503 Bibliography of Social Sciences	3	3
Sc. 504 Bibliography of Sciences	3	3
Sc. 477 Educational Materials	3	3
Sc. 507 Library Material for Children	3	3
Sc. 604 Seminar in Library Service	2	2
รวม	20	20

หมวดที่ ๒. Theory and Technical Process

<u>ชื่อวิชา</u>	<u>จำนวนหน่วยกิต</u>	<u>ชั่วโมงเรียน/สัปดาห์</u>
Sc. 505 Reference and Research Service	3	3
Sc. 508 Library Acquisition	3	3
Sc. 601 Cataloging and Classification I	3	3
Sc. 602 Cataloging and Classification II	3	3
Sc. 603 Library Administration and Librarianship	3	3
รวม	15	15

(๑) หลักสูตรนี้จัดเปิดตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๕ เป็นต้นไป รวมทั้งแขนงวิชาอื่น ๆ ด้วย เช่น วิชาเฉพาะ ภาษาและวรรณคดีไทย ประวัติศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี เป็นต้น ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ซึ่งจะเปิดที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน.

หมวดที่ ๓. Practicum in Library Service

ชื่อวิชา

จำนวนหน่วยกิต ชั่วโมงเรียน/สัปดาห์

L.Sc. 605 Practicum in Library Service

10

20

ผู้ที่สำเร็จการศึกษานอกจากจะทำหน่วยกิตได้ครบตามที่กำหนดแล้ว สิ่งที่เขาได้มีได้ก็ต้องได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ (ระบบคะแนนสูงสุด ๕.๐๐) ผู้ที่ทำคะแนนถึง ๓.๕๐ หรือมากกว่าจะได้เลือกให้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เพื่อรับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก.

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์)

หลักสูตรระดับปริญญาโท รับจากบุคคล ๒ ประเภท กล่าวคือ:-

๑) รับจากผู้สำเร็จปริญญาตรี และมีผลการเรียนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ (ระบบคะแนนสูงสุด ๕) หรือร้อยละ ๗๕ (ซึ่งกำหนดอื่น ๆ โปรดดูระเบียบการรับสมัครตอนท้าย) สำหรับเงื่อนไขอื่น ดังระเบียบการศึกษา ๒๕๑๔ เป็นต้นไป วิทยาลัยอนุมัติให้ผู้ใดคะแนนไม่ถึงเกณฑ์สมัครสอบคัดเลือกภาคสมทบได้ ในฐานะเป็นผู้สมทบเรียน.

๒) รับจากผู้สำเร็จประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา.

หลักสูตรปริญญาโท กำหนดเวลาเรียนไว้อย่างน้อย ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี หรือไม่เกิน ๓ ปี สำหรับผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะมาก่อนแล้ว ผู้ที่สำเร็จการศึกษาคงทำหน่วยกิตให้ได้อย่างน้อยที่สุด ๕๐ หน่วยกิต - และผลการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ (ระบบคะแนนเต็ม ๕) วิชาเรียนแบ่งเป็นหมวดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้:-

๑. หมวดวิชาเอก หรือวิชาชีพ มี ๕๕ หน่วยกิต (แบ่งเป็น ๑๕+๑๕+๑๕) ประกอบด้วยวิชากลุ่มต่าง ๆ ดังนี้:-

๑.๑ วิชาแกน ๑๕ หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชาพื้นฐาน ๕ หน่วยกิต และวิชาเทคนิค ๖ หน่วยกิต โดยเลือกเรียนจากวิชาเหล่านี้:-

๕
ภาษาพื้นฐาน

Educ. 501 Psychological Foundations of Education	3/3	(๒)
Educ. 502 Sociological Foundations of Education	3/3	
Educ. 503 Historical Foundations of Education	3/3	
Educ. 504 Philosophical Foundations of Education	3/3	
Educ. 505 Comparative Education	3/3	

๖ วิชาเทคนิค

Educ. 510 Statistical Methods Applied to Education	3/4
Educ. 511 Methods of Educational Research	3/4
Educ. 512 Introduction to Educational Statistics	3/3
Educ. 513 Test Construction	3/3
Educ. 514 Psycho-educational Assessment	3/3
Educ. 515 Statistics I. Statistical Reasoning in Education	3/3
Educ. 674 Seminar in Educational Research and Evaluation	3/3

๑.๒ วิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ เลือกเรียนจากวิชาเหล่านี้ ๑๕ หน่วยกิต โดยให้เลือกจากกลุ่มวิชาทั่วไป ๖ หน่วยกิต อีก ๙ หน่วยกิตให้เลือกจากวิชาการศึกษาระดับใดระดับหนึ่ง (เพียงระดับเดียวเท่านั้น).

๗ วิชาทั่วไป

Educ. 416 Social Psychology	3/3
Educ. 463 Mental hygiene	3/3
Educ. 465 Psychology of Adolescence	3/3
Educ. 522 Children's Literature	3/3
Educ. 658 Radio and Television in Education	3/3
Educ. 606 Developmental Psychology I	3/3
Educ. 607 Developmental Psychology II	3/3
Educ. 622 Educational and Occupational Information	3/3
Educ. 562 Sociological Aspects of Mass Communication	3/3

๘ ประถมศึกษา

Educ. 520 Curriculum Development in Elementary Schools	3/3
Educ. 521 Elementary School Organization, Administration and Supervision	3/3
Educ. 523 Teaching Language Arts in Elementary School	3/3
Educ. 670 Seminar in Elementary Education	3/3
Educ. 680 Workshop in Developing Instructional Materials for the Elementary School	3/3

(๑) เลข ๓ ข้างหน้าหมายถึงจำนวนหน่วยกิต ส่วนตัวหลังหมายถึง จำนวนชั่วโมงเรียนต่อหนึ่งสัปดาห์.

มัธยมศึกษา

Educ. 525	Curriculum Development in the Secondary School	3/3
Educ. 526	Secondary School Organization, Administration and Supervision	3/3
Educ. 671	Seminar in Secondary Education	3/3

อุดมศึกษาและการฝึกหัดครู

Educ. 535	Higher Education	3/3
Educ. 536	Teacher Education	3/3
Educ. 537	College Teaching	3/3
Educ. 538	Personnel Work With College Groups	3/3
Educ. 673	Seminar in Higher and Teacher Education	3/3

๑.๓ ปริญญาโท ๑๕ หน่วยกิต
 นิสิตต้องเสนอปริญญาโท ในปัญหาที่
 เกี่ยวกับบรรณารักษศาสตร์หนึ่งเรื่อง และ
 สืบปากเปล่า เกี่ยวกับ ปริญญาโท ที่
 เขียนนั้น.

๒. หมวดวิชาการ หรือวิชาสามัญ
 นิสิตต้องเรียนวิชาเหล่านี้อย่างน้อย ๓๒
 หน่วยกิต ซึ่งได้แก่วิชาบรรณารักษศาสตร์
 ทุกรายวิชาที่กำหนดให้เรียนในระดับประ-

ภาคนี้ยกเว้นชั้นสูงวิชาเฉพาะ ยกเว้นวิชา
 L.Sc. 477, L.Sc. 507 และ L.Sc. 508 (แต่
 นิสิตอาจจะเรียนวิชาเหล่านี้ เป็นวิชาเลือก
 ได้) ทั้งนี้ นิสิตที่สำเร็จประกาศนียบัตร
 ชั้นสูงวิชาเฉพาะมาแล้วจึงไม่ต้องเรียนวิชา
 หมวดนี้อีก.

๓. หมวดวิชาเลือก นิสิตอาจเลือก
 เรียนวิชาต่าง ๆ ที่จะกล่าวถึงนี้เพิ่มขึ้นมา
 ๒ หมวดที่กล่าวมาแล้วได้อีกไม่น้อยกว่า ๘
 หน่วยกิต โดยเลือกจากวิชาเหล่านี้ :-

L.Sc. 477	Educational Materials	3/3
L.Sc. 507	Library Materials for Children	3/3
L.Sc. 508	Library Acquisition	3/3
Thai. 601	Literary Works in King Narai's and King Boromakod's Periods	3/3
Thai. 602	Literary Works in King Chulalongkorn's Period	3/3
Thai. 604	Literary Works in King Vajiravudh's Period	3/3
Hist. 414	Readings in Far Eastern History	3/3
Eng. 611	Major English Writers	3/3
Eng. 612	Major American Writers	2/4
Eng. 605	A Study of Textbooks in Current Use in Thai Schools	3/3
Eng. 613	European Drama	3/3
Eng. 615	American Drama	3/3

รวมแยกเสรีงานนิสิตที่จะจบการศึกษา
 ึ่งทำหน่วยกิตสะสมให้ได้อย่างน้อย ๕๐
 หน่วยกิต หรือถ้าเป็นนิสิตที่เรียนประกาศนียบัตร
 ชั้นสูงวิชาเฉพาะมาแล้วต้องทำ
 หน่วยกิตให้ได้อย่างน้อย ๔๕ หน่วยกิต ใน
 ภาคเรียนสุดท้าย หรือเมื่อนิสิตทำหน่วย
 กิตได้ประมาณร้อยละ ๗๕ ของหน่วยกิต
 ทั้งหมด ทางวิทยาลัยจะกำหนดให้สอบ
 ข้อเขียนพิสทาร์ ข้อสอบนี้ไม่มีคะแนน แต่
 นับเป็นผ่านหรือตก ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษา
 จะต้องสอบให้ผ่านเสียก่อน กล่าวโดยสรุป
 ผู้ที่จะมีสิทธิรับปริญญา กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) จะต้อง

- ๑) ทำหน่วย กิต สะสม ได้ อย่าง น้อย ๕๐ หน่วยกิต.
 - ๒) มีผลการเรียนเฉลี่ยอย่างต่ำ ๓.๐๐
 - ๓) ส่งปริญญาบัตรหนึ่งเรื่อง และสอบปากเปล่าผ่าน.
 - ๔) สอบข้อเขียนพิสทาร์ผ่าน.
- ปัจจุบันนี้ แผนกบรรณารักษศาสตร์มี
 อาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรชั้น
 สูงวิชาเฉพาะ และระดับปริญญาโทอยู่ด้วย
 กัน ๗ คนได้แก่:—

- ๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย เทย-เที่ยง หัวหน้าแผนกบรรณารักษศาสตร์.
- ๒) อาจารย์สมล รัตติกาล หัวหน้าบรรณารักษ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน.
- ๓) อาจารย์บุญสม ก้านสังวร
- ๔) อาจารย์ปราณี เชียงทอง
- ๕) อาจารย์เกษร สุพรรณพ่ายพิ
- ๖) อาจารย์สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์
- ๗) อาจารย์สุนทร แก้วฉาย

เนื่องจากแผนกบรรณารักษศาสตร์ มี
 กำลังคนจำกัด จึงไม่สามารถแบ่งแยกออกเป็น
 ฝ่ายดำเนินงานห้องสมุด และฝ่ายการ
 สอนได้ ทั้งนี้เพราะทุกคนที่กล่าวนามมา
 แล้วต้องรับผิดชอบงานประจำซึ่งมีอยู่ณมือ
 ข้างภาคเรียนอาจารย์บางคนต้องสอนไม่
 น้อยกว่า ๓ รายวิชา* ซึ่งทำให้เป็นภาระ
 หนักในการเตรียมการสอน บางครั้งต้อง
 ปลดขอยให้งานประจำคาราคาซังไปจนกว่าจะ
 สิ้นภาคการศึกษาจึงมี โอกาสกลับมามี
 การเสียใหม่ (ปัจจุบันนี้ห้องสมุดให้บริการ
 แก่นิสิตประมาณ ๒,๐๐๐ คน และนัก
 ศึกษาอีกประมาณ ๒,๐๐๐ คน โดยเฉลี่ย
 มีผู้เข้ามา ใช้ ห้อง สมุท วันละ ๑,๐๐๐ -
 ๑,๒๐๐ คน).

* นอกจาก นิสิตบรรณารักษ์แล้ว ทางแผนก จะต้อง สอนวิชาการ ใช้ห้องสมุดซึ่งเป็นวิชาบังคับ ให้นิสิตและ
 นักศึกษาปริญญาตรีที่เข้าใหม่ทุกคน.

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะที่กึ่งเข็คนั้นน่าเสียดายมาก เพราะหลักสูตรนั้นสามารถผลิตบรรณารักษ์ได้รวดเร็วในระยะที่เคียวเท่านั้น ผู้เขียนไม่ทราบเหตุผลทางการของวิทยาลัย แต่เชื่อว่าสาเหตุที่ออกไปนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับอัยการด้วย.

ก. ค่าวิชา แม้หลักสูตรนี้จะสอนหลังปริญญาตรี ซึ่งอาจจะเทียบได้กับปริญญาโท แต่ทาง ก.พ. คิดค่าวิชาเพิ่มให้เพียง ๕๐ บาท สูงกว่าปริญญาตรี จึงทำให้มีคนนิยมเรียนระดับนี้ น้อยลง (สำหรับคนไม่ค่อยจะมีเงิน ใครจะยืนยันไว้ว่าเงินไม่สำคัญ) นิสิตที่เข้ามาเรียนระดับนี้ส่วนหนึ่งประสงค์ที่จะไต่ขั้นขึ้นไปเรียนชั้นปริญญาโท เพราะแต่เดิมมีการกำหนดผลการเรียนชั้นปริญญาตรีสำหรับผู้ที่ประสงค์จะเรียนต่อชั้นปริญญาโท อีกส่วนหนึ่งเป็นนิสิตที่ออกไปทำงานแล้วได้รียมอบหมายให้เป็นบรรณารักษ์ จำเป็นต้องหาความรู้ไปดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย หลักสูตรวิชาเฉพาะจึงสามารถสนองความต้องการนิสิตกลุ่มหลังนี้ได้ดีที่สุด.

ข. การอนุโลมเรื่องผลการเรียนในชั้นปริญญาตรี ทั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๔

เป็นต้นไปทางวิทยาลัยได้อนุโลมให้ผู้ที่มีผลการเรียนชั้นปริญญาตรีต่ำกว่าเกณฑ์เข้าเรียนปริญญาโทสอบเข้าเรียนเป็นผู้เรียนสมทบในชั้นปริญญาโทได้ ทั้งนี้ความจำเป็นสำหรับการเรียนวิชาเฉพาะเพื่อเป็นบันไดไต่ไปเรียนปริญญาโททั้งหมดไป.

ค. ความสามารถของผู้เรียน จากผลการเรียนที่แล้วมาพบว่า นิสิตที่มีผลการเรียนชั้นปริญญาตรีต่ำกว่าเกณฑ์เข้าเรียนปริญญาโท ส่วนใหญ่สามารถเรียนผ่านชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ และเรียนต่อในชั้นปริญญาโท โดยประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ทั้งนี้ปัญหาที่ว่าความสามารถไม่ถึงขั้นทั้งหมดไป.

เมื่อวิทยาลัยเปิดให้เรียนเฉพาะระดับปริญญาโทเพียงระดับเดียวปัญหาที่เห็นได้ชัดที่สุด คือ การผลิตบรรณารักษ์ได้น้อยลง (อาจจะเป็นผลดีสำหรับการหางานทำ) เพราะเท่าที่ประสบมา นิสิตปริญญาโทมักจะเรียนจบช้า เพราะส่วนใหญ่มีภาระในเรื่องการเขียนวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จ เป็นอันกั้นหนึ่งรองลงไปไต่แก้สอบข้อเขียนพิสการไม่ผ่าน ถ้าดูจากตาราง ๒ ข้างหน้าจะเห็นได้ชัดว่าในแต่ละปีจะต้องมีนิสิตเหลือค้างอยู่หลายคนทีเดียว.

เรียนบรรณารักษศาสตร์

เนื่องจากในเร็ว ๆ นี้วิทยาลัยจะเปิดรับ
ครุศาสตรบัณฑิตปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์
สำหรับปีการศึกษาใหม่ ก่อน
จะยื่นเรื่องผู้เขียนจึงขอถือโอกาสสรุปการ
ประกาศรับสมัครเอาไว้ในที่นี้เสียเลย โดย
กล่าวเฉพาะสาขาบรรณารักษศาสตร์
เท่านั้น.

ในปีการศึกษา ๒๕๑๕ วิทยาลัยวิชา
การศึกษาระดับบัณฑิต จะเปิดสอนชั้น
ปริญญาโท กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)
หลักสูตร ๒ ปี โดยจะรับไว้ประมาณ
๑๐ คน จากผู้ที่สอบคัดเลือกได้.

สมัคร จะต้อง มีคุณ สมบัติ และพิน
ความรู้ดังต่อไปนี้

(ก) สำเร็จปริญญาตรีสาขาใดก็ได้
และมีผลการเรียนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๒.๕๐
ระบบคะแนนสูงสุด ๔) หรือ ร้อยละ ๗๕
หรือ สำเร็จประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชา
เฉพาะบรรณารักษศาสตร์จากวิทยาลัย
วิชาการศึกษ.

ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรี และมีคุณสมบัติ
ตามข้อ (ข) แต่มีผลการเรียนเฉลี่ยไม่
ถึงตามข้อ (ก) อาจสอบเข้าเรียนเป็นผู้
เทียบเรียนได้ โดยมีสิทธิเหมือนผู้อื่นทุก

อย่าง เพียงแต่ว่าถ้าผลการเรียนค่า
วิทยาลัยอาจสั่งให้หยุดเรียนหรือให้ออก
เสียได้.

(ข) สอบได้วิชาการศึกษามาแล้วไม่
น้อยกว่า ๔๕ หน่วยกิต หรือ สอบได้
อนุปริญญาการศึกษา หรือประกาศนียบัตร
ประโยคครูมัธยมหรือเทียบเท่า.

(ค) มีความรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
เป็นอย่างดี.

(ง) ไม่มีโรคติดต่อ หรือโรคที่เป็น
อุปสรรคต่อการเรียน.

(จ) ได้รับความยินยอมจากเจ้าของ
ทุนเดิม ในกรณีที่ยังมีความผูกพันอยู่กับ
ทุนนั้น ๆ.

การสมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัคร

ต้องยื่นใบสมัคร ด้วยตนเอง ตามแบบที่
วิทยาลัยวิชาการศึกษากำหนด โดยยื่นใบ
สมัคร ณ ที่หนึ่งใดต่อไปนี้ วิทยาลัยวิชา
การศึกษาระดับบัณฑิต วิทยาลัยวิชา
การศึกษาศรีวิชัย วิทยาลัยวิชา
การศึกษามหาสารคาม หรือวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาสงขลาในวันจันทร์ ที่ ๒๗ มีนาคม
และอังคาร ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๑๕ ตั้งแต่
เวลา ๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐-
๑๕.๐๐ น. สิ่งที่ต้องยื่นพร้อมกับใบสมัคร

๔๐๘

ได้แก่ ใบแสดงผลการเรียนชั้นปริญญาตรี
หรือประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ ใบ
แสดงผลการเรียนในวิชาการศึกษา รูป
ถ่ายหน้าตรงขนาด ๒" ๒ รูป และค่า
สมัครคนละ ๔๐ บาท.

ส่วนการสอบ ทุกคนจะต้องเข้าสอบ
คัดเลือก ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร แห่งเดียวกัน.

กำหนดการสอบ

ศุกร์ ที่ ๗ เมษายน ๒๕๑๕

๘.๐๐—๑๐.๓๐ น. วิชาความรู้ทั่วไป
เกี่ยวกับห้องสมุด และ Information
Materials

วารสารห้องสมุด

๑๐.๓๐—๑๒.๐๐ น. วิชาการศึกษา

๑๓.๓๐—๑๖.๐๐ น. วิชาภาษา

อังกฤษ และภาษาไทย

ประกาศผลเพื่อสัมภาษณ์

จันทร์ ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เวลา ๑๖.๓๐ น.

สอบสัมภาษณ์

เสาร์ ที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๑๕

ประกาศผลครั้งสุดท้าย

ศุกร์ ที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เวลา ๑๗.๐๐ น.

การอ่านทำให้ชีวิตสมบูรณ์

การบริการหนังสือจอง

รพีพร ชังธาดา

การให้บริการหนังสือจองเป็นบริการที่สำคัญอย่างหนึ่งของห้องสมุด หนังสือจองในความหมายของห้องสมุด หมายถึงหนังสือคงค่อไปนี้ :-

๑. หนังสือใด ๆ ก็ใดที่มีผู้ต้องการใช้แต่หนังสือเล่มนั้นไม่ได้อยู่ในห้องสมุด ผู้อ่านจะขอจองไว้เพื่อที่จะได้ขอยืมภายหลังที่หนังสือเล่มนั้นถูกนำมาคืน.

๒. หนังสือที่อาจารย์ประจำวิชาใดวิชาหนึ่งกำหนดให้นักเรียนทุกคนได้อ่านทั่วถึงกันแต่หนังสือมีอยู่น้อย ทางห้องสมุดจึงนำหนังสือเล่มนั้นมาวางไว้บนชั้นพิเศษต่างหากจากหนังสือธรรมดา พร้อมกำหนดกฎเกณฑ์การขอยืมหนังสือเหล่านั้น เพื่อให้ นักเรียน ทุกคน ได้มีโอกาสใช้หนังสือดังกล่าวโดยทั่วถึงกัน หนังสือใดจะจัดไว้บนชั้นหนังสือจองในเวลาใด จำนวนเท่าไร และเป็นเวลานานเท่าใด จึงจะนำออกจากชั้นหนังสือจองไปไว้บนชั้นหนังสือธรรมดา

ขึ้นอยู่กับความต้องการของอาจารย์และนักเรียนที่เรียนวิชานั้น ๆ.

การให้บริการหนังสือจองของห้องสมุดโรงเรียน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทั่วไป มักเป็นการให้บริการหนังสือจองแบบประเภทที่ ๒ คือเป็นหนังสือที่ครูอาจารย์กำหนดให้นักเรียนนักศึกษาได้อ่านทั่วถึงกันเป็นส่วนใหญ่.

การให้บริการหนังสือจองประเภทที่ ๑ (มีผลต้องการใช้ แต่หนังสือไม่อยู่ในห้องสมุด)

การให้บริการชนิดนี้ เมื่อมีผู้มาค้นหาหนังสือที่ต้องการใช้จากชั้นหนังสือ แต่ไม่พบหนังสือที่ต้องการและเมื่อเจ้าหน้าที่ห้องสมุดตรวจจากยืมหนังสือเล่มนั้นออกจากห้องสมุดแล้วพบว่ามีคนขยืมหนังสือเล่มนั้นไปใช้ต้องการใช้ออกไป ผู้ที่ต้องการจะใช้หนังสือเล่มนั้นก็จะทำการตั้งจอง

(reserve) หนังสือเล่มนียบเจ้าหน้าห้อง
 สมุกท ไต่ยมว่าถาหนังสือเล่มนมีผนามา
 คินแล้วให้เก็บไว้ควย ทางเจ้าหน้าที่จะ
 เอาบัตรส่งของหนังสือมาให้ผู้ของหนังสือ

กรอกรายละเอียด บัตรส่งของหนังสือ
 พิมพ์เป็นแผ่นเล็ก ๆ ยาง ๆ ขนาดประมาณ
 ๓×๕ นิ้ว โดยบัตรส่งของนมีรายละเอียด
 ดังนี้:—

โปรดติดต่อห้องสมุดเรื่องหนังสือของ

ชื่อ.....

ชั้น (ห้อง).....

ห้องสมุดจะเก็บหนังสือไวให้ท่านจนถึง
 วันที่.....

เลขเรียกหนังสือ.....

ผู้แต่ง.....

ชื่อเรื่อง.....

หนังสือของ

จนถึงวันที่.....

ชื่อ.....

ชั้น.....

เมื่อผู้ส่งของหนังสือกรอกรายการใน
 บัตรเสร็จแล้ว เจ้าหน้าทันายครนไปเสียบ
 กับบัตรยืมหนังสือของหนังสือที่ผู้ส่งของ

ต้องการ ซึ่งบัตรยืมหนังสือที่ผู้ส่งของต้อง
 การนจะเรียงชยในตู้เรียงบัตรสำหรับหนังสือ
 ที่มผู้ขมออกไป.

เมื่อหนังสือเล่มที่ผู้ส่งของกลบเข้ามา
 หอสมุด เจ้าหน้าที่จะติดบัตรท่อนล่าง
 ไว้กับหนังสือเล่มที่ผู้ส่งของไว้ และนำ
 หนังสือไปวางไว้บนชั้นหนังสือของ
 ประเภทที่ โดยเฉพาะ คือจัดทำขึ้นไว้ตาม
 ที่สุดท้ายที่เราจะเก็บหนังสือไว้ให้ผู้ส่ง
 ของ และถ้าปรากฏว่าเมื่อถึงกำหนดครบ
 ๑๐๐ ตามที่ทางหอสมุดกำหนดไว้ว่าทาง
 หอสมุดจะเก็บหนังสือของไว้ให้ผู้ส่งของ
 ขึ้นเวลานานเท่าใด (โดยมากทางหอ
 สมุดจะเก็บหนังสือของประเภทนี้ไว้ประ
 มาณ ๓ วัน) แล้วไม่มีผู้รับหนังสือของนั้น
 ไป ทางหอสมุดก็นำหนังสือของนั้นขึ้นไว้
 บนชั้นหนังสือรวมคาตามปกติ ส่วนบัตร
 ท่อนบน ทางหอสมุดจะจัดส่งไปยังผู้ส่ง
 ของ ตามห้องต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในบัตร
 ส่งของเพื่อผู้ส่งของหนังสือนั้น ๆ จะได้
 ทราบและมาติดต่อบริการหนังสือไปจากหอ
 สมุด สำหรับผู้ส่งของหนังสือไว้จะต้อง
 นำบัตรท่อนบนที่ทางหอสมุดจัดส่งไปให้
 นั้นมาแสดงในตอนที่มารับหนังสือด้วย ทั้ง
 นี้เพื่อป้องกันผู้ท้ออาจะแอบอ้างมารับหนังสือ
 แทน.

ข้อสังเกต การให้บริการหนังสือของ
 ประเภทที่ ๑ นี้ไม่เป็นที่ยอมรับกันใน

ห้องสมุดของประเทศไทยนักเพราะจะเป็น
 การเพิ่มงานให้กับเจ้าหน้าที่หอสมุดเป็น
 อนันต์ ซึ่งห้องสมุดในเมืองไทยส่วนมาก
 ก็มีเจ้าหน้าที่หอสมุดอยู่น้อยมาก งาน
 บริการหนังสือของประเภทที่ ๑ นี้จึงไม่
 สามารถจัดทำขึ้นได้ แต่ก็มีห้องสมุดอยู่
 บางแห่งที่มิได้ตั้งเจ้าหน้าที่และสถานที่
 เพียงพอหอสมุดแห่งนั้นก็งดบริการหนังสือ
 ของประเภทนี้.

การให้บริการหนังสือ ของประเภทที่ ๒
(หนังสือที่อาจารย์ประจำวิชาส่งของไว้
ให้นักเรียนใช้แต่ละภาคเรียน)

การให้บริการหนังสือ ของ ประเภทนี้
 หอสมุด ต่าง ๆ นิยมจัดทำกันมาก เพราะ
 เป็นการ ช่วยให้นักเรียน นักศึกษาได้มี
 โอกาสใช้หนังสือที่ อาจารย์ประจำวิชาต้อง
 การให้ใช้ไปโดยทั่วถึงกัน.

วิธีทำ

๑. แจ้งให้ครูอาจารย์ประจำวิชาต่าง ๆ
 ทราบว่า จะต้องการให้ทางหอสมุดจัด
 หนังสือโดยวางเป็นหนังสือของ ขอให้ทาง
 อาจารย์ แจ้ง รายชื่อ หนังสือ ที่ ต้องการทำให้
 เป็นหนังสือของให้ทางหอสมุดทราบ.
๒. ขอความร่วมมือจากนักเรียน หรือนัก
 ศึกษาให้แจ้งทางหอสมุดว่าหนังสือเล่ม

ใบบางที่มีนักเรียน นักศึกษาใช้ มาก แต่หนังสือมีน้อยใช้กันไม่ทั่วถึงและต้องการให้ทางห้องสมุดทำเป็นหนังสือของ.

๓. ทหาหนังสือที่ครู และนักเรียนนักศึกษาต้องการให้ทำเป็นหนังสือของให้ครบตามที่ครูอาจารย์และนักเรียนนักศึกษาต้องการ หรือให้โตมากที่สุดเท่าที่จะทำได้.

๔. เอาบัตรยืมที่ติดกับหนังสือ ออกเก็บบัตรยืมนี้ เรียงไว้ในที่ เรียงบัตรโดยที่เรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสือ.

๕. เขียนชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ชื่ออาจารย์ผู้ส่งหรืออาจารย์ผู้สอน เลขเรียกหนังสือ และเลขทะเบียนลงบนบัตรยืมสำหรับหนังสือของ ซึ่งบัตรยืมหนังสือของประเภทนี้ จะต้องให้มีลักษณะ แตกต่างกับบัตรยืมหนังสือธรรมดา เช่น ให้มีขนาดยาวกว่า หรือ มีสีที่ แตกต่าง กัน ออกไป เป็นต้น แล้วนำบัตรยืมหนังสือของนี้สอดในหนังสือของแทนบัตร ยืมหนังสือธรรมดาเสร็จแล้วนำหนังสือเล่มนั้น ไปเก็บเรียงไว้ในชั้นหนังสือของ โดยจัดเรียงตามชื่อของอาจารย์ผู้ส่ง และในแต่ละชื่ออาจารย์ก็จัดหนังสือเรียงตามลำดับเลข เรียกหนังสืออีกทีหนึ่ง ส่วนชื่อของอาจารย์นั้นจัดเรียงตามลำดับ ตัว อักษร และ จัดไว้ เป็นช่วง ๆ แยกจากกันให้เห็นเด่นชัดอีกทีหนึ่ง.

๖. พิมพ์รายชื่อ หนังสือของเรียงตามลำดับตัวอักษรของอาจารย์และ จัดเรียงรายชื่อหนังสือ ตามลำดับเลข เรียกหนังสือภายใต้ชื่อของอาจารย์อีกทีหนึ่ง เสร็จแล้วใส่แม่พิมพ์วางไว้ที่โต๊ะหนังสือของ สำหรับให้ผู้ใช้เบ็ดเตล็ดรายชื่อหนังสือที่ตนต้องการ.

(เราอาจ จะนำเอาบัตรยืมเดิม มาเรียงตามลำดับ เลข เรียก หนังสือ ภายใต้ชื่ออาจารย์ที่ส่งของก็ได้ โดยใช้บัตรนำ (Guide card) แล้วนำไปวางที่โต๊ะหนังสือของให้ผู้ใช้คนหากรายชื่อที่ต้องการ).

การบริการให้ยืม

๑. เวลาที่จะให้ยืม ต้องพยายามคิดถึงโอกาสที่ผู้ใช้ทุก ๆ คนจะมีสิทธิในการยืมได้เท่าเทียมกัน เช่น เวลาหลังจากเลิกเรียนแล้ว ๕-๒๐ นาที เวลาส่งควรงั่งหลังห้องสมุด เข้มไม่เกิน ๑ หรือ ๑ ๑/๒ ชั่วโมง.

๒. ระยะเวลาที่จะให้ยืม

ก. ยืมในเวลา ประมาณ ๑-๒ ชั่วโมง ถ้าหากอ่านไม่จบและไม่มีใครมาติดต่อบอ้ายืมก็ให้ยืมต่อไปอีก ๑-๒ ชั่วโมง.

ข. ยืมกลับบ้าน ควรจะให้เวลา

ยืมคนเดียว คือช่วงที่ห้องสมุดปิดเท่านั้น หากที่วันหยุดก็เพิ่มระยะเวลาการยืมยาวนานขึ้น เช่น ถ้าหยุดวันเสาร์อาทิตย์ วันศุกร์ก็ส่งคืนในวันจันทร์.

๓. เกี่ยวกับการประทับตรา

๑. ยืมในเวลาที่ยืมใช้อยู่ในห้อง

สมุด ควรใส่วันที่ข้างหน้าและเวลาที่กำหนด ข้างหลัง เมื่อหนังสือกลับเข้ามาจะต้องติดเครื่องหมาย แสดงให้ทราบว่าหนังสือยืมมาแล้ว เจ้าหน้าที่ยืมกลับเข้ามาแล้วใช้ผู้ใช้คนอื่นเอาหนังสือไป เจ้าหน้าที่ยืมอยู่เป็นการหลีกเลี่ยงค่าปรับ เมื่อยืมหนังสือไปเกินกำหนดเวลาส่ง.

ข. ยืมหนังสือจอง ออกนอกห้อง

สมุด ให้ประทับวันกำหนดส่ง และเมื่อหนังสือกลับเข้ามาทำให้ประทับตราวันส่งที่ยืม และที่ใบกำหนดส่ง (Date due slips) เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงการทำผิดกฎของห้องสมุด เช่น แอบมาส่งเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่อยู่ เพราะหนังสือเกินกำหนดเวลาต้องเสียค่าปรับ.

๔. การเก็บค่าธรรมเนียม

ยืมในเวลาที่กำหนด และ ยืมออกนอกเวลา ควรจะเก็บแยกออกจากกัน โดยใช้บัตรแบ่ง

คตอน (Guide cards) แบ่งคตอนไว้ให้เห็นชัดเจน บัตรยืมเก็บเรียงไว้ตามเลขเรียกหนังสือ.

สำหรับบัตรยืมของอาจารย์ยืม ควรจะแยกออกจากบัตรยืมของนิสิตโดยใช้ Guide cards เช่นเดียวกัน.

๕. การกำหนดอัตราค่าเกินกำหนด

ดูตามความเหมาะสม แต่ค่าปรับเมื่อส่งหนังสือของเกินกำหนดควรจะต้องไว้ให้สูงกว่าค่าปรับของหนังสือธรรมดา เพื่อไม่ให้ผู้ใช้ยืมหนังสือไปกักตุนไว้ทำให้ผู้ใช้คนอื่น ๆ ไม่มีโอกาสใช้ เวลาปรับค่าส่งหนังสือเกินกำหนดแล้ว อาจจะทำให้ผู้เสียค่าปรับเซ็นชื่อลงในหนังสือใหม่ที่ทางห้องสมุดขอเตรียมมาไว้ โดยเขียนไว้ว่ายินยอมยืมให้ห้องสมุดก็ได้ ค่าปรับอาจจะออกมาในรูปของหนังสือหรือแรงงานก็ได้ ถ้าหากผู้ใช้ยืมไม่มีเงินเสียค่าปรับ.

๖. การกำหนดคุณสมบัติของผู้ยืม

ควรกำหนดให้แน่ชัดลงไปว่ามีใครบ้างที่มีสิทธิยืม และผู้ยืมจะต้องแสดงอะไรต่อเจ้าหน้าที่บ้าง เช่น บัตรประจำตัว บัตรห้องสมุด เป็นต้น ควรจะต้องแสดงบัตร

อะไรหรือไม่ ครูอาจจะไม่ต้องแสดงบัตร และ เป็นหน้าท ของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่จะ ต้อง รู้จักครู อาจารย์ ของสถานศึกษานั้น ๆ ให้หมดทุกท่าน.

๑. การเก็บสถิติของการให้บริการ

อาจทำการเก็บสถิติการใช้หนังสือของ เป็นชั่วโมง เป็นวัน เป็นสัปดาห์และรวม เป็นเดือนอีกด้วย.

๒. การเอาหนังสือ ออกจากหนังสือ

ของ

จะเอาออกเมื่อ :-

- ๑. หมกภาคเวียนหนังสือ.
- ๒. ไม่มีผู้ใช้หนังสือของเล่มนั้น ๆ เท่าที่ควร.

การเอาหนังสือออก เจ้าหน้าที่

ห้องสมุดจะต้องหาบัตรยืมเดิมที่เก็บเรียงไว้ มาใส่ไว้ในซองบัตร ซึ่ง ติด อยู่ กับ หนังสือ เสร็จแล้ว ก็เอา หนังสือ นั้น ไปวางไว้บนชั้น หนังสือทั่วไปสำหรับให้ผู้ใช้ยืมออกได้ตาม ปกติ ส่วนบัตรยืมที่ใช้ตอนเป็นหนังสือของ นั้นถ้าใช้ไปเพียงเล่มเดียวก็เก็บเอาไว้ใช้กับ หนังสือเล่มอื่น ๆ ที่จะเข้ามาเป็นหนังสือของ ต่อไป โดยใช้กระดาษขาวปิดตรงที่บน

ของบัตรที่ใช้สำหรับเขียน ชื่อเรื่อง ชื่อ ผู้แต่ง เลขเรียกหนังสือ เลขทะเบียน เสร็จแล้วก็เขียนชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง เลข เรียกหนังสือ และเลขทะเบียนของหนังสือ ของที่เข้ามาใหม่ลงบนกระดาษขาวที่เอามา ปิดนั้น การทำเช่นนี้จะเป็นการประหยัด เงินค่า ซอยตรียม สำหรับ หนังสือของไปได้อีก

คุณสมบัติ ของ เจ้าหน้าที่ประจำบริการ
หนังสือของ

เนื่องจากงานบริการหนังสือของเป็นงาน ที่ต้องเกี่ยว ข้อง อยู่ กับ ผู้คน ซึ่ง มีนิสัย และ ความรู้ความสามารถต่าง ๆ กัน และเป็น งานด้านบริการ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่ประจำ แผนกหนังสือของจึงควรมีคุณสมบัติดังนี้:-

- ๑. มีความอดทน.
- ๒. สุขภาพดี.
- ๓. มีความซื่อสัตย์.
- ๔. มีความใจดี ช่างสังเกต.
- ๕. มีความรอบคอบ.
- ๖. มีระเบียบ ทำงานประณีต และมีกระบวนการและวิธีทำงานที่ดี.

๗. มีความขยันขันแข็ง อดทน
กล้า ระวังไว.

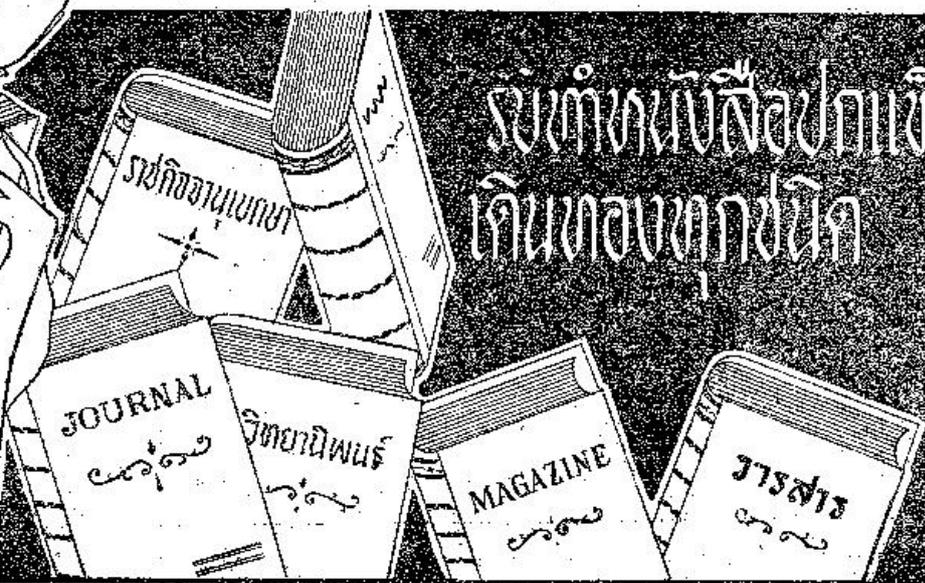
๙. สามารถปรับตัวในการทำงาน
และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้รวดเร็ว.

๘. มีความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดและ
บุคลากรของสถานศึกษานั้นดีพอควร.

๑๐. รักที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น
และควรเป็นผู้ร่าเริง หน้าตาขมแย้ม พุท
ราอ่อนหวานเป็นกันเอง มีอารมณ์มั่นคง.

วันชัย

ตีพิมพ์ที่ 9/82-83 ถนนสหวิสาร-ห้วยขวาง ซอยสมบุญพัฒนา
ต.สามเสนใน ส. พญาไท พระนคร

รับทำหนังสือปกแข็ง
เกินขอบข่ายนี้

หนังสือพิมพ์กับท่าน

บำรุง สุขพรรณ *

ทุกวันนี้ สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ ได้เข้ามามีส่วนพัวพันกับชีวิตประจำวันของเราแทบจะแยกจากกันไม่ออก เราต้องยอมรับความจริงประการหนึ่งว่า การรับรู้เรื่องราว บทความ สารคดีและวิทยาการอันใหม่ หนังสือพิมพ์ จะเป็น ผู้เสนออย่างบริบูรณ์ หนังสือพิมพ์กำลังจะมีบทบาทต่อสังคมมากขึ้นเป็นลำดับ ฉะนั้นการศึกษาดัง กล ไถ และ การ บริหาร งาน ของหนังสือพิมพ์จึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น.

ธุรกิจหนังสือพิมพ์ ถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมชนิดหนึ่งซึ่งได้รับการยกย่องทั่วไปเห็นอุตสาหกรรมรวมกัน ทั้งนี้เพราะว่าการปฏิบัติงานกันนั้นเป็นการกระทำเพื่อส่วนรวม เพื่อสาธารณประโยชน์ แม้ว่าการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ จะ มุ่งหวังให้เกิดมี กำไร เพื่อ ขยาย กิจ การ ให้เจริญก้าวหน้าแต่ก็ยังคงคำนึงถึงความต้องการ และผลประโยชน์ของประชาชนด้วย หนังสือพิมพ์ถือว่าตนเป็นผู้แทนของ ประชาชน

มีสิทธิเข้าไปตามสถานที่ต่าง ๆ ใ้ได้ง่ายกว่าบุคคลธรรมดา และในการไปปรากฏตัวตามสถานที่ต่าง ๆ นักหนังสือพิมพ์ ก็ได้รับการยกฐานะเป็นฐานันดรที่ ๔ จึงทำให้นักหนังสือพิมพ์รู้สึกภูมิใจ ในอาชีพ ของคนมาก.

ความหมายของคำว่า “หนังสือพิมพ์” หมายถึงสิ่งพิมพ์ที่บรรจุไว้ด้วย ข่าว บทความ วิจารณ์ ภาพข่าว ภาพล้อและสารคดีที่เป็นวิชาการและเบื้องหลังข่าว เป็นที่ยอมรับว่า “การพิมพ์เป็นศิลปะที่รักษาไว้ซึ่งศิลปะที่ปวง” (Printing is an art preservative of all arts) หนังสือพิมพ์จึงเป็นสมบัติของชาติ ที่ จะ บริการ ข่าว สาร และความคิดแก่ประชาชนและถ้าหนังสือพิมพ์ที่จะมีอิทธิพลโน้มนำในทาง ศิลปกรรม และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น คุณลักษณะ ฐานะ ของหนังสือพิมพ์ย่อม แส่ก่ง ออก ถึง วัฒนธรรม และ ความเจริญหรือความเสื่อมของชาติก็อกด้วย.

* นายบำรุง สุขพรรณ, ปัจจุบันประจำแผนก กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๕ ภาควิชา แผนกอักษรศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สิทธิของสื่อมวลชน

ในสังคมประชาธิปไตย ประชาชนมีสิทธิที่จะรับรู้ (Right of know) เรื่องที่สนใจ และต้องการ จะรู้ แต่การรู้สิ่งต่าง ๆ หลายสิ่ง หลาย อย่าง ใน เวลา เดียว กัน ใน สังคมที่สลับซับซ้อนเช่น ทุกวันนี้ เป็นการยากยิ่ง ฉะนั้น สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่รวบรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหลายเสนอต่อประชาชนโดยทั่วไป "เสรีภาพของหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนอื่น ๆ จึงเป็นหนทางนำไปสู่จุดหมายอันนี้" (The right of people to information is the end; the freedom of the press and other media is the mean).

เนื่องจากหนังสือพิมพ์ และ สื่อ มวลชนประเภทอื่น ๆ มีเสรีภาพในการเสนอข่าว และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่การใช้สิทธิแห่งเสรีภาพนั้น มากน้อยเพียงใด จะต้องกระหน่ำถล่มหนักหนาและความรับผิดชอบของตนเองด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้มี พระ ราช คำ รัส เรือง สื่อ มวล ชน และ หนังสือพิมพ์ เนื่องในวันเข้าอาคารสภาคมนักหนังสือพิมพ์ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๔ มีใจความว่าตอนหนึ่งว่า:-

"...ข้าพเจ้าขอฝากความคิดไว้สำหรับท่านทั้งหลายว่า ทุกคนไม่ว่าจะมีอาชีพใดต่าง มีหน้าที่ร่วมกัน ประการหนึ่งเหมือนกันหมดคือ หน้าที่ที่จะทำตัวให้เป็นคนมีประโยชน์และมีค่า ต่อ บ้าน เมือง และส่วนรวมไปแก่การทำงานด้วยความ ตั้งใจจริง ประพฤติสุจริตและตั้งตนอยู่ด้วยความสุจริตใจ เพื่อผลการปฏิบัติงานบังเกิดเป็นความสุขความเจริญ และ ความ สงบ เรียบร้อยของชาติบ้านเมือง นักหนังสือพิมพ์เป็นผู้เสนอข่าวสารความรู้อย่างเป็นกลางเที่ยงตรงแก่ประชาชนทุกเรื่อง ทุกสิ่ง ที่ท่านนำลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์แพร่หลายไปให้รวดเร็วและกว้างขวางอย่างไม่มีขอบเขต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ด้วยความพิถีพิถันที่รอบคอบ ด้วยความสุจริตยุติธรรม และด้วยความสำนึกในความรับผิดชอบเป็นพิเศษอยู่เป็นนิจ..."

ในคำให้การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ ควรเสนออย่างเที่ยงธรรมและเป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนอย่าให้เกิดความขัดแย้งแตกแยกภายในชาติขึ้นได้ เพื่อความเป็นอยู่ผาสุกและความผาสุกของประชาชน ทั้งนี้ฯ พลเอก ประภาส จารุเสถียร รองหัวหน้าคณะปฏิวัติและผู้อำนวยการฝ่าย

รักษาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีสำเนาถึง
สมาชิก หนังสือพิมพ์ แห่ง ประเทศไทย
เนื่องใน วาระ คล้าย วัน สถาปนาสมาคมฯ
วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๑๕ มีใจความ
ตอนหนึ่งว่า:—

“...การเสนอข่าว การเสนอความ
คิดเห็นเป็นสิทธิ และ หน้าที่ ที่จะ เสนอ ได้
อย่างมีอิสระเต็มที่ของสื่อมวลชน แต่ต้อง
ไม่ลืมว่า คนต้องมีหน้าที่รับผิดชอบต่อข่าว
ต่อความคิดเห็นที่เสนอออกไปด้วย ชาวใด
ความเห็นใดที่เสนอออกไปแล้ว ก่อให้เกิด
ความโกลาหล วุ่นวาย ก่อให้เกิดความ
แตกแยกสามัคคีของคนในชาติ เราไม่
ควรเสนอ แม้จะอ้างว่าถูกมิทอย่างไรให้
เป็นหน้าที่ศาลสถิตยุติธรรมพิจารณา แต่
เราเอาความ ยุติธรรมในใจ พิจารณาเสีย
ก่อนไม่ดีกว่าหรือ.

ทุกวันนี้ ประเทศชาติกำลังต้องการ
พลังแห่งความสามัคคีและการสร้างความ
สามัคคี ของคนใน ชาติ ขอให้ สื่อ มวล ชน
เสนอข่าวเสนอความ คิด ไป ใน บ้าน ที่ ช่วย
ลดความขัดแย้งแตกแยกระหว่างบุคคลลง
เสียขอให้เสนออุทุมการของชาติต่อประชา
ชนคนอ่านเพื่อให้เกิดพลังผลักดัน ให้หัน
หน้าเข้าหากันพร้อมใจกันก้าวไปสู่ความจง

รักภักดีต่อชาติ อันเป็นที่รักและหวงแหน
เราต้องช่วยกันรักษาชาติ รักษาเอกราช
และรักษามรดกถิ่นค่าทางวัฒนธรรมซึ่ง
เป็นพลังยึดเหนี่ยวร้อยรัดชาติไทยให้เป็น
ยึดแน่นมาช้านานนับพัน ๆ ปี โดยเฉพาะ
อย่างยิ่ง พลังที่เป็นคุณค่าอันสูงสุดของประเทศ
คือ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์
ขอให้ ช่วย กัน ปก ป้อง ไว้อย่าง สุด ใจ ซาก
กัน...”

วัตถุประสงค์ของการทำหนังสือพิมพ์

วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานธุรกิจ
หนังสือพิมพ์ แต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์
และนโยบายไม่เหมือนกัน พอจะสรุปวัตถุประสงค์
ของการ ทำ หนังสือ พิมพ์ ออก เป็น
๕ ประการ ดังนี้ คือ:—

๑. วัตถุประสงค์ ในทางการเมือง
เป็นที่ประจักษ์ว่าหนังสือพิมพ์ยกการเมือง
ย่อมเกี่ยวข้องกันเสมอ โดยเฉพาะในปี
ปัจจุบันหนังสือพิมพ์มีบทบาท ใน ทาง การ เมือง
มากที่สุดอีกประการหนึ่งลักษณะการปก
ครองเช่นปัจจุบันทำให้นักหนังสือพิมพ์ต้อง
ใกล้ชิดกับสื่อมวลชนตาม เรือง รว จาก นัก การ
เมืองทำให้มีการสนทนสนมและใกล้ชิดขึ้น
การส่วนตัว นักการเมืองก็พยายามเอาใจ

หนังสือพิมพ์เพื่อประโยชน์ทางการเมือง
ทำให้หนังสือพิมพ์สนับสนุนเพราะหนังสือ
พิมพ์มีอิทธิพลต่อผู้อ่านอยู่มากในคำ
แสดงความคิดเห็น หนังสือพิมพ์บางฉบับ
การเมืองเป็นผู้สนับสนุนในเรื่องการเงิน
บางฉบับก็เป็นหนังสือพิมพ์ที่จัดทำโดย
สภาการเมืองของตนเอง เพื่อเผยแพร่
ขยายและผลการดำเนินงานของพรรค

๒. วัตถุประสงค์เพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดย
เฉพาะ ผู้ออกหนังสือพิมพ์เพื่อกิจการการ
ดำเนินงานของตนเองเป็นครั้งคราวไม่ได้
ถือเป็นประจำ ครั้นเสร็จก็เลิกกิจการไป
อันสละมาคมต่าง ๆ จะออกหนังสือพิมพ์ของ
เพื่อแถลงกิจการและชี้แจงผลประโยชน์
ที่สมาชิกได้ทราบ เป็นต้น.

๓. วัตถุประสงค์เพื่อการค้า คือต้อง
ธุรกิจจะได้ผลประโยชน์และกำไรจากการ
หนังสือพิมพ์ เป็นพวกที่ไม่มีอุดมคติที่
แน่นอน แล้วแต่ผู้จ้าง จะทำทุกอย่างตาม
ความต้องการของผู้จ้าง หรือให้ความสนับสนุน
ในเรื่องการเงิน การเสนอข่าวของ
หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะมีแนวโน้มหนักไป
ทางสนับสนุนบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มิ
มีวางตนเป็นกลางหรือเพื่อประโยชน์ของ
ประชาชนเท่าไรนัก.

๔. วัตถุประสงค์เพื่อหาแจ้งความ
โฆษณา หนังสือพิมพ์ประเภทนี้ออกหนังสือ
พิมพ์เพื่อหารายได้จากการโฆษณาโดย
เฉพาะ เพราะการแจ้งความทำรายได้ให้
แก่หนังสือพิมพ์ ๒ ใน ๓ ของรายได้ทั้ง
หมด จะมีการเสนอข่าวเพียงเล็กน้อย
เท่านั้น.

๕. วัตถุประสงค์เพื่อเป็นอาชีพ หนังสือ
พิมพ์ประเภทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออุดม
คติที่แน่นอนเพื่อถือประโยชน์ของส่วนรวม
ความต้องการของตลาดหรือประชาชนเป็น
ใหญ่ เสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา รักษา
ระดับมาตรฐานและคุณภาพของหนังสือ
พิมพ์ไว้ นักหนังสือพิมพ์ทำงานด้วยใจรัก
ในอาชีพนี้ แม้จะมีอุปสรรคในการจำหน่าย
หรือการเงินบ้างก็รักษาอุดมคติและชื่อ
เสียงของหนังสือพิมพ์ไว้.

รูปแบบของการจัดทำหนังสือพิมพ์

รูปแบบของการจัดทำหนังสือพิมพ์ที่
ดำเนินงานธุรกิจหนังสือพิมพ์นั้นมียุทธศาสตร์
ลักษณะด้วยกันแต่ที่นิยมทำกันมีอยู่ ๔ แบบ
คือ :—

๑. จัดตั้ง และดำเนินงาน ในรูป ของ
ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท (Partner Owner-
ship) โดยเลือกตั้งกรรมการและผู้พิมพ์

ผู้โฆษณาชั้นบริหารงาน คณะกรรมการ
เป็นผู้แต่งตั้งบรรณาธิการ และผู้ช่วย
บรรณาธิการ การดำเนินงานแบบนี้มี
บุคคลซึ่งมีฐานะทางการเงินดีมีอาชีพแตก
ต่างกันนำเงินมารวมกันเพื่อทำกิจการร่วม
กันทำให้ขยายกิจการได้กว้างขวางขึ้น.

๒. จัดตั้งโดยเจ้าของหนังสือพิมพ์
เป็นผู้ดำเนินการเอง (Individual Owner-
ship) แบบนี้เจ้าของเป็นนายทุนและควบคุม
การบริหารงานแต่ผู้เดียว เจ้าของเป็นผู้
แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานแต่ละแผนกเอง
และให้งานทุกแผนกขึ้นตรงต่อผู้เป็นเจ้าของ
รวมทั้งงานด้านบรรณาธิการและงานจัด
การด้วยการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์
แบบนี้ เหมาะสำหรับหนังสือพิมพ์เล็ก ๆ.

๓. จัดตั้งโดยมีผู้จัดการทั่วไปและมี
บรรณาธิการเป็นผู้ควบคุม (Co - opera-
tive Ownership) จะเป็นบริษัทจำกัด ห้าง
หุ้นส่วน หรือของส่วนตัวก็ได้ แบบนี้เหมาะ
สำหรับจัดตั้งหนังสือพิมพ์ขนาดเล็กซึ่งนิยม
ใช้ในประเทศไทย โดยแยกความรับผิดชอบ
ออกเป็นสองฝ่าย แต่ละฝ่ายมีหน้าที่
เป็นอิสระ แต่เป็นกิจการเดียวกันกล่าวคือ
บรรณาธิการมีหน้าที่ควบคุมการออกหนังสือ
พิมพ์ ฝ่ายจัดการมีหน้าที่ควบคุมด้าน

การเงินการจำหน่ายและงานของสำนักงาน
ทั่วไป.

๔. คนงานและเจ้าหน้าที่ร่วมกันเป็น
เจ้าของ (Employee - Ownership) การ
ร่วมกันเป็นเจ้าของจะกำหนดอัตราลงทุนให้
เช็กโอกาสให้คนงานลงหุ้นได้ หากการ
ดำเนินงานมีผลกำไรก็จ่ายเงินปันผล การ
ถือหุ้นมากจะมีเสียงในที่ประชุมมาก แบบ
นี้ดีกว่าคนงานและเจ้าหน้าที่จะตั้งใจทำงาน
เพราะทุกคนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ
กิจการ.

การบริหารงานของหนังสือพิมพ์

การบริหารงานของหนังสือพิมพ์ในประ
เทศไทยทั่วไปจะแบ่งการบริหารงานออก
เป็นสองฝ่ายคือฝ่ายบรรณาธิการและฝ่าย
จัดการ แต่ละฝ่ายมีหน้าที่พอสังเขปดังนี้:-

๑. ฝ่ายบรรณาธิการ มีหน้าที่ควบคุม
และจัดการออกหนังสือพิมพ์ให้เป็นไป
ตามกำหนดที่ระบุไว้ในนโยบายของหนังสือ
พิมพ์ฉบับนั้นและควบคุมดูแลรับผิดชอบก
การฝ่ายบรรณาธิการทั้งหมด บรรณา
ธิการอาจมีหลายคนก็ได้ งานในฝ่ายบรรณา
ธิการแบ่งแยกหน้าที่ออกเป็นดังนี้:-

๑.๑ แผนกข่าวในประเทศไทย มีหัวหน้า
ข่าวภายในประเทศเป็นผู้รับผิดชอบ

ผู้ที่ในแผนกจะประกอบด้วย ผู้สื่อข่าว
ประจำ ใต้แก่ ผู้สื่อข่าวการเมือง ผู้สื่อข่าว
สาธารณกรรม ผู้สื่อข่าวกีฬา ผู้สื่อข่าว
สังคม - บันเทิง ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจและ
การศึกษา ผู้สื่อข่าวพิเศษ นอกจากนี้ยังมี
เขียนคอลัมน์ประจำบทความ สารคดี ทั้ง
มีต้นหมื่นหน้าทรงผลิตขอพร้อมกันในบ้านข่าว
ภายในประเทศและคอลัมน์ประจำ.

๑.๒ แผนกข่าวต่างประเทศ มีหัว
หน้าข่าวต่างประเทศเป็นผู้รับผิดชอบ เจ้า
หน้าที่ในแผนกจะประกอบด้วยผู้แปลข่าว
ต่างประเทศ (News Agencies) ส่งมา
ทางโทรพิมพ์แล้วแปลลงหนังสือพิมพ์ ผู้
แปลข่าวต่างประเทศจึงจำเป็นต้องรู้ภาษา
อังกฤษดี สำหรับผู้สื่อข่าวต่างประเทศมัก
ผู้สื่อข่าวในประเทศเป็นผู้ดำเนินงานด้วย
เหตุผลต้องมีการสัมภาษณ์ข่าวต่างประเทศ
โดยเลือกจากบุคคลที่มีความรู้ภาษา
อังกฤษดี.

๑.๓ แผนกภาพ มีหัวหน้าช่าง
ภาพ ช่างบล็อกหรือช่างพิมพ์ ซึ่งมีหน้าที่
รับผิดชอบเกี่ยวกับภาพที่จัดลงในหนังสือ
พิมพ์ จัดทำสตูดิโอเก็บภาพ (Morgue) เพื่อ
ไว้อ้างอิงในการทำข่าวครั้งต่อไป แผนก
ภาพจะมีช่างภาพและอุปกรณ์ครบครัน ใน

การออกปฏิบัติงานช่างภาพจะร่วมปฏิบัติ
งานกับนักข่าวทุกครั้ง.

๒. ฝ่ายจัดการ มีหน้าที่ควบคุม
เกี่ยวกับการเงิน การจำหน่าย การ
โฆษณา การจัดทำรายได้จากการพิมพ์
และงานอื่น ๆ ในสำนักงานโดยแบ่งหน้าที่
รับผิดชอบดังนี้:-

๒.๑ แผนกบัญชี มีหน้าที่จ่าย
เงิน ทางการเงินแสดงฐานะการเงิน จัด
ทำงบประมาณรายจ่ายควบคุมการใช้จ่าย
เงินของกองบรรณาธิการและอื่น ๆ.

๒.๒ แผนกควบคุมการจำหน่าย
มีหน้าที่ตรวจสอยภาวะการจำหน่ายหนังสือ
พิมพ์ซึ่งบางครั้งก็เรียกแผนกนี้ว่าแผนก
สมาชิก จัดหาสมาชิกเพิ่มเพื่อทำให้อัตรา
การจำหน่ายหนังสือพิมพ์สูงขึ้น.

๒.๓ แผนกโฆษณา มีหน้าที่
จัดหาโฆษณาและแจ้งความมาลงหนังสือ
พิมพ์ รายได้จากการโฆษณาทำรายได้
ให้แก่หนังสือพิมพ์ไม่ใช่น้อยประมาณ
๖๐% ของรายได้ทั้งหมด แผนกโฆษณา
จึงเป็นแผนกที่ทำเงินให้แก่หนังสือพิมพ์
นอกเหนือไปจากการจำหน่ายหนังสือพิมพ์
ประจำวัน.

๒.๔ แผนกพิมพ์และพัสดุ มี
หน้าที่ควบคุมการพิมพ์หนังสือพิมพ์ให้เป็น

ไปตามความต้อ้งการ วิศวกรรมสถาน
เครื่องพิมพ์ ครัวพิมพ์ อุปกรณ์การพิมพ์
รวมทั้งการควบคุมเจ้าหน้าที่ดูแลช่างแท่น
ช่างเรียง และเจ้าหน้าที่พิสูจน์อักษร
(Proof-Reader) ทั้ชอกรกระดาษ หมึก
พิมพ์และอุปกรณ์ที่ใช้ ในสำนักงานหนังสือ
พิมพ์นั้น.

๒.๕ แผนกสมาชิกสายส่ง มี
หน้าที่จัดส่งหนังสือพิมพ์ให้แก่สมาชิก
ตามบ้านและตัวแทนจำหน่ายหนังสือพิมพ์
ในนครหลวงกรุงเทพธนบุรี นอกจากนั้น
ยังจัดหาหน้ะรถยนต์จัดส่งหนังสือพิมพ์ไป
ส่งยังสายต่าง ๆ ในต่างจังหวัดด้วย.

สำหรับในต่างประเทศหนังสือพิมพ์
เป็นธุรกิจที่ใหญ่ อุตสาหกรรมการจำหน่ายสูง
จำหน่ายในประเทศและจำหน่ายยังต่าง
ประเทศด้วย จึงต้องจัดการบริหารออก
เป็นสัดส่วนที่ดี มีการแย่งการบริห้ารออก
เป็น ๕ ฝ่ายดังนี้:-

๑. กองอำนวยการ (Administrative
Department) มีหน้าที่เป็นศูนย์ของการ
บริหารงานทั้งหมด เจ้าของกิจการหรือ
คณะกรรมการบริหารของหนังสือพิมพ์จะ
ทำหน้าที่ควบคุมกองอำนวยการนี้ โดยเป็น
ฝ่ายสนับสนุนและประสานงานให้ฝ่าย
ต่าง ๆ ทำเนิงานไปทั่วทั้.

๒. กองบรรณาธิการ (Editorial
Department) มีบรรณาธิการเป็นผู้ควบคุม
ประกอบด้วยบรรณาธิการแผนกต่าง ๆ ที่
หน้าที่เกี่ยวกับการเสนอข่าวของหนังสือ
พิมพ์โดยตรง.

๓. กองธุรกิจ (Business Depart-
ment) มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการธุรกิจ
ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของ
หนังสือพิมพ์ การจำหน่าย การหา
สมาชิก และการรับจ่ายเงิน เป็นต้น.

๔. การเผยแพร่ (Promotion
Department) มีหน้าที่เกี่ยวกับการเผยแพร่
หนังสือพิมพ์สร้างความเชื่อถือและประชา-
สัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือพิมพ์
ของคนมากขึ้น.

๕. กองโรงงาน (Mechanical Depart-
ment) มีหน้าที่ควบคุมและรักษาอุปกรณ์
การพิมพ์การหล่อตัวพิมพ์ รักษาแท่น
พิมพ์และดูแลความเรียบร้อยของการทำ
งานของเครื่องพิมพ์ กองโรงงานต้อง
พร้อมเสมอที่จะปฏิบัติงานทางนี้เพื่อพิมพ์
หนังสือพิมพ์ให้ทันจำหน่าย.

การจดจำหน่ายหนังสือพิมพ์

การส่งหนังสือพิมพ์จำหน่ายในต่าง
ตลาดรวมทั้งการส่งให้แก่สมาชิกนั้นถือว่า

หนังสือพิมพ์กับท่าน

หน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของหนังสือพิมพ์ การส่งหนังสือพิมพ์เปรียบเสมือนเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างหนังสือพิมพ์กับท่านที่จะทำให้อ่านสามารถรับหนังสือพิมพ์ได้ตามกำหนด การส่งหนังสือพิมพ์นิยมทำกันอยู่ในปัจจุบันมีดังนี้:—

๑. การส่งให้แก่สมาชิก โดยส่งหนังสือพิมพ์ให้แก่สมาชิกถึงบ้านด้วยจักรยานหรือจักรยานยนต์การส่งให้แก่สมาชิกจะจัดส่งเป็นสาย ๆ โดยถือที่อยู่ของสมาชิกเป็นหลัก.

๒. การส่งจำหน่ายต่างจังหวัด หนังสือพิมพ์จะมีคุณค่าของข่าวมากเมื่อจำหน่ายได้ทันเวลา ฉะนั้นหนังสือพิมพ์ทุกฉบับจึงมีการแข่งขันกันในเรื่องจำหน่ายสำหรับต่างจังหวัด สำนักพิมพ์จะมียานพาหนะรถยนต์ส่งหนังสือพิมพ์ของตนเองโดยนำหนังสือพิมพ์ไปส่งเอเยนต์จำหน่ายต่างจังหวัดและจะแบ่งออกเป็นสาย ๆ เช่น สายเหนือ สายใต้ สายตะวันออกและสายตะวันออกเฉียงเหนือ บางฉบับไม่มียานพาหนะก็อาศัยการขนส่งทางรถยนต์โดยสารรถไฟและเครื่องบินเพื่อส่งไปจำหน่ายยังจังหวัดที่ไกลการคมนาคมไม่สะดวก.

๓. การวางตลาด การจัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์ในนครหลวงกรุงเทพธนบุรี จะ

มีเอเยนต์มารับหนังสือพิมพ์ไปจำหน่ายโดยคิดเปอร์เซ็นต์ของการจำหน่ายนั้นและเอเยนต์ก็จะไปส่งตามร้านค้าที่เป็นสมาชิกของตนเองอีกทอดหนึ่ง ซึ่งได้แก่ร้านค้าแผงลอย เพื่อวางโชว์และจำหน่ายแก่ประชาชนต่อไป และนอกเหนือไปจากนี้ทุกวันนั้นเราจะเห็นเด็กรับหนังสือพิมพ์มาจำหน่ายตามท้องถนนเป็นจำนวนมากซึ่งบางครั้งเราไม่ตั้งใจจะซื้อก็อดสงสารไม่ได้เสียเป็นส่วนมาก เนื่องจากการวางตลาดของหนังสือพิมพ์มีความสำคัญ หนังสือพิมพ์จึงพยายามออกหนังสือพิมพ์ฉบับวันทีล่วงหน้า เพื่อให้มีโอกาสจำหน่ายในนครหลวงฯ และต่างจังหวัดได้มาก ซึ่งฉบับที่ล่วงหน้าล่วงหน้าเสียเวลาการขนส่งก็ไปถึงต่างจังหวัดตรงกบวันนั้นพอดี ทำให้ดูเหมือนว่าเป็นข่าวสด สำหรับหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์จำหน่ายในประเทศไทย นอกจากจะพิมพ์วันทีล่วงหน้าแล้วยังอาจพิมพ์เป็นวันละ ๒ ฉบับ (Editions) ด้วย กล่าวคือ ฉบับแรกจะพิมพ์ตามปกติแต่อีกฉบับหนึ่งจะพิมพ์ของวันรุ่งขึ้นซึ่งจะเปลี่ยนแปลงเฉพาะกรอบข่าวหน้าหนึ่งข่าวหน้าในเห็นอนกันทั้งสองฉบับ ฉบับที่ล่วงหน้าเองก็ต้องส่งไปจำหน่ายยังต่างจังหวัดก็กล่าวมาแล้วข้างต้น.

สำหรับหนังสือพิมพ์ในต่างประเทศ
วันหนึ่ง ๆ ก็มีการพิมพ์ออกจำหน่ายวันละ
หลายเอ็ดชันเช่นกัน เช่น ออกเวลา ๕.๐๐
น., ๑๒.๐๐ น., ๑๕.๐๐ น. และ ๑๘.๐๐
น. การเสนอข่าวเช่นนี้จะเสนอความคืบ
หน้าของข่าวต่อเนื่องกัน ทั้งนี้จะจำหน่าย
เฉพาะในเมืองหลวงเท่านั้น แต่ถ้าห่างไกล
ออกไปก็พิมพ์สำหรับเอ็ดชันรวมสำหรับ
จำหน่ายทางจังหวัดโดยเฉพาะ.

จรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์มีสิทธิและเสรีภาพในการ
เสนอข่าว ความคิดเห็น ได้อย่างอิสระเสรี
การเสนอข่าวหากได้เสนอไปในทางสร้าง
สรรค์ก็จะเป็นการดีแต่จะมีผู้ที่ใช้สิทธิและ
เสรีภาพไปในทางที่ผิด ฉะนั้น จึงจำเป็นต้อง
เองที่คนในอาชีพเดียวกันจะพยายามขงกัน
การร่วมมือกัน จึงมาในรูป สมาคม หรือ
ชมรมก็ได้ เพื่อเป็นแหล่งรวมพลังความ
คิดและส่งเสริมอาชีพของตนเอง ให้ก้าว
หน้า มีการวางระเบียบเพื่อควบคุมกันเอง
(Self-Regulation) และขอวินัย (Disci-
pline) ของตนขึ้นมา ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไป
ว่า "จรรยาบรรณ".

จรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์นั้นคือ
ความรับผิดชอบของนักหนังสือพิมพ์ต่อ
สังคม ซึ่งหลาย ๆ ประเทศได้วางหลัก
เกณฑ์ไว้คล้ายคลึงกัน สมาคมบรรณา
ธิการหนังสือพิมพ์อเมริกัน (American
Society of Newspaper Editors) ได้ตั้ง
ขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๒ ได้ประกาศจรรยา
บรรณเมื่อ ค.ศ. ๑๙๖๗ ซึ่งประเทศต่าง ๆ
ใช้เป็นแนวปฏิบัติอยู่ มี ๗ ประการ ดังนี้
คือ :-

๑. ความรับผิดชอบ สิทธิของหนังสือ
พิมพ์ที่จะชี้แจงใ้คนในคองปฏิบัติหน้าที่ของ
ตน และไม่ยอมไปภักดีต่ออิทธิพลอื่น ๆ ที่
มาแทรกแซง.
๒. เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ เสรี
ภาพของนักหนังสือพิมพ์ พึงรักษาไว้เป็น
สิทธิสวรรค์สำคัญของมนุษยชาติ.
๓. อิสระเสรี ความมีอิสระเสรีโดย
ปราศจากข้อผูกพันทั้งปวง โดยไม่ไปผูกพัน
หรือเอนเอียงต่อสิ่งที่มีอำนาจทั้งหลาย.
๔. ความจริงใจ ความสัตย์จริง ความ
ถูกต้อง หมายถึงความจริงวาจาและจริงใจ
ส่วนความถูกต้องยังหมายถึงการไม่พูดหรือ
เขียนส่งไปโดยไม่ตรวจสอบข้อเท็จจริงให้
เป็นที่แน่นอน ถ้าผิดพลาดไปก็จะต้อง
แก้ไข แม้จะไม่มีเจตนาบิดเบือนความจริง.

๕. ความไม่ลำเอียง การรายงานข่าวย่อมไม่มีความลำเอียง ต้องแยกความที่เห็นออกจากข่าวโดยชัดเจน การแสดงความคิดเห็นจะต้องบอกชื่อผู้เขียนกำกับไว้ด้วย.

๖. การปฏิบัติเป็นธรรม (Fair Play) หนังสือพิมพ์ไม่ควรโฆษณาชักชวนหาหรือกระตุนกระเทือนต่อชื่อเสียงของผู้หนึ่งจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียงโดยเด็ดขาด.

๗. ความสุภาพ (Decency) การรายงานข่าวจะต้องมีความสุภาพและไม่กระทำสิ่งอันชั่วร้ายอันจะเกิดเป็นผลเสียต่อความสงบสุขของประชาชน เพราะจะทำให้ประชาชนเกิดความวิตกกังวลจากข่าวนั้น ๆ.

ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์ก้าวหน้า

ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์ก้าวหน้าเห็นจากระบบการทำงานที่ทำให้หนังสือพิมพ์มีคุณภาพดีและยังมีปัจจัยภายนอกที่ช่วยส่งเสริมกิจการหนังสือพิมพ์ให้เจริญก้าวหน้า มีอยู่ ๕ ประการ ดังนี้:—

๑. จำนวนประชากร นับว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินงานธุรกิจหนังสือพิมพ์มาก เพราะประเทศใดมีประชากรมากโอกาสที่มคนขอหนังสือพิมพ์มากและทำให้อัตรารายจำหน่ายสูงขึ้น.

๒. เศรษฐกิจของประชาชน เศรษฐกิจของประชาชน หากประชาชนมีรายได้เพียงพอ ในการยังชีพ ก็ย่อมมีเงินที่จะซื้อหนังสือพิมพ์ได้ ถ้าประชาชนมีรายได้น้อยหาเข้ากันค่าซึ่งต้องพะวงในเรื่องปากเรื่องท้องแล้วก็ย่อมไม่มีเงินที่จะนำมาซื้อหนังสือพิมพ์ได้ เพราะฉะนั้น เศรษฐกิจของประชาชนจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงานธุรกิจหนังสือพิมพ์ อยู่ไม่น้อยแม้ว่าประชาชนจะมีมากเพียงไรก็ตามถ้าประชาชนนั้นยากจน เป็นการยากที่หนังสือพิมพ์จะจำหน่ายได้.

๓. ประชาชนมีการศึกษาดี นับว่าเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้กิจการหนังสือพิมพ์ก้าวหน้า เพราะหากประชาชนมีการศึกษาดี จำนวนผู้อ่านก็มีมากขึ้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับคือ:—

๓.๑. ชั้นสูง เป็นพวกที่มีฐานะและการศึกษาดี ชอบอ่านเรื่องเกี่ยวกับวิชาความรู้เลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่ตนสนใจเท่านั้น มักจะอ่านบทความเกี่ยวกับต่างประเทศในทันการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ของชนระดับนี้จึงเป็นหนังสือพิมพ์ทางวิชาการเท่านั้น.

๓.๒ ชนชั้นกลาง เป็นพวกมีการศึกษาในชนชั้นมีอำนาจทางการเงินในการชอบุคคลประเภทนี้มีมากกว่าพวกแรก ในประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีบุคคลประเภทนี้มากกว่าประเทศที่กำลังพัฒนา ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ประเภทนี้ ชอบเรื่อง วรรณกรรม ข่าววิทยาศาสตร์และปัญหาประจำวัน.

๓.๓ ชนชั้นกรรมมาชีพ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ มีอยู่เป็นจำนวนมากในทุกประเทศซึ่งไม่เพียงแต่ประเทศไทยเท่านั้น ธรรมเนียมของผู้อ่านประเภทนี้คือแก้เรื่องเขาสมอง อ่านแล้วรู้เรื่องทันที โดยไม่ต้องใช้ความนึกคิดอะไรมาก เช่น เบื้องหลังข่าว เรืองกามารมณ ข่าวดาชาฎากรรม และข่าวไสยศาสตร์ เป็นต้น พวกนี้มีอำนาจทางการเงินในการชอน้อย แต่ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์พยายามชักผู้อ่านประเภทนี้ไว้มากเพราะมีจำนวนมาก ทำให้อัตราการจำหน่ายสูงกว่าหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวเพื่อบุคคลสองประเภทแรก.

๔. การคมนาคมก็ การคมนาคมเป็นปัจจัยอันหนึ่งที่จะเป็นสิ่งช่วย กระจายหนังสือพิมพ์ออกไปสู่ชนชั้นที่ไ้มาก แล่งโลกที่มีการคมนาคมหรือการขนส่งไม่สะดวก หนังสือจะส่งไปจำหน่ายไม่ถึง ฉะนั้นการ

มีถนนหนทางสะดวก จะเป็นการเพิ่มอัตราการจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น.

๕. มีการแข่งขัน หนังสือพิมพ์ที่มีการแข่งขัน จะเป็นประโยชน์ ต่อผู้อ่านมาก เพราะการเสนอข่าวหนังสือพิมพ์จะแข่งขันกันข้ร้ข่งคุณภาพ ของหนังสือพิมพ์ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ นอกจากนั้นผู้อ่านสามารถเปรียบเทียบ ข่าวหรือข้อเท็จจริงของแต่ละฉบับได้อีกด้วย การแข่งขันเปิดโอกาสให้ ประชาชนมี โอกาส เลือกอ่านเฉพาะที่ตนชอบ หนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวลึกลับลึกลับหรือบิดเบือนความเป็นจริงประชาชนจะไม่สนใจไม่ซ้าก็ต้องเลิกกิจการไปในที่สุด.

อัตราการจำหน่ายหนังสือพิมพ์

จำนวนการพิมพ์จำหน่ายของหนังสือพิมพ์ (Circulation) ของแต่ละฉบับถือว่าเป็นความลับซึ่งจะไม่เปิดเผยจำนวนพิมพ์ที่แน่นอน อย่างไรก็ตามวารสารของสมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทย ชื่อ "คนโฆษณา" ฉบับเดือนมกราคม ๒๕๑๕ ได้ทำการวิจัยและรวบรวมสถิติการจำหน่ายของหนังสือพิมพ์และนิตยสารรายสัปดาห์บางฉบับไว้ จะขอนำมาเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้อ่านดังนี้ :-

หนังสือพิมพ์รายวันอัตราจำหน่าย/วัน

ไทยรัฐ	๑๘๐,๐๐๐
เดลินิวส์	๑๖๐,๐๐๐
พิมพ์ไทย	๕๐,๐๐๐
สยามรัฐ	๓๐,๐๐๐
บางกอกโพสต์	๒๕,๐๐๐
เนชั่น	๘,๐๐๐

นิตยสารรายสัปดาห์อัตราจำหน่าย/สัปดาห์

สกุลไทย	๕๖,๐๐๐
นพเก้า	๑๐,๐๐๐
กรุณี	๘๐,๐๐๐
บางกอก	๘๐,๐๐๐
ดวงดาว	๓๐,๐๐๐
สตรีสาร	๕๐,๐๐๐

เป็นที่หวังได้ว่า การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นแนวทางใช้ประกอบพิจารณาญาณในการอ่านข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับว่าหนังสือพิมพ์เหล่านั้นได้ทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นสถาบันของสังคมได้เพียงเพียงใด

ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์สมัยใหม่จะต้องนำคนอ่านไปในทางที่สร้างสรรค์ เพราะหนังสือพิมพ์คือดวงประทีปที่นำความรู้อันเป็นแสงสว่างคือปัญญาส่องทั่วทุกมุมโลก

ข่าววิทยุและโทรทัศน์

สงวน วิจิตรสาร*

งานวิทยุมีลักษณะเหมือนงานหนังสือพิมพ์ก็คือให้โอกาสมากในงานรับใช้สาธารณะ วิทยุเป็นสื่อที่จะเผยแพร่การศึกษาไปสู่ประชาชนได้รวดเร็วและกว้างขวางยิ่งกว่าเครื่องมืออื่นใด ผู้ทำงานเขียนบทวิทยุหรือทำวิทยุกระจายเสียงที่กระตือรือร้นให้ผู้ฟังสนใจในกิจการของบ้านเมืองช่วยขยายทัศนคติ ช่วยส่งเสริมบ้านวัฒนธรรม ช่วยฝึกความคิดและจินตนาการ และช่วยให้เข้าใจเหตุการณ์ทางอดีตและปัจจุบัน.

วิทยุไปทั่วทุกหนทุกแห่งไม่มีบริการใดหรือการคมนาคมใดที่จะไปถึงได้ง่าย และรวดเร็วเท่าบริการของวิทยุกระจายเสียง วิทยุเป็นสิ่งที่จำเป็นทั้งยามสงบและยามสงคราม เราได้ประโยชน์จากวิทยุในทางต่างๆ เช่น บ้านบันเทิง ความรู้ การแสดงความคิดเห็น ในระหว่างสงคราม วิทยุก็เป็นเครื่องมืออย่างดีเยี่ยมในการสื่อสาร ออกคำสั่ง และติดต่อเจ้าหน้าที่โฆษณาชวนเชื่อ.

จากความสำคัญของวิทยุที่ขยายมากในเรื่องสื่อสาร ฉะนั้นผู้เสนอข่าวทางวิทยุจะต้องคำนึงว่าผลที่จะเกิดขึ้นจากการเสนอข่าวไปแล้วนั้นมีผลดีก็ตามอย่างไรบ้าง ผู้เสนอข่าววิทยุจะต้องรู้ถึงพื้นฐานของสื่อที่จะใช้ในการสื่อสารนั้นๆ เสียก่อน ซึ่งจะได้จากการเปรียบเทียบงานของวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์.

การเปรียบเทียบสื่อแห่งการสื่อสารระหว่างวิทยุกระจายเสียง, โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์

๑. วิทยุกระจายเสียง : วิทยุกระจายเสียงสามารถเสนอข่าวได้รวดเร็วกว่าหนังสือพิมพ์ วิทยุสามารถออกอากาศแถลงข่าวย่อ (News bulletin) ของเหตุการณ์อันเป็นข่าวสำคัญได้ทันที ข่าวนั้นมาถึงห้องส่ง นอกจากนั้นนักข่าวยังสามารถออกอากาศบรรยายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้จากสถานที่เกิดเหตุขึ้น.

* นายสงวน วิจิตรสาร, ปัจจุบันประจำแผนกบริการและควบคุมกองห้องสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักศึกษาชั้นปีที่ ๖ แผนกนิเวศวิทยาและสัตวศาสตร์และสื่อสารมวลชนภาควิชา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หนังสือพิมพ์ : หนังสือพิมพ์เสียเวลาในการผลิตและจำหน่าย กว่าครึ่งมือที่กินเวลานาน นอกจากหนังสือพิมพ์ยังมีกำหนดเวลาออกแน่นอน เว้นแต่กรณีจำเป็นจริงๆ เมื่อมีข่าวสำคัญทางยังยวบเกิดขึ้น หนังสือพิมพ์จะเลื่อนกำหนดเวลาพิมพ์ข่าว ในกรณีหนังสือพิมพ์สามารถเสนอได้แต่เพียงข่าวย่อของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น.

๒. วิทยุกระจายเสียง : สามารถเสนอข่าวในขณะที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นและสามารถติดตาม เหตุการณ์นั้น ๆ ได้ตลอดไปเท่าที่จำเป็น วิทยุอาจเสนอถ่ายทอดรายการ เช่น กีฬา งานพิธีของชาติ เป็นต้น.

โทรทัศน์ : เสนอรายการถ่ายทอดได้เช่นเดียวกัน โดยใช้อุปกรณ์การถ่ายทอดเคลื่อนที่ โทรทัศน์จะต้องมีการเตรียมสถานที่ตั้งกล้องถ่าย และการเตรียมสถานที่ตั้งกล้องถ่าย เช่นนี้อาจก่อให้เกิดอุปสรรค เฉพาะอย่างยิ่งถ้าไม่มีเวลาพอที่จะเตรียม.

หนังสือพิมพ์ : ไม่สามารถเสนอข่าวได้ในขณะที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น จริงอยู่ที่นักข่าวหนังสือพิมพ์ก็ไปรวบรวมข่าว ในขณะเดียวกันกับนักข่าววิทยุ และโทรทัศน์

แต่หนังสือพิมพ์ไม่สามารถเสนอข่าวได้นั้น ในขณะที่เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น หนังสือพิมพ์จะเสนอเรื่องราวของเหตุการณ์นั้นได้ก็ต่อเมื่อเหตุการณ์นั้นผ่านพ้นไปแล้ว.

๓. วิทยุกระจายเสียง : สามารถเสนอข่าวได้บ่อยครั้ง ในสหรัฐอเมริกา สถานีวิทยุส่วนใหญ่ เสนอข่าวทุก ชั่วโมง ชั่วโมงละ ๕ นาที ฉะนั้น ประชาชนจึงมักได้รับฟังข่าว ครั้งแรกจากวิทยุ.

โทรทัศน์ : เสนอรายการข่าวสั้นน้อยกว่าวิทยุ รายการข่าวโทรทัศน์ ไม่สามารถเสนอได้เป็นประจำทุกชั่วโมง ทั้งนี้เนื่องจากการเสนอข่าวทางโทรทัศน์ มีความยุ่งยากมากกว่าวิทยุกระจายเสียง.

หนังสือพิมพ์ : หนังสือพิมพ์บางฉบับอาจออกหลายครั้งในหนึ่งวัน แต่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์น้อยคนเหลือเกินที่จะอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นเวลาอื่นอีก โดยปกติผู้อ่านมักจะอ่านหนังสือพิมพ์เข้าในเวลาประมาณ ๗.๐๐-๘.๐๐ น. และหนังสือพิมพ์ขายในระหว่างเวลา ๑๗.๐๐-๑๘.๐๐ น.

๔. วิทยุกระจายเสียง : วิทยุอาจเสนอข่าวได้บ่อยครั้ง แต่เนื้อหาของข่าวจะต้องเสนอแบบขยันท่อ.

โทรทัศน์ : รายการข่าวโทรทัศน์โดยปกติมักจะยาวกว่า ๕ นาที ส่วนใหญ่มักจะใช้เวลาระหว่าง ๑๕-๓๐ นาที ฉะนั้นจึงอาจมีเรื่องราวได้มากกว่าและการดำเนินเรื่องอาจได้ละเอียดกว่าวิทยุ.

หนังสือพิมพ์ : หนังสือพิมพ์นั้นได้ว่ามีข้อได้เปรียบมาก หนังสือพิมพ์สามารถเสนอข่าวได้มากกว่า และสามารถเสนอข่าวได้โดยละเอียดลึกซึ้งมากกว่า หนังสือพิมพ์อาจเสนอข่าวได้หลายชนิด หลายประเภทมากกว่าวิทยุและโทรทัศน์.

๕. วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ : ข่าววิทยุสามารถสร้างความสนใจได้มากกว่าข่าวหนังสือพิมพ์ แต่ข่าวโทรทัศน์นั้นยังสร้างความสนใจได้มากกว่าข่าววิทยุ การรับฟังการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอล ย่อมเด่นมากกว่า อ่านข่าว เกี่ยวกับการแข่งขันนั้นทางหนังสือพิมพ์ แต่ถึงอย่างไรก็ตามโทรทัศน์สามารถเสนอได้ทั้งภาพและเสียง การได้ชมภาพ การแข่งขันฟุตบอลเลยที่เดียว ย่อมดีกว่าการนั่งฟังคำบรรยายถ่ายทอดทางวิทยุ.

หนังสือพิมพ์ : มีข้อได้เปรียบวิทยุอยู่ในเรื่องการใช้ภาพ ภาพถ่ายสามารถบรรยายเหตุการณ์ได้ แต่โทรทัศน์ยังคง

ขึ้นไปอีก เพราะสามารถใช้ได้ทั้งภาพนิ่งและภาพยนตร์.

๖. วิทยุกระจายเสียง : มีคนเป็นจำนวนมากที่สามารถฟัง และเข้าใจข่าวได้ดีกว่าการอ่าน มีประชาชนเป็นจำนวนมากที่ยังอ่านหนังสือไม่ออก หนังสือพิมพ์มีข้อเสียเปรียบในเรื่องนี้.

โทรทัศน์ : สามารถเสนอภาพ เพื่อความเข้าใจของผู้ชมได้ แต่โทรทัศน์ก็เช่นเดียวกับวิทยุ มีโอกาสเสนอข่าวได้ครั้งเดียวแล้วผ่านไปเลย แต่อย่างไรก็ตาม การเสนอทั้งภาพและเสียง ย่อมเป็นเครื่องช่วยความเข้าใจได้มากขึ้น.

หนังสือพิมพ์ : หนังสือพิมพ์มีข้อได้เปรียบวิทยุเหมือนกัน ผู้ฟังวิทยุมีโอกาสฟังได้ครั้งเดียว ไม่มีการย้อนกลับมาฟังได้อีกครั้งหนึ่ง นอกจากนั้นยังมีความจริงที่ว่าหูเป็นอวัยวะที่ไวใจไม่ได้ คนเรามักจะแปลความหมายและเข้าใจผิดในเรื่องที่เราได้ยิน ถ้าผู้อ่านหนังสือพิมพ์เข้าใจข่าวผิด เขาอาจกลับมาอ่านข่าวนั้นใหม่ได้ นอกจากนั้นผู้อ่านยังสามารถอ้างอิงข่าวเรื่องราวในหน้าหนังสือพิมพ์ได้.

๗. วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ : การรับฟังข่าว ผู้ฟังและผู้ชมจะต้องฟังและชมตามเวลาที่กำหนดว่าเป็นรายการข่าว.

หนังสือพิมพ์ : ผู้อ่านจะอ่านเมื่อใดก็ได้ แล้วแต่ความสะดวกของผู้อ่าน.

๘. วิทยุกระจายเสียง : การรับฟังการกระทำธุรกิจอย่างอื่นไปด้วย ในขณะที่รับฟังวิทยุก็ได้ เราอาจขับรถยนต์แล้วรับฟังวิทยุด้วยก็ได้ แม้บ้านเช่าครัวหุงหาอาหารก็อาจรับฟังวิทยุได้.

โทรทัศน์ : การรับโทรทัศน์ผู้ฟังต้องพอใจชมและฟัง เว้นแต่ปรารถนาจะฟังแต่เสียง ไม่ต้องการภาพ.

หนังสือพิมพ์ : หนังสือพิมพ์นั้นต้องการความตงอกตงใจมากในการอ่าน.

๙. วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ : ปัญหาหลายประการของผู้ฟัง ผู้ฟังทุกเพศทุกวัย สมาชิกในครอบครัวทั้งหมดสามารถรับฟัง และ ชมวิทยุ โทรทัศน์ ได้ ประเด็นผู้มหน้าทเสนอข่าวทางวิทยุ และโทรทัศน์จะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ในการบรรยายข่าวบางชนิด เช่น ข่าวฆาตกรรมหรือข่าวอาชญากรรมทางเพศ เป็นต้น.

หนังสือพิมพ์ : การอ่านหนังสือพิมพ์นั้น เป็นประสบการณ์ของผู้อ่านแต่ละคนแตกต่างกัน ไม่ค่อย มีความสนใจในการอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านข่าวหนังสือพิมพ์มักจะเป็นผู้ใหญ่.

๑๐. วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ : การเสนอข่าวทั่วไป ทางวิทยุ และโทรทัศน์ก็มีลักษณะเหมือนข่าวหน้าแรกของหนังสือพิมพ์นั่นเอง การสนองความต้องการและความสนใจ ของ คน เฉพาะ กลุ่ม ทางวิทยุ และโทรทัศน์ จะต้องมีการจัดทำรายการให้เหมาะสมกับเวลาสำหรับคนกลุ่มนั้น.

หนังสือพิมพ์ : สามารถเรียกกร้องความสนใจของกลุ่มชนที่มีความสนใจต่าง ๆ กัน หนังสือพิมพ์ ตระหนัก ใน ความ จริง ขอบค้ำจิ่งใดแบ่งเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ เพื่อให้เป็นไปตามหลักดังกล่าวนี้ เช่น ผู้อ่านซึ่งเป็นชายก็มีข่าวหน้ากีฬาไว้ให้, เป็นผู้หญิงก็มีข่าวหน้าสังคมไว้ให้ เป็นต้น หนังสือพิมพ์อาจสนองความต้องการ และความสนใจต่าง ๆ เหล่านี้ได้ในเล่มเดียวกัน.

จากการเปรียบเทียบ สื่อ แห่ง การสื่อสาร ระหว่างวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ และหนังสือแล้วพอสรุปได้ว่า สื่อมวลชนแต่ละอย่างก็มีข้อ ได้เปรียบ และเสียเปรียบด้วยกันทั้งนั้น อันที่จริงการจะเถียงกันว่าสื่อมวลชน อย่าง ใดดีกว่ากันนั้น ย่อมไร้ประโยชน์ เพราะแต่ละคนต่างก็มีรสนิยมของตนเองด้วยกันทั้งนั้น ผู้ที่ท้าวหน้าทข่าวการกระจายเสียง ต้องพยายามใช้ความได้เปรียบ ต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ ข้อ เสียเปรียบดังกล่าวกลายเป็นข้อบกพร่องที่น่าตำหนิ.

บทบาทและอิทธิพล ของ วิทยุ และ โทรทัศน์

๑. ในด้านทางการเมืองและการปกครอง
วิทยุและโทรทัศน์ ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารการ ประชาสัมพันธ์ ของ ฝ่าย ปกครอง ได้เป็นอย่างดี รัฐบาลใช้ชี้แจงนโยบาย การปกครองบ้านต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ เพื่อ ก่อ ให้ เกิด ความ เข้าใจ อันดี ต่อ กัน ระหว่างรัฐบาลและประชาชน รัฐบาล สามารถ แดลง ช่าง นโยบายน การ ปกครอง บ้านต่าง ๆ โดยผ่านทางวิทยุและโทรทัศน์ ได้ตลอดเวลา.

ในต่างประเทศวิทยุและโทรทัศน์มีบทบาทมากในทางการ เมืองและการปกครอง การเลือกตั้งของพรรคการเมืองเขาก็เลือกเอาวิทยุและโทรทัศน์เป็นที่หาเสียง โดย แดลงผลงานของพรรคให้ประชาชนทราบ.

สำหรับในเมืองไทยยังไม่มีการหาเสียงเลือกตั้ง ทาง วิทยุ และ โทรทัศน์ เหมือนในต่างประเทศ วิทยุนี้เป็นเครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อได้เป็นอย่างดี เช่นในปัจจุบันนี้ วิทยุเป็นเครื่องมือ ตัวอย่างที่เห็น ได้ชัดก็คือ แก้ววิทยุยักกิ่ง ได้กล่าวโจมตีรัฐบาลไทย และรัฐบาลสหรัฐอเมริกา.

๒. ด้านเศรษฐกิจ

วิทยุและโทรทัศน์มีความหมายในทางเศรษฐกิจมาก ประชาชนสามารถทราบ ความเคลื่อนไหว ใน ทั้ง ดิน หนอง บ้าน การเงินและการธนาคาร ก็อาศัยจากการรับฟังวิทยุ โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ต่างจังหวัด วิทยุนี้ว่าเป็น บริการ ที่เข้าถึง ประชาชนมากที่สุด ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับ เกษตรกรรม ก็ จะช่วย ให้ เกษตรกร ได้ รับ ความรู้ และนำความรู้ที่ได้รับนั้นไปปรับปรุงงานอาชีพให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น.

๓. ด้านการโฆษณาสินค้า

วิทยุและโทรทัศน์สามารถโฆษณาสินค้าให้ประชาชนทราบ เพราะพวกพ่อค้าได้เสียเงินทองในค้าโฆษณาสินค้าไปเป็นอันมาก ทั้งนี้เพื่อที่จะให้ประชาชนได้ฟัง และเห็นภาพของสินค้าเหล่านั้น ในอนที่ จะก่อให้เกิดการ โนมน้าว จิตใจ เพื่อ ซอสินค้าหรือสิ่งของนั้นได้.

๔. ด้านวัฒนธรรม

จะเห็นว่าโทรทัศน์นั้นมีบทบาทมากกว่าวิทยุในการ เผย แพร่ วัฒนธรรม ที่ดี ออกสู่ ประชาชน คนเรามักจะรับแบบอย่างจาก

วิทยุและโทรทัศน์

โทรทัศน์เพราะได้เห็นภาพ การแสดง
ละคร และ คนตัว ผู้ที่มักจะแทรกหรือผสม
สถานเอาวัฒนธรรมใส่เข้าไปด้วย เพื่อให้
ประชาชนได้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม.

รายการวิทยุและโทรทัศน์ จะดีหรือไม่
นั้น ขึ้นอยู่กับความคิด การรับผิดชอบ
ของผู้จัดทำ ในการใช้ สื่อสารมวลชน นั้นถูก
หรือไม่ ฉะนั้นผู้ที่ทำงานด้านวิทยุและ
โทรทัศน์ จะต้องคำนึงถึงเหตุผล และหลัก
อันควรยึดถือไว้ปฏิบัติ เพื่อให้งานที่ตนรับผิดชอบ
บรรลุผลตามเจตนาที่วางไว้.

คุณ สมบัติ ที่ดี ของ ผู้ทำงาน วิทยุ และ โทรทัศน์

๑. จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ต่อตนเอง
และต่อประชาชน หมายถึงจะต้องมีความ
สำนึกใน วิชาชีพ และ ใช้วิชาชีพใน
การปฏิบัติหน้าที่ของตน การปฏิบัติงาน
ด้านวิทยุนั้นไม่ใช่ทำพอให้แล้วเสร็จไปวัน
หนึ่งๆ เท่านั้น นักข่าววิทยุจะต้องศึกษา
สิ่งที่ตนกระทำนั้นมีความสำคัญ และวิทยุ
กระจายเสียงสามารถมีอิทธิพล เห็นอสัง-
คมได้ เขาจะต้องเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์
และเสียสละเพื่องานในหน้าที่.

๒. จะต้องเป็นผู้สื่อข่าวที่ดี การหา
ข่าวต่างๆ ต้องไม่รอคอยให้ข่าวมาหาเอง
แต่ต้องออกไปหาข่าว ความอยากหรืออยาก
เห็นจะ นำนักข่าวไปพบเรื่องราว ที่ควรเป็น
ข่าวใหญ่ได้ นักข่าววิทยุที่ดีจะต้องมีความ
สามารถวินิจฉัยข่าว นักข่าวจะต้องไม่เสีย
เวลาว่างคิดว่า เรื่องนี้เป็นข่าวใหม่
สำคัญหรือไม่ เป็นที่น่าสนใจหรือไม่ มี
ความสำคัญ สำหรับผู้ฟังของสถานีหรือไม่
เขาจะต้องรู้ได้ โดยสัญชาตญาณ ที่เคยได้ถึง
คุณค่าของข่าวที่เขากำลังกระทำอยู่.

๓. จะต้องเป็นนักสัมภาษณ์ที่ดี จะ
ต้องรู้จักวิธีการ เข้าถึงบุคคลต่างๆ เพื่อ
รวบรวมข้อเท็จจริงอันจำเป็น วิธีการเช่น
นี้มิได้ หมายความว่า แค่เพียง การรู้จักตั้งคำถาม
และจดคำถามเท่านั้น นักข่าววิทยุ
การตั้งคำถามด้วยกันทุกคนแต่การเป็นนัก
ข่าวที่ดีนั้นจะต้องรู้จักถามคำถามที่ถูกต้อง
ด้วย นักข่าวที่ดีต้องเตรียมตัวให้พร้อม
สำหรับการสัมภาษณ์และ เรื่องราวที่กำลัง
สัมภาษณ์อยู่นั้น.

๔. จะต้องเป็นนักแปลความหมาย
ของข่าวที่ดี นักข่าวไม่ใช่มีหน้าที่แค่เพียง
แจ้งเรื่องราวที่เกิดขึ้น ให้ผู้ฟัง ทราบเท่านั้น
เขาจะต้องพยายามอธิบาย ให้ผู้ฟังเข้าใจว่า

เรื่องราวเช่นนี้ทำไมจึงเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้น
อย่างไรโดยซุกซุกเข้าไป เพื่อกิ่งเอาความ
สำคัญของข่าวนั้นออกมา นักข่าวจะต้องรู
ผู้ฟัง ต้องการทราบถึงความหมายของข่าว
ว่านันทเกี้ยวของภักตวิฬง นักข่าวจะต้อง
เอาเรื่องราวที่ยังยากมาทำให้ง่าย เพื่อ
ความเข้าใจของผู้ฟัง.

๕. จะต้องเป็นนักเขียนที่ดี นักข่าว

จะต้องเสนอข้อเท็จจริงโดยซัดแจ้งและไม่
ยุ่งยากให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจง่าย โดย
ปกติผู้ฟังไม่สามารถจะย้อนกลับ มาฟัง
เรื่องราวของข่าวนั้นได้อีก ไม่เหมือน
กับการอ่านหนังสือพิมพ์ถ้าอ่านเรื่องราวไม่
เข้าใจก็อ่านซ้ำได้ จะอ่านซ้ำกี่ครั้งก
ก็ได้ แต่ผู้ฟังวิทยุไม่สามารถทำเช่นนั้นได้
แต่หนังสือพิมพ์ก็ใช้ว่า จะมีข้อใด เปรียบ
เสมอไป ในเมื่อมีคนจำนวนมากซึ่งอาจ
ไต่ถามและเข้าใจได้ แต่อ่านหนังสือไม่ออก.

๖. จะต้องมีความอดทนต่อการปฏิบัติ

งาน นักข่าวจะต้องมีความสามารถ ทำงาน
ภายใต้ความกดดันเร่งรีบ และสามารถ
ตัดสินใจได้รวดเร็ว นักหนังสือพิมพ์ต้อง
ทำงานแข่งกับเวลาอีกข่าวเป็นชั่วโมงไป
แต่สำหรับเจ้าหน้าที่ข่าวของสถานีวิทยุ
ทำงานแข่งกับเวลาเป็นนาที เฉพาะอย่าง
ยิ่งในสมัยนี้ ในเมื่อมีรายการข

๗. จะต้องรู้จักใช้เครื่องมือในการ

สื่อข่าว เช่นเดียวกับนักข่าวหนังสือพิมพ์
เครื่องมือสำคัญของนักข่าววิทยุ คือ กล้อง
กระจาย และเครื่องพิมพ์ดีด นอกจากน
ยังมีเครื่องอัดเทป หน่วยวิทยุเคลื่อนที่
และกล้องถ่ายภาพยนตร์ สำหรับสถานี
โทรทัศน์ การกระจายเสียงจากสถานที่
เกิดเหตุ นักข่าวไม่มีเวลาจะมาดกแต่ง
เรื่องราวที่จะเสนอเป็นข่าว อย่างเช่นนัก
หนังสือพิมพ์ ซึ่งมีโอกาสที่จะส่งข่าวไป
ให้สำนักงานทราบ แล้วมีคนคอยเขียน
และตรวจแก้ข่าวให้ก่อนส่งไปลงพิมพ์ใน
หนังสือพิมพ์ ส่วนนักข่าววิทยุนั้นอาจต้อง
ออกอากาศเรื่องราวของข่าวนั้นโดยตรง
ทีเดียว.

๘. จะต้องเป็นผู้สามารถทำงานได้

หลายด้าน นอกจากหาข่าวและเขียนข่าว
แล้ว จะต้องรู้จักตรวจแก้ข่าวและสามารถ
จัดทำรายการข่าวให้ได้ผลดีด้วย นักข่าว
ส่วนใหญ่มักจะถูกใช้ตรวจแก้ข่าวนักข่าว
ที่ไต่ถามข่าวจากสำนักข่าวหรือที่เขียนขึ้น
โดยนักข่าวคนอื่น นักข่าวจะต้องใช้ความ
สามารถในการตัดสินใจคุณค่าของข่าว โดย
การเลือกรายการที่จะออกอากาศ เขาจะต้อง
ตัดสินใจความสำคัญ และความน่าสนใจของ

ข่าวแต่ละเรื่อง และเรื่องใดควรอยู่ที่ใด ของรายการนั้นซึ่งเป็นเครื่องทดลองถึงความ สามารถของเขาในการพิจารณาจัดทำข่าว.

นอกจากนี้เขาจะต้องศึกษาเรื่องอื่น ๆ เช่น เมื่อใดจึงควรจะใช้เสียงที่บันทึกไว้ หรือเมื่อใดจะใช้เสียงสัมภาษณ์ทางโทร- ศัพท์ หรือภาพยนตร์ หรือเครื่องมือทาง โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ และการแบ่ง ประเภทของข่าว หรืออะไรคือธรรมเนียมที่ดี และควรจะทำโฆษณาสินค้าไว้ที่ตอนใดของ รายการ เป็นต้น.

๘. จะต้องมีความเข้าใจในการดำเนินงานทุกด้านของสถานี ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า

เขาจะต้องมีความสามารถเป็นวิศวกรทางการกระจายเสียงแต่คนข่าวจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องทางช่างวิทยุ นักข่าวอาจไม่เห็น ด้วยกับหัวหน้าฝ่าย จักรายการแต่เขาจะต้องไม่สงสัยอยู่แต่ในเรื่องข่าวแต่อย่างใดโดยมองข้ามความสำคัญ ของรายการอื่น ๆ ไปหมดนักข่าวอาจ ระวังกิจการที่มีโฆษณา สินค้า เข้าอยู่ใน รายการข่าว แต่เขาจะต้องเข้าใจความจริง ที่ว่าในระยะการกระจายเสียงในปัจจุบัน การโฆษณาสินค้ามีความจำเป็นต่อสถาน การณ์ทางเศรษฐกิจของสถานี แต่เขาก็

จะต้องยืนหยัดต่อสู้ ในเมื่อ การโฆษณา สินค้า มา แทรกแซงทำลายเกียรติภูมิของ รายการข่าว.

๑๐. จะต้องเป็นผู้ทรงจรรยาบรรณ

ข่าววิทยุกระจายเสียง จะต้องเป็นคนมีไหวพริบ มีความรอบรู้ มีใจเมตตากรุณาต่อ สัตว์ เช่นผู้ที่มีความคิดริเริ่มมิใช่แต่เป็นผู้ ทดลองตัว.

การเขียนข่าววิทยุกระจายเสียง

วิธีการ สือข่าว ของ หนังสือพิมพ์ และ วิทยุอาจไม่แตกต่างกันมากนัก แต่การ เขียนข่าวนั้นแตกต่างกันอยู่มาก สำหรับ วิทยุนักข่าวจะต้องเขียนข่าวเพื่อโสทรประ- สาท ส่วนหนังสือพิมพ์เป็นการเขียนข่าว เพื่อจักษุประสาท.

การเขียนข่าวทางวิทยุกระจายเสียง

จะเน้นถึงความง่าย ไม่ยืดเยื้อ ข่าวตรงไป ตรงมา ทั้งการฟังและการเข้าใจ ความ สำคัญอยู่ที่การเขียนข่าวให้เข้าสื่อทางวิทยุ เป็น หน้าที่ ของเจ้า หน้าที่ ผู้เขียน ข่าว ที่ จะ เขียนข่าว ซึ่งเมื่อออกอากาศแล้วเหมาะจะ สัม สำหรับโสทร ประสาทของผู้ฟัง จุดมุ่ง หมายของการเขียนข่าววิทยุก็คือเขียนแบบ

ลึกลับของการสนทนา กล่าวคือเสนอข้อเท็จจริงซึ่งบางเรื่องอาจยากสลับซับซ้อนในเวลาจำกัด ผู้เขียนข่าวจะต้องยึดหลักการเขียนแบบตนเองกับผู้ฟัง ส่วนงานการเขียนจะต้องทำให้เรื่องราวไหลเข้าสู่หูผู้ฟังเหมือนเสียงพูดคุยธรรมดา.

การเขียนข่าวทางด้านหนังสือพิมพ์
จะต้องมีวรรคนำ (lead) ซึ่งเป็นวรรคสรุปย่อใจความของเรื่องทั้งหมดไว้ ในวรรคนำนั้นหนังสือพิมพ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจจุดสำคัญของเรื่องโดยให้ข้อเท็จจริงที่ตอบปัญหาว่าใครทำอะไรที่ไหน เมื่อไร ทำไม่ และอย่างไร วรรคนำในรูปของหนังสือพิมพ์จึงเป็นเรื่องเข้มข้น ชัด และบางทียากแก่การเข้าใจในเมื่อนำมาออกอากาศ.

หลักสำคัญในการเขียนข่าววิทยุกระจายเสียง

๑. การใช้สำนวนที่ง่าย (Simplicity)

ถ้อยคำที่ใช้ในการเขียนข่าววิทยุจะต้องเป็นถ้อยคำธรรมดาซึ่งผู้ฟังส่วนใหญ่เข้าใจ ประโยคควรสั้น ในประโยคไม่ควรใช้เครื่องหมายวรรคตอนแบ่งประโยคให้ยาว และยุ่งยากการสร้างเรื่องราวจะต้องดำเนินไปอย่างกระฉับกระชวย ขอให้รำลึกเสมอว่า ผู้ฟังมีโอกาสฟังเรื่องราวได้เพียง

ครั้งเดียว ผู้ฟังไม่สามารถหยุดถามไถ่ได้.

๒. ความเที่ยงตรง (accuracy)

ภาระหน้าที่ของผู้เขียนข่าวจะต้องระวังให้ข้อเท็จจริงถูกต้องเที่ยงตรงอยู่เสมอจะต้องตรวจแก้ต้นฉบับข่าวอย่างละเอียดถี่ถ้วน เมื่อได้ออกอากาศข่าวนั้นแล้วย่อมไม่มีทางที่จะแก้ไขความผิดพลาดต่าง ๆ ได้จะเป็นข่าวอย่างร้ายแรงที่สุดในงานวารสารศาสตร์ถ้าไม่มีความเที่ยงตรง.

๓. การดำเนินเรื่อง และ ข้อความกระชับรัด (Brevity)

โดยปกติเรามักมีข่าวมากกว่าที่เราจะใช้ออกอากาศ ฉะนั้นจึงต้องย่อเรื่องราวที่รายละเอียดที่ไม่สำคัญออก ในการทำเช่นนั้นจะต้องไม่ทำลายแก่นสำคัญของเรื่อง และเรื่องนั้นยังคงเป็นที่เข้าใจได้ การตัดทอนรายละเอียดนั้นจะต้องไม่เปลี่ยนแปลงจุดสำคัญของเรื่อง.

๔. การดำเนินเรื่อง ตรง ไปตรงมา (Directness)

การเขียน ข่าว ต้อง ตรง ไปตรงมาไม่อ้อมค้อม ไม่ใช่ รายละเอียดที่ไม่จำเป็นเจ้าหน้าที่เขียนข่าวไม่อาจจะบรรยายรายละเอียดได้ทุกเรื่อง เขาจะต้องเสนอข้อเท็จจริงที่สำคัญเท่านั้น.

๕. การเพิ่มสีสันของเรื่อง (Color)

ผู้จัดทำหน้าที่จะเขียนข่าวอาจทำให้เรื่องที่นำเสนอกลายเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจไปได้ ด้วยวิธีการของเขา คำกริยาที่เน้นและมีชีวิตชีวาทำให้การบรรยายเรื่องดีขึ้น ไม่จำเป็นต้องใช้คำคุณศัพท์เสมอไป.

๖. การรักษาข้อเท็จจริง (Objectivity)

การเขียนข่าวจะต้องให้ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ข่าว การเคารพข้อเท็จจริงเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของการเขียนข่าวแบบอเมริกัน นักข่าวจะไม่เอาความเห็นส่วนตัวของเขาเข้าไปในข่าวที่เขาเขียนขึ้น.

๗. ความยุติธรรม (Fairness)

สถานีวิทยุจะต้องให้ความยุติธรรมในการเสนอข่าว จะต้องให้โอกาสแก่ทุกฝ่ายในการโต้เถียงขั้กแย้งอันใดที่จะแสดงเรื่องราวของฝ่ายตนได้ และจะต้องแจ้งแหล่งข่าวไว้ โดยชัดแจ้ง.

๘. รสนิยมดี (Good Taste)

จะต้องไม่สร้างเรื่องราวให้เป็นทำนองเร้าอารมณ์ หรือกล่าวเกินเลยความจริงอย่าแถลงข่าวลือให้บุคคลกลายเป็นเรื่องแน่นอน ขอให้เจ้าหน้าที่เสมอว่าผู้ฟังวิทยุณมีคนที่กรุ่นทุกวัย.

การเขียนตลกแต่งต้นฉบับข่าววิทยุ

การเขียนแก้ตลกแต่งต้นฉบับข่าวมีความสำคัญดังต่อไปนี้ :-

๑. เรื่องที่เขียนมานั้น ไม่เข้ากัยสำนวนการสนทนาซึ่งใช้ ในการกระจายเสียงเช่นการแถลงข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์ หรือบทความจากหนังสือพิมพ์ซึ่งเหมาะสมสำหรับการตีพิมพ์แต่ไม่เหมาะสมสำหรับการกระจายเสียง ในกรณีเช่นนี้จำเป็นต้องนำข้อเท็จจริง ในเรื่องเดิม มาเขียนใหม่ให้เหมาะสมกับการเสนอข่าวทางวิทยุ.

๒. เรื่องอาจยาวเกินไป ในการกระจายเสียง เราต้องการเรื่องซึ่งสั้นกระชับ ฉะนั้นจะต้องตัดข้อความบางตอนออก.

๓. เรื่องที่ไม่มีข้อความสมบูรณ์ คือไม่มีข้อความเพียงพอที่จะทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ.

๔. ข้อความและเรื่องราวที่ยากสลับซับซ้อน เจ้าหน้าที่ข่าวจะต้องทำให้เรื่องง่ายขึ้นหรือแก้ข้อความโดยใช้ภาษา ซึ่งผู้ฟังสามารถเข้าใจได้.

๕. มีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขสำนวนการเขียน เจ้าหน้าที่ข่าวทุกคนคงเคยพบเห็นข่าวที่เขียนอย่างใช้ไม่ได้มานานแล้ว.

๖. สถานที่อื่น ๆ อาจส่งกระจายเสียง
ข่าวเรื่องเดียวกันนั้นมาแล้ว ถ้าเรื่องนั้นนำ
มาเขียนตกแต่งสำนวนเสียใหม่ก็จะเป็น
การลอกข่าวกัน.

๗. ข่าวที่เขียนมาแต่เดิมนั้น ไม่เข้า
กับวิธีการเสนอข่าวของโฆษกข่าว โฆษก
รายการข่าวบางคนมีวิธีการกระจายเสียง
ข่าวเป็นแบบของตนเอง ฉะนั้นจึงต้องมี
การแก้ไขต้นฉบับให้เข้ากับวิธีการเสนอ
ข่าวนั้น ๆ.

การแก้ไขตกแต่งร่างต้นฉบับข่าว

การแก้ไขตกแต่งร่างต้นฉบับข่าวให้
ค่านึงถึงหลัก ๘ ประการดังต่อไปนี้ :-

๑. อ่านและทำความเข้าใจเรื่องข่าว
นั้นโดยตลอด ก่อนที่จะลงมือแก้ไขเปลี่ยนแปลง
ต้นฉบับ ถ้าข้อเท็จจริงไม่กระจ่างชัด
ต้องสอบถามนักข่าวซึ่งเขียนร่างต้นฉบับ
นั้น หรือสอบถามแหล่งข่าวที่ส่งเรื่องข่าว
นั้นมา.

๒. เจ้าหน้าที่ ซึ่งมีหน้าที่แก้ไขต้น
ฉบับข่าวควรพยายามเขียนเล่าเรื่องด้วย
ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุด จำไว้ว่า
การเขียนเพื่อการกระจายเสียงวิทยุ ต้อง
การสำนวนแบบการสนทนา.

๓. รมัถระวัง ในการตีความหมาย
ของเรื่องราวในต้นฉบับเดิม เมื่อแก้ไข
เรียบร้อยแล้วลองเปรียบเทียบดูกับต้นฉบับ
เดิมว่าความหมายของเรื่องเปลี่ยนไป
หรือไม่.

๔. อย่าพอใจแต่เพียงแก้ไขข้อความ
เพียงสองสามประโยค หรือสองสามวรรค
ในต้นฉบับเดิมเท่านั้น โดยปกติการแก้ไข
ต้นฉบับมักจะมีข้อข้อความลงจากเดิม
การตัดข้อความลงต้องระมัดระวังรักษา
ความหมายของเรื่องทั้งหมดไว้.

๕. ตรวจตราด้วยความระมัดระวัง
อย่าให้ข้อเท็จจริงที่สำคัญและน่าสนใจไป
ฝังอยู่ตอนท้ายเรื่อง ถ้าเป็นเช่นนั้นต้อง
แก้ไขเปลี่ยนแปลงเสียใหม่.

๖. อย่าพยายามรวมข้อเท็จจริงที่
สำคัญ ไว้ในวรรคนำของเรื่อง ซึ่งเป็น
ทำนองการเขียนสำหรับหนังสือพิมพ์.

๗. เมื่อมีต้นฉบับเรื่องที่เกี่ยวกับเหตุ-
การณ์ที่เป็นข่าวเดียวกันหลายฉบับ เปรียบ
เทียบต้นฉบับเหล่านั้นดู แล้วจับใจความ
และเลือกเอาข้อเท็จจริงมาเขียนใหม่.

๘. นำหลักในการเขียนข่าวมาใช้ใน
การแก้ไขตกแต่งต้นฉบับ หลักเหล่านั้น
เน้นในเรื่องความเที่ยงตรง การใช้สำนวน

และถ้อยคำที่ง่าย การดำเนินเรื่องตรงไปตรงมา การเพิ่มสีสันของเรื่อง การศึกษาข้อเท็จจริง ความยุติธรรม และรสนิยมดี.

การตรวจแก้เพิ่มเติม (Editing)
ต้นฉบับข่าว

ข่าวทุกเรื่องจะต้องมีการตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้ถูกต้องก่อนที่จะออกกระจายเสียง วิศวกรที่จะต้องกับความผิดพลาดจึงอยู่ที่การปรับปรุงตรวจแก้ข่าวก่อน.

การตรวจแก้เพิ่มเติม (Editing) เป็นการตรวจแก้ความผิดพลาดที่ผ่านการเขียนแก้ตกแต่งร่างเดิมมาแล้ว บางครั้งผู้ประกาศรายการข่าวอาจพบความผิดพลาดในต้นฉบับ เมื่อลองอ่านต้นฉบับข่าวทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามการตรวจสอบโดยละเอียดครั้งสุดท้ายเป็นหน้าที่ของบรรณาธิการ ถ้าข้อผิดพลาดรอกพ้นผ่านบรรณาธิการไปได้แล้วผู้รับฟังย่อมจะได้ฟังข่าวนั้นผิดพลาดไปด้วย.

หลักปฏิบัติของบรรณาธิการ

บรรณาธิการควรจะได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้:—

๑. บรรณาธิการควรดำเนินการตรวจสอบต้นฉบับทันทีที่ได้รับไม่ควรรอจนถึงเวลาที่รวบรวมข่าวทุกเรื่อง เพราะถึงเวลานั้นแล้วจะไม่มีเวลาตรวจสอบด้วยความระมัดระวังอย่างแท้จริง.

๒. ตรวจสอบความผิดพลาดทั้งเรื่องและเหตุผลข้อเท็จจริง.

๓. ตรวจสอบความผิดพลาดในทางภาษา สัทภพการันต์ การใช้ถ้อยคำที่ผิด.

๔. เรื่องจะต้องมีสำนวนการเขียนแบบการสนทนา เมื่อลองอ่านออกเสียงดูแล้ว ต้องใช้ได้.

๕. รู้จักการใช้เครื่องหมาย ในการตรวจแก้ต้นฉบับสำหรับข่าววิทยุ.

๖. ตรวจดูต้นฉบับข่าวทั้งหมดให้เรียบร้อยถูกต้องก่อนที่จะส่งไปให้โฆษกรายการข่าว.

การเตรียมต้นฉบับข่าว

หลักประการแรกในการเตรียมต้นฉบับข่าว คือต้นฉบับข่าววิทยุจะต้องเรียบร้อยและสะอาดตาเพื่อให้อ่านได้ง่ายไม่ควรให้โฆษกมีความยากลำบาก ในการอ่านต้นฉบับข่าว โฆษกควรจะได้รับต้นฉบับข่าวทั้งหมด ล่วงหน้าก่อนออกรายการประมาณอย่างน้อยครึ่งชั่วโมง

เพื่อให้ได้เวลาอ่านตรวจทานต้นฉบับข่าวทั้งหมด อย่างน้อยเที่ยวหนึ่ง.

อาจมีกรณีซึ่งโฆษกไม่มีโอกาสได้อ่านต้นฉบับ ที่จะเสนอในรายการข่าวล่วงหน้าก่อนออกรายการ ในกรณีเช่นนั้น ถ้าต้นฉบับไม่เรียบร้อยและอ่านง่าย โฆษกอาจอ่านข่าวตะกุกตะกัก หรืออ่านข้อเท็จจริงของข่าวผิดพลาดไป ทั้งนี้ได้หมายความว่าต้นฉบับจะต้องเขียนหรือพิมพ์ไม่มีผิดพลาดเลย แต่ถ้ามีข้อผิดพลาดจะต้องแก้ไขให้ชัดเจน ถ้ามีข้อผิดพลาดในต้นฉบับมาก ก็ควรพิมพ์หรือเขียนเสียใหม่เลย ถ้าต้นฉบับให้พิมพ์ก็ควรเว้นช่องระหว่างบรรทัดไว้สองช่อง เพื่อที่จะได้มีช่องว่างสำหรับการแก้ไขข้อผิดพลาด.

หลักในการเตรียมต้นฉบับข่าววิทยุ

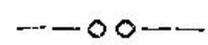
มีดังนี้:—

- ๑. พิมพ์หรือเขียนต้นฉบับ บนกระดาษขนาดธรรมดาตามมาตรฐาน.
- ๒. พิมพ์หรือเขียนต้นฉบับหน้าเดียว.
- ๓. ในกรณีพิมพ์ต้นฉบับ ควรเว้นระยะระหว่างบรรทัดสองช่อง ถ้าเป็นกรณีเขียนใหม่ระยะระหว่างบรรทัดพอสมควร.

๔. ถ้ามีข้อผิดพลาดในต้นฉบับมาก ให้พิมพ์หรือเขียนใหม่.

๕. กระจายแผ่นหนึ่งให้พิมพ์ หรือเขียนต้นฉบับข่าวเรื่องเดียว เว้นแต่มีข่าวหลายเรื่องที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวเนื่องกัน อาจพิมพ์หรือเขียนรวมกันในกระดาษแผ่นเดียวกันได้.

๖. เมื่อจบข่าวเรื่องหนึ่งแล้วให้ใส่เครื่องหมายจบเรื่อง คือ เครื่องหมาย

๗. ในกรณีที่จะต้องพิมพ์หรือเขียนต้นฉบับขึ้นหน้าใหม่ จะต้องให้ข้อความหรือย่อประโยคจบลงในหน้าต้นเสียก่อน และทำเครื่องหมายให้โฆษกทราบว่า เรื่องราวของข่าวนั้นยังมีต่ออีกในหน้าแผ่นต่อไป การขึ้นหน้าใหม่โดยตัดข้อความหรือประโยคอาจทำให้โฆษกเกิดความสับสนในการอ่านต้นฉบับ.

๘. เพื่อช่วยโฆษกในการอ่านข่าวอย่าขีดเส้นเชื่อมคำที่ตายบรรทัด.

๙. ในกรณีพิมพ์ต้นฉบับ ย่อหน้าควรลึกเข้าไปประมาณห้าหรือหกช่อง.

๑๐. ที่มุมบนซ้ายมือของหน้า ควรเขียนชื่อข่าวย่อ (slug—line) ของเรื่องข่าวนั้นไว้ เช่นเรื่อง ปล้นธนาคาร.

๑๑. ใ้ช้ข้อเรื่องย่อของข่าว คอ้งเขียน
โดยผู้เขียนข่าวไว้ด้วย.

๑๒. ใ้คลังมวเว้นระยะไว้ประมาณ
หนึ่งหรือสองนิ้ว จึงเริ่มเรื่องข่าว.

๑๓. ใ้ขีดเส้น ใ้ค้ำหรือ ข้อความซึ่ง
ต้องการเน้น หรือเป็นคำที่อ่านออกเสียง
หนัก.

๑๔. ใ้ช้หรือคำที่อ่านออกเสียงยาก
วางเล็บ ใ้ขีดการอ่าน คำนั้นที่ถูก ต้องไว้
ไว้ด้วย.

๑๕. ใ้ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการออก
ให้เห็น และทำเครื่องหมายเชื่อมความ
ระหว่างข้อความที่ถูกขีดฆ่าออก.

๑๖. คำที่เขียนตกและสะกดผิด ไม่
เพียงแต่ต้องเติมอักษรที่ขาดหายไป หรือถูก
ตัดลงไปให้สมบูรณ์เท่านั้น แต่ยังต้องขีด
คำคำนั้นทิ้งคำออก แล้วเขียนสะกดคำนั้น
ที่ถูกตัดใหม่ข้างบนบรรทัด.

๑๗. ข้อความที่แก้ไขหรือตกเติมจะ
ต้องทำให้ชัดแจ้ง.

๑๘. เครื่องหมายตรวจแก้หรือตรวจ
ปรุฟหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ ไม่นำมาใช้ในการ
การตรวจแก้ต้นฉบับด้วย ทั้งนี้ขอยกเว้น
เฉพาะเครื่องหมาย ที่ตรวจแก้ซึ่ง ใช้แก้ไขใน
ข้อความของต้นฉบับ ในการตรวจแก้ต้น

ฉบับวิทยุ ไม่มีการ โยงแก้ ข้อความ ไว้ริม
หรือข้างหน้ากระดาษ เครื่องหมายตรวจ
แก้หรือตรวจปรุฟที่นำมาใช้ในการ
ตรวจแก้ต้นฉบับวิทยุได้ คือ:—

- ก. เครื่องหมายแย่งคำหรือเว้นวรรค.
- ข. เครื่องหมายขีดกาสำหรับเติมข้อ
ความที่ตกหายไป.
- ค. เครื่องหมายตงคนย่อหน้า.

สถานีวิทยุและโทรทัศน์ได้ข่าวมาจาก
แหล่งข่าวดังต่อไปนี้:—

๑. เจ้าหน้าที่ข่าวของสถานีวิทยุ และ
โทรทัศน์เอง ซึ่งใ้ไ้แก่นักข่าวหรือผู้สื่อข่าว
ของสถานี.

๒. สำนักข่าว (News Agencies)
เช่น สำนักข่าวเอพี และยูพีไอ และสำนัก
ข่าวอื่น ๆ ในประเทศต่าง ๆ สถานีวิทยุก็
เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ต้องเป็นลูกค้ารับ
ข่าวจากสำนักข่าวต่าง ๆ เหล่านี้.

๓. เครือสถานี (Networks) สถานี
หลายสถานีอาจรวมเป็นเครือสถานีประจำ
ชาติ หรือประจำส่วนภูมิภาคของประเทศ
ตอนหนึ่งตอนใดก็ได้ สถานีซึ่งรวมกันเป็น
เครือสถานี เช่นนี้อาจ แลกเปลี่ยน รายการ
ข่าวกันได้.

๔. สำนักงานข่าวตัวแทน (Bureau) สถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยยังไม่มี มีแต่ในประเทศที่เจริญแล้ว เช่น ในสหรัฐอเมริกา จะมีสำนักงานข่าวตัวแทนอยู่ตามรัฐต่าง ๆ เมื่อมีข่าวเกิดขึ้นก็ส่งข่าวไปให้สถานีต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน.

๕. สถานีวิทยุอื่น ๆ ทั่วสหรัฐอเมริกา สถานีวิทยุต่าง ๆ ต่างมีข้อตกลงแลกเปลี่ยนข่าวซึ่งกันและกัน.

๖. สำนักแถลงข่าว (Information Agencies) คือสำนักแถลงข่าวรัฐบาล ซึ่งแถลงข่าวเป็นประจำให้แก่สื่อสารมวลชนต่าง ๆ กรมประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่สำหรับกิจการของรัฐบาลไทยโดยทั่วไป สำนักแถลงข่าวของสหรัฐอเมริกาทำหน้าที่ของรัฐบาลอเมริกัน และยังมีหน่วยราชการอื่นซึ่งออกข่าวหรือประชุมแถลงข่าวเป็นประจำ เช่น กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น.

๗. องค์การกุศล ชุมชน ศาสนา สังคม การศึกษา ฯลฯ ในกรณีเรื่องราวขององค์การเอกชนแถลงมานั้น มีลักษณะเป็นข่าว สถานีวิทยุและโทรทัศน์ย่อมใช้เป็นข่าวได้.

๘. หนังสือพิมพ์ แม้ว่าหนังสือพิมพ์และวิทยุโทรทัศน์จะ แย่งกันในการเสนอข่าวก็ตาม หนังสือพิมพ์มีผู้อ่านมากกว่าวิทยุและโทรทัศน์ ดังนั้นในบางครั้ง สถานีวิทยุและโทรทัศน์อาจใช้ข่าวบางข่าวของหนังสือพิมพ์นั้นได้.

๙. เอกชนผู้สมัครใจให้ข่าว คือสถานีวิทยุและโทรทัศน์ได้ข่าวมาจากประชาชน ผู้รู้เห็นเหตุการณ์นั้น บางทีสถานีบางแห่งสนับสนุนให้ประชาชน ช่วยในการหาข่าว โดยยอมจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ข่าวที่สถานีใช้ออกอากาศ แต่อย่างไรก็ตามสถานีจะต้องตรวจตราเรื่องราวให้แน่นอนถูกต้องเสียก่อน.

การเสนอข่าวโทรทัศน์

การเสนอข่าวโทรทัศน์ แตกต่างกับการเสนอข่าวทางวิทยุอย่างใด.

การเสนอข่าวทางวิทยุตามปกติย่อมยุ่งยากและลำบาก มากกว่าข่าวของนักหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้เนื่องจากการเสนอข่าวทางวิทยุย่อมต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์เพิ่มขึ้น.

การเสนอข่าวทางโทรทัศน์ นอกจาก
ต้องใช้ทั้ง คินสอและ กระจกของนักหนังสือพิมพ์,
กล้องถ่ายภาพของช่างภาพ และเครื่องมือทางเสียงของนักวิทยุกระจายเสียงแล้ว ยังต้องเพิ่มใช้กล้องภาพยนตร์อีกด้วย เพราะสื่อชนกจะต้องแจ้งเรื่องราวของข่าวด้วยการใช้ทั้งภาพและเสียงในเมื่อกระทำได้.

โทรทัศน์เป็นสื่อทั้งภาพและเสียง วิทยุเป็นร่องของเสียงโดยเฉพาะ และหนังสือพิมพ์ก็เป็นสื่อทางภาพในแง่ที่ว่าผู้อ่านต้องใช้จักษุประสาทอ่านหนังสือพิมพ์ เราอาจสรุปบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ แต่ภาพที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์นั้นขาดคุณภาพในการเคลื่อนไหว และไม่มี การเสนอเสียงบรรยายประกอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจภาพเหล่านั้น.

การเสนอข่าวโทรทัศน์นั้น ผู้ชมสามารถเห็นภาพ และได้ยินเสียง จึงมีความยุ่งยากในการที่จะบันทึกภาพ ฉะนั้น การเสนอข่าวโทรทัศน์จึงต้องใช้ช่างภาพที่ค.

การถ่ายทอดเหตุการณ์ ซึ่งเกิดขึ้นรวดเร็วจากสถานที่เกิดเหตุขึ้น ในทางโทรทัศน์ ย่อมก่อให้เกิด ความล้าชงทาง

เทคนิคได้หลายประการ เพราะอาจไม่มีเวลาเพียงพอ สำหรับการ เตรียมก็ได้ เพราะจะต้องจัดหาที่วางหน่วย ถ่ายทอดเคลื่อนที่และที่วางเครื่องมือในการถ่ายทอด ถึงแม้จะ ได้ที่ กำหนด แน่นนอน แล้วยังมี ปัญหาทางเทคนิคอย่างอื่น ๆ อีก.

หลักในการเขียนข่าว และตรวจแก้ต้นฉบับข่าวสำหรับโฆษณาจะใช้อ่านในรายการข่าวก็ คงเป็นเช่นเดียวกับหลักในการเสนอรายการข่าววิทยุตนเอง.

เอกสารอ้างอิง

๑. เกษม ศิริสัมพันธ์, คู่มือการเสนอข่าววิทยุและโทรทัศน์. (พระนคร, สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๘)
๒. แมคลิน, ไมเออร์, คู่มือเขียนรายการวิทยุ. (พระนคร, สำนักแถลงข่าวองค์การ สปอ., ๒๕๑๑)
๓. กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, วิทยุโรงเรียน หลักการและวิธีสอน. (ธนบุรี, ร.ร. การช่างวุฒิศึกษา (แผนกการพิมพ์), ๒๕๐๑)
4. Krakowski, Paul. *Radio and Television News.* (Journalism Division, Faculty of Social Administration, Thammasat University, 1965)
5. Wimer, Arthur and Brix, Dale. *Radio and T.V. News Editing and Writing.* (Iowa, M.C. Brown Company Publishers, 1963)
6. Siller, Bob. *Television and Radio News.* (New York, Macmillan, 1960).

คู่มือบรรณารักษ์

๑. การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุด, โดย ลมุล รัตตากร และคนอื่นๆ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นครหลวง ฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔, ๑๒๐ หน้า. ราคา ๑๕ บาท.
๒. การใช้ห้องสมุด, โดย ลมุล รัตตากร. พิมพ์ครั้งที่ ๔ แก้ไขและเพิ่มเติม. นครหลวง ฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔. ๑๕๖ หน้า. ราคา ๑๕ บาท.
๓. การระวังกษาและซ่อมหนังสือ, โดย แม้นมาส ขวลิต. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นครหลวง ฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๑. ๘๐ หน้า. ราคา ๕ บาท.
๔. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย, รวบรวมโดย แม้นมาส ขวลิต และคนอื่นๆ. พิมพ์แก้ไขและปรับปรุงใหม่. นครหลวง ฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๒๔๘ หน้า. ราคา ๔๐ บาท.
๕. วิธคณิตเลขหมู่ที่อาจแบ่งได้ตามแบบเลขหมู่บางหมู่ในแผนการจัดหมู่แบบสหนิยาม, โดย ลมุล รัตตากร. นครหลวง ฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๕๓ หน้า. ราคา ๕ บาท.
๖. Dewey Decimal Classification and Relative Index, Divided by Melvil Dewey. 17th. ed. New York, Lake Placid Club Education Foundation, 1965. 2 vols. (2153 p.).
๗. Sears List of Subject Headings, ed. by Babara Marietta West by. 9th.ed. New York, H.W. Wilson Company, 1965. 641 p.

บรรณารักษ์ และห้องสมุด สนใจในเรื่องคู่มือบรรณารักษ์ทั้ง ๗ เล่มนี้ หรือเรื่องอื่น ๆ หรือหนังสือสำหรับเด็ก ตลอดจนอุปกรณ์และกรรณิภัณฑ์ห้องสมุด เชิญขอรายละเอียดได้ที่ เลขานุการ
บริหาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ขนาดเตี้ยตั้งจ่าย ป.ณ. บางลำพู, นครหลวง ฯ๒.

หนังสือพิมพ์เนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

ประวัติ เชียงทอง

ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติซึ่งจัดให้มีขึ้นในวันที่ ๑-๗ เมษายน ๒๕๑๕ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้จัดพิมพ์เอกสารและหนังสือรวม ๓ เล่ม ซึ่งขอแนะนำให้ท่านผู้อ่านรู้จักตามลำดับต่อไปนี้:-

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. คู่มือแนะนำการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ. สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๕, ๑๐๐ หน้า.

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นคู่มือครูและบรรณารักษ์ทั่วประเทศในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการประชุมสามัญประจำปี ๒๕๑๔ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ภายใต้หัวข้อเรื่องว่าด้วยการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เป็นการเตรียมการล่วงหน้าสำหรับปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕ การประชุมดังกล่าวได้มีการอภิปราย การบรรยายและ

การสาธิตเกี่ยวกับเรื่องนี้ สิ่งหนึ่งที่ประมวลได้จากการประชุมก็คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ห้องสมุดแต่ละประเภทน่าจะจัดหรือสามารถจัดได้ระหว่างสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ.

คู่มือแนะนำการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้:-

ตอนแรก เป็นคำนำ และพระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ ในโอกาสที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔.

ตอนที่สอง เป็นคำบรรยายว่าด้วยเรื่องปีหนังสือระหว่างชาติ หลักการ เหตุผล และประโยชน์ ที่จะได้รับในการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ และกิจกรรมที่ควรจัด.

ตอนที่สาม ว่าด้วยวิสัยทัศน์กิจกรรม แบ่งเป็น ๕ หมวด.

หมวดที่หนึ่ง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์.

หมวดที่สอง กิจกรรมเกี่ยวกับการจัด
นิทรรศการและนำชมห้องสมุด.

หมวดที่สาม กิจกรรมที่เกี่ยวกับการ
แสดงและสาธิต.

หมวดที่สี่ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการ
ประกวด.

หมวดที่ห้า บทบาทของนักเรียนช่วย
งานห้องสมุดและสมาชิกอาสาสมัคร ทำ
งานห้องสมุดระหว่างสัปดาห์หนังสือแห่ง
ชาติ.

ในแต่ละหมวด มีคำอธิบายวิธี
กิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนตัวอย่างการจัด
กิจกรรมนั้น ๆ ด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์มาก
สำหรับครูและบรรณารักษ์จะได้นำไปใช้เป็น
แนวทางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม
ให้เกิดรักการอ่านและการค้นคว้า.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สหภาพ
หนังสือพิมพ์และจำหน่ายในประเทศ
ไทย ปี ๒๕๑๕. สหภาพห้องสมุด
แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๕, ๑๒๐ หน้า.

หนังสือเล่มนี้ เป็นรายชื่อหนังสือที่
พิมพ์และจำหน่ายในประเทศไทย ในปี
๒๕๑๕ รวบรวมเฉพาะรายชื่อหนังสือที่
สำนักพิมพ์บางแห่งส่งมาให้เท่านั้น ราย
การของหนังสือแบ่งออกเป็น ๒ ภาค ภาค

แรกเป็นรายการของหนังสือ แบ่งตาม
หมวดวิชาเฉพาะหมวดใหญ่ เช่น กฎหมาย
ก่อสร้าง การแพทย์ การเมืองและการ
ปกครอง การศึกษา กีฬา เป็นต้น เรียง
ตามลำดับอักษรของหมวดวิชา ในแต่ละ
หมวดวิชาจะมีรายชื่อหนังสือเรียงไว้ตาม
ลำดับอักษรของผู้แต่ง แต่ละรายการให้
รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือแต่ละเล่ม ตาม
ลำดับดังนี้ ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สำนักพิมพ์
ปีที่พิมพ์ และราคาจำหน่าย.

ภาคที่สอง เป็นทำเนียบสำนักพิมพ์
เรียงตามลำดับอักษรของชื่อสำนักพิมพ์ให้
รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ สถานที่ตั้ง และ
หมายเลขโทรศัพท์ สำนักพิมพ์ที่ปรากฏ
ในทำเนียบมีเพียงเท่าที่ทางสำนักพิมพ์แจ้ง
มาเท่านั้น ไม่ได้รวบรวมรายชื่อสำนัก
พิมพ์ทุกแห่ง.

รายชื่อหนังสือเล่มนี้เป็นประโยชน์
สำหรับบรรณารักษ์ที่จะใช้เป็นคู่มือเลือก
ซื้อและติดต่อสั่งหนังสือจากสำนักพิมพ์
ต่าง ๆ ที่ปรากฏชื่อในทำเนียบท้ายเล่ม.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สหภาพ. ราย
ชื่อหนังสือเด็ก จัดพิมพ์เนื่องในงาน
สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๕
ณ บริเวณโรงละครแห่งชาติ สังกัด
ศาลาและหอประชุมธรรมศาสตร์.

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
๒๕๑๕, ๑๕ หน้า. (อีกสำเนา).
รายชื่อหนังสือสำหรับเด็กเล่มนี้ รวบรวมรายชื่อหนังสือสำหรับเด็ก ตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจัดแบ่งเป็น ๔ ประเภท คือ หนังสือภาพ นิทาน นวนิยาย และสารคดี ในแต่ละประเภทเรียงไว้ตามลำดับอักษรของผู้แต่ง ให้รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือแต่ละเล่ม ดังนี้ ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ สถานที่

จำหน่าย และราคา เหมาะสำหรับครูผู้ปกครอง และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ใช้เป็นแนวทางเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ๆ.

รายชื่อหนังสือที่รวบรวมไว้มีทั้งเรื่องที่แต่งขึ้นเป็นภาษาไทยและเรื่องที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ รายการต่าง ๆ ยังมีเพิ่มเติมอีกมาก และจะมีประโยชน์ยิ่งขึ้นไปอีก ถ้าหากมีบรรณนิทัศน์สิ่งเขียนหรือข้อคิดชมหนังสือต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย.

๑๓ มกราคม ๒๕๑๖ วันเด็กแห่งชาติ

เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ร้านแข่งฮง

๑๗๖ ถนนเจริญกรุง สะพานเหล็กบน นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

๑. รับทำปกหนังสือ เย็บเล่มวารสาร, จุลสาร และหนังสือพิมพ์.
๒. จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์, วัสดุภัณฑ์ และเครื่องประดับเฟอร์นิเจอร์ห้องสมุดทุกชนิด ทั้งของที่ทำในประเทศ และ จากต่างประเทศ.
๓. รับซื้อขายและแลกเปลี่ยนหนังสือเก่าและหาจากทุกชนิด.

โดยราคาย่อมเยา เป็นกันเอง มีมือประณีต บริการรวดเร็วเสมอ

สนใจ โปรดติดต่อ ผู้จัดการ ร้านแข่งฮง โทร. ๒๒๕๗๗๓

รายการกระจายเสียงเพื่อความรู

๑. สถานีวิทยุ ๑ ป.ณ. ทุกวันพุธ เวลา ๑๘.๓๕ - ๑๘.๕๐ น.
(๑๕ นาที) รายการ แนะนำหนังสือ
"เรื่องน่าอ่าน"
๒. สถานีวิทยุ ท.ท.ท. ภาคปกติ ทุกวันอาทิตย์ สัปดาห์ที่สามของเดือน
เวลา ๐๕.๐๐ - ๐๕.๓๐ น. (๓๐ นาที)
รายการ ฟ้าสูงถา, อภิปรายเกี่ยวกับ
หนังสือ - การอ่าน - ห้องสมุด.

สิ่งที่ได้จากการสนทนากับบรรณารักษ์และครู จากมหาวิทยาลัยโอคลาโฮมา

แมนมาส์ ชวลิต

เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๕.๐๐ น. สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย สมาคมสตรีอุดมศึกษา, สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย และหอสมุดแห่งชาติ ได้ร่วมกันเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารและอาหารว่างขึ้น ณ หอสมุดแห่งชาติ ท่าสาคร ถนนสามเสน นครหลวงฯ ทั้งนี้เพื่อเป็นการต้อนรับและเป็นเกียรติแก่คณะครูและนักศึกษาวิชา บรรณารักษศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยโอคลาโฮมา สหรัฐอเมริกา จำนวน ๓๔ คน ซึ่งเดินทางมาเพื่อศึกษาเกี่ยวกับห้องสมุดและหนังสือสำหรับเด็กในประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๑๔-๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๕ จากการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันระหว่างบรรณารักษ์ไทยและบรรณารักษ์อเมริกันในระหว่างการรับประทานอาหาร ผู้เขียนได้รับความรู้อันน่าสนใจบางอย่าง จึงได้บันทึกย่อเป็นข้อสังเกตไว้ดังต่อไปนี้:-

๑. จากการสนทนากับ Mrs. Della Thomas ครูผู้ควบคุมการเดินทางครั้งนี้

๑.๑ คณะที่มานั้น เป็นนิสิตในวิชาหนังสือสำหรับเด็ก ประกอบด้วยครู และบรรณารักษ์จากรัฐต่าง ๆ เป็นผู้ที่ทำงานแล้วทั้งสิ้น มีอยู่คนเดียวที่เป็นนิสิตแท้ ๆ Mrs. Thomas เห็นว่าจำนวน ๓๔ คน ออกจะมากเกินไป สำหรับ Group Study Tour เช่นนี้.

๑.๒ ก่อนการเดินทาง ได้มีการสอนโดยย่อให้ทราบถึงหนังสือสำหรับเด็ก และสิ่งที่น่าสนใจในประเทศต่าง ๆ ที่อยู่เส้นทาง ได้จัดทำเป็นสมุดคู่มือประกอบด้วย

หัวข้อเรื่องที่น่าสนใจ เช่น เรื่องเมืองไทย ได้คัดย่อบทความบางตอนที่เกี่ยวข้องกับสมุดสำหรับเด็ก และหนังสือสำหรับเด็ก บอกให้ทราบว่าประเทศไทยมีอะไรที่ควรศึกษา เช่น วัด คันไผ่ซึ่งมีความหมายทางศาสนา นอกจากนี้ ก็มีอนุสาวรีย์ หนังสือที่นำมาอ่าน สำหรับให้เด็กอ่านได้.

มีข้อสังเกตว่า หนังสือที่เกี่ยวข้องกับประเทศทางตะวันออก โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องหนังสือเด็กนั้นไม่ค่อยมี.

๑.๓ นิสิตได้ริบคำแนะนำว่า อาจจะมีศึกษาเรื่องราว โดยการสังเกต สนทนา หรืออ่านหนังสือ และแต่ละคนจะบันทึก

การเดินทาง ด้วย วิถี โท ก็ แล้ว แต่ จะ ชอบ เช่น อาจถ่ายภาพไปทาสไลด์ เพื่อประกอบการสอน อาจคัดลอกหนังสือพิมพ์เมืองไปแปลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้เด็กในสหรัฐงูได้อ่าน.

นิสิต ไม่จำเป็นต้องเขียนรายงาน แต่ ถ้าคนใดสามารถเขียน หรือสร้างสรรค อุปกรณ์การสอน ฯลฯ ได้จากการเดินทาง คราวนั้นก็จะได้คะแนนสูงกว่าผู้อื่น.

๑.๔ การเดินทางเพื่อการศึกษานี้ ได้จัดทำหลายครั้งแล้ว ครึ่งนี้เป็นครั้งที่หก และเป็นครั้งแรกสำหรับการมาทางตะวันออก รู้สึกว่านิสิตได้รับความพอใจ และเรียนรู้ ได้มากกว่า การเรียนเฉพาะในชั้นเรียนและจากการอ่านหนังสือเท่านั้น ทุก ๆ ปีจะมีคนสมัครเรียนเพิ่มขึ้น.

๑.๕ การจัดรายการว่าจะไปชมกิจการที่ใดข้างนั้น ครูผู้สอนเป็นคนกำหนดแล้วปรึกษากับบริษัที่น่าเที่ยวเกี่ยวกับความสะดวก และโอกาสจะเหมาะหรือไม่เหมาะสมอย่างไร.

๑.๖ ให้ความเห็นว่า การเล่นหุ่นเหมาะสำหรับทำให้เด็กสนใจ ในการ อ่าน เลี้ยงกายที่ ไม่ ได้เห็นหุ่นกระบอกของไทย.

๒. จากการสนทนากับบรรณารักษ์ ของ โรงเรียนมัธยมผู้หนึ่ง (จำชื่อไม่ได้).

๒.๑ เด็กวัยรุ่นในสหรัฐอ่านหนังสือมากจน แต่มีปัญหาเรื่องเด็กฉีกหนังสือที่ชอปปาใจเอาไปจากห้องสมุด แสดงความยินดีที่หอสมุดแห่งชาติวางระเบียบในการไม่ให้เอาหนังสือส่วนตัวเข้าไปในห้องสมุด.

๒.๒ มีปัญหาเรื่องตอบคำถามไม่ทัน ได้แนะนำว่า ที่หอสมุดแห่งชาติ ให้ผู้ถามกรอกคำถามลงในแบบพิมพ์ เมื่อหาคำตอบได้แล้ว เจ้าหน้าที่ก็จัดไว้ และรวมพิมพ์เป็นเล่ม แต่ละเดือน ๆ จะจัดพิมพ์คำถามที่หาคำตอบได้แล้ว พร้อมทั้งออกหนังสือที่คนได้ ใช้เป็นคู่มือสำหรับผู้ของการถามคำถามซ้ำอีกที่เคยมีคนถามมาแล้วได้ เขาบอกว่าเป็นวิธีที่ดี จะนำไปใช้บ้าง.

๓. จากครูบรรณารักษ์ ซึ่งเคยเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ จากคาลามาซู มิชิแกน บอกว่าเคยชวนวิชาบรรณารักษ์เด็ก

สิ่งที่ได้จากการสนทนากับบรรณารักษ์และครู

๔๕๑

แขนงสาขาออกไป จากเมื่อหกปีมาแล้ว
มากมาย จนตัวเขาเองก็ตามไม่ทัน แต่
ในค่านวิชาหนังสือสำหรับเด็ก ก็ดูเหมือน
ว่า จะยังเป็นแบบเดิม คือต้องอ่านหนังสือ
หลายเล่ม หลายประเภท เพื่อวิจารณ์

และตัดสินใจว่า ควรมีการที่จะให้เด็กอ่าน
หรือไม่ เพราะเหตุใด.

๕. เพื่อนของแหม่มแนนซีเจนเคย์ และ
ดร. ฟรานซิส สเปน ฝากความคิดถึงจาก
ท่านทั้งสองมายังลูกศิษย์และเพื่อนฝูงใน
ประเทศไทย.

อ่านทุกวันสร้างสรรปัญญา

วิจารณ์หนังสือ

History of Anglo-Thai Relations

ผู้แต่ง ม.ล. มานิจ ชุมสาย.

หนังสือประเภท ประวัติศาสตร์ไทย, การสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับมหาประเทศในยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส.

ภาษาที่แต่ง ภาษาอังกฤษ.

ผู้พิมพ์ สำนักพิมพ์ เฉลิมนิภา หน้า ๒๕๕ หน้า ภาพประกอบ ราคาปกอ่อน ๖๐ บาท ปกแข็ง ๑๒๐ บาท.

ผู้วิจารณ์ นายคุณ ประภาวิวัฒน์.

คำวิจารณ์ บทความนี้ ให้ข้อสังเกตในทางประวัติศาสตร์ อันเป็นประโยชน์ที่น่ารู้อย่างหลายอย่างหลายประการ รวมทั้งเรื่องชุดคอคอคกกระ ซึ่งไทยเคยถูกบังคับไม่ให้ชุด แต่ได้มีบริษัทสำคัญทั้งอังกฤษ ฝรั่งเศส ได้เคยเล่นขอชุดมาก่อนแล้วด้วย และทั้งเวลานั้น การชุดคอคอคกกระ ได้เป็นข่าวใหญ่อยู่ จึงนับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจยิ่ง.

หนังสือเล่มนี้ ม.ล. มานิจ ชุมสาย เขียนขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ อันมีชื่อว่า "History of Anglo-Thai Relations"

และเพิ่งจะนำออกจำหน่ายโดยร้านเฉลิมนิภาข้างโรงแรมเอราวัณ ราคาปกแข็ง ๑๒๐.— ปกอ่อน ๖๐ — มีขนาดใหญ่กว่าขนาดหนังสือทั่ว ๆ ไปมาก พิมพ์ด้วยกระดาษอย่างดีมีราคา พร้อมด้วยภาพประกอบมากหลาย ตัวพิมพ์ใหญ่ อ่านง่าย ๒๕๕ หน้า สิ่งที่น่าสนใจที่สุดของหนังสือเล่มนี้คือบัญชีชื่อหนังสืออ้างอิงจำนวนมาก อันนับว่าเป็นเอกสาร ล้ำค่า แก่บรรดาผู้คงแก่เรียนในการวิจัยค้นคว้า ที่จะศึกษาค้นขอนิเทศละเอียดอื่น ๆ ทางประวัติศาสตร์.

ผู้วิจารณ์กล่าวยืนยันว่า ม.ล. มานิจ เป็นนักค้นคว้าและผู้คงแก่เรียนอย่างแท้จริง เป็นเวลาถึงสองครั้งสองหนที่ผู้วิจารณ์ได้ไปประชุมใหญ่ขององค์การยูเนสโกฐานเป็นคนหนึ่งในคณะผู้แทนไทย ณ นครปารีส รวมระยะเวลาถึง ๕๐ วันของแต่ละครั้ง ได้เห็น ม.ล. มานิจ เทียวเดินท่อม ๆ ตามร้านหนังสือเก่าริมแม่น้ำแซน อันมีชื่อเสียงโด่งดัง ในวันสุกสีปัดชาติ ก็สัมผัสได้หลายบรรดาหนังสือเก่า ๆ อันเกี่ยวกับการที่บรรดาฝรั่งชาติต่าง ๆ เขียนไว้เกี่ยวกับประเทศไทยสมัยเก่า ๆ โดยมากก็

พวกฟิงถึงประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา และ
ตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์ แล้วยังได้ ใช้
เวลาอันสุด สยัค่าที่ไปทำการ ค้นคว้าในหอ
สมุด แห่งชาติ ของฝรั่งเศส เป็นประจำ อีก
ด้วย และเมื่อพบข้อเท็จจริงที่น่าสนใจ ยัง
ได้จัดทำภาพถ่ายไว้เป็นหลักฐานของเอกสาร
ที่ไว้ใจได้ด้วย นอกจากนี้ในช่วงเวลาแห่ง
การหยุดพักผ่อนประจำปี ม.ล. มานิจ
หาได้ อยู่ ณ กรุงปารีสไม่ ได้เดินทางไป
ค้นคว้า ณ ประเทศอังกฤษ คือที่บริติช-
มิวเซียม และหอบรรณสารซึ่งเก็บเอกสาร
เก่า ๆ ของประเทศอังกฤษ.

สิ่งที่น่าสนใจที่เด่นชัดคือ เมื่อครบ
เกษียณอายุ จากการ ทำงานใน องค์การ
ยูเนสโกแล้ว ม.ล. มานิจ ได้ตรงไปอาศัย
อยู่ในประเทศอังกฤษทันที เพื่อทำการ
ค้นคว้าและรวบรวมเอกสารต่าง ๆ มีหนังสือ
เล่ม และหนังสือพิมพ์ และจดหมาย
เขียนติดต่อกันไว้ ซึ่งเป็นหลักฐานแห่ง
การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างไทยกับฝรั่งตั้ง
แต่ครั้งอยุธยา รวบมาจนถึงปัจจุบันกาล.

แล้วก็ตามในช่วงเวลาเอง ประจวบกับ
สถานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงลอนดอน
กำลังจะย้ายจากที่เก่าไปอยู่ ณ ที่ ใหม่ และ
กำลังจะเผาบรรดาแฟ้มเก่า ๆ ที่อยู่ห้องใต้

ณสถานเอกอัครราชทูต บังเอิญ ม.ล.
มานิจ ได้ไปเห็นเข้า พบเอกสารสำคัญ
ต่าง ๆ เป็นอันมาก อาทิ พระราชหัตถ์
เลขาของสมเด็จพระจอมเกล้าฯ อันมี
เสอร์จอห์นบาวริง และของเสอร์จอห์น-
บาวริงถวายแด่สมเด็จพระจอมเกล้าฯ
ซึ่งนับว่าเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่
สำคัญยิ่ง ม.ล. มานิจ ได้ทำบัญชีและถ่าย
เอกสารไว้อย่างครบถ้วน.

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงขอ ชมเชย และยกย่อง
หนังสือ “ประวัติศาสตร์มีพันภาพ อังกฤษ-
ไทย” ของ ม.ล. มานิจ มาก เพราะเป็น
หนังสือที่แสดงหลักฐาน เอกสาร ทาง
ประวัติศาสตร์ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนอย่าง
มากหลาย ซึ่งเป็นหนังสือชนิดที่หาอ่าน
ได้ยาก เพราะข้อเท็จจริงที่ค้นพบขึ้นใหม่ ๆ
หลายอย่างหลายประการในหนังสือเล่มนี้
จะเป็น สะพาน ทอดให้ แก่บรรดาผู้คง แก่
เวียนอื่น ๆ ที่สนใจจะค้นคว้ารายละเอียด
อื่น ๆ อันเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของไทย
ต่อไป หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ยิ่งใน
ส่วนหลักฐานที่อ้างอิงไว้.

หนังสือให้ข้อความรู้ว่า ไบรตุเกส เป็น
ชาติแรกที่ทำการติดต่อค้าขายกับเมืองไทย
สมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมแห่งราช-

อาณาจักรอยุธยา ซาคีต่อมาก็คือ ฮอลันดา ฝรั่งเศส แล้วจึงถึง อังกฤษ อังกฤษติดต่อกับไทยคอนต้น ๆ นั้น มุ่งหน้าไปในทางการค้ามากกว่าอย่างอื่น ผิดกว่าซาคีอื่นที่มันหมายในการเผยแพร่ศาสนาบ้าง เทียวความหาเมืองขึ้นบ้าง ต่อมาจึงเปลี่ยนทัศนคติไปในทางเอาเปรียบไทย.

หนังสือเล่มนี้ ทำให้เรา ได้รับความรู้จากเอกสารประกอบว่า กรุงศรีอยุธยาตั้งแต่สมัยศรีศกศศวรรยที่ ๑๗ และ ๑๘ มาแล้ว มีภาวะรุ่งเรืองมากจนเป็นที่เลื่องลือทั่วไป อุดมสมบูรณ์ไปด้วยผลิตภัณฑ์ทางเกษตร ทวีพยากรเหมืองแร่ และผลิตภัณฑ์จากป่า เหล่านี้เป็นเครื่องดึงดูดให้ชาวซาคี อังกฤษ เข้ามาติดต่อกับค้าขายหาประโยชน์ โผล่ผลความมั่งคั่งของอยุธยา.

ความที่เรากรู ๆ กันอยู่ทั่วไปแล้ว ระบบการปกครองสมัยก่อนนั้น คือ ระบบจตุสดมภ์ คือ เวียง วัง คลัง นา พระมหากษัตริย์ทรง ทำเนิการค้าขายกับต่างประเทศเอง และมีเมืองมริคกับตระนาวศรีเป็นท่าเรือสินค้าออกสำคัญ และมีเรือเดินทะเลมากมายหลายลำ จนถึงกับมีชาวอังกฤษ จำนวน หลาย คนเข้ามา อยู่ได้ร่วมโพธิ์สมภาร ถือเป็นข้าราชการรับใช้

พระมหากษัตริย์ เป็นกัปตันเรือสินค้าออกไปขายยังต่างประเทศ และมีชาวอังกฤษคนหนึ่งชื่อ แซมมวลไวท์ ซึ่งสนิทชิดชยกับคอนสแตนติน ฟอลคอน หรือเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ ใ้ล่องละเมียดพระราชอำนาจที่ทรงมอบให้ควบคุมเรือสินค้าของไทย โดยทำการปล้นสะดมเรือสินค้าอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อกำการกอบโกยเงินทองนำกลับไป ใช้ชีวิตอย่างสบายในอังกฤษจนเป็นเหตุถึงกับอังกฤษประกาศสงครามกับไทย และต้องทำการแก้ไขกันตามกรณีเรื่องเกี่ยวกับความไม่ดีของนายไวท์ผู้นี้ ใ้หนังสือแปลชื่อ "นายไวท์ชาวสยาม" ซึ่ง มอริส คอลลิค เป็นผู้แต่งพิมพ์ออกเผยแพร่เมื่อประมาณ ๓๐ ปีมาแล้ว และอดีตข้าราชการผู้หนึ่งเป็นผู้แปล.

ม.ล. มานิจ ใ้เขียนไว้ ณ ตอนท้ายของหนังสือ อันเป็นส่วนนี้ของหนังสือ ม.ล. มานิจ ขอให้บรรดาชาวอังกฤษทั้งปวงจงรำลึกถึงกันขึ้นไปถึงเหตุการณ์ในเบื้องหลัง และเห็นใจไทยในการเพียรพยายามที่จะเป็นมิตรกับอังกฤษ โดยยอมให้อังกฤษเอาเปรียบ และกอบโกยเอาประโยชน์ โผล่ผลจากประเทศไทย ไปบำรุงบ้านเมืองของตนมากมาย.

อังกฤษ ทำการ บังคับ จำกัดสิทธิของ
 กษัตริย์ ในการ ทำการ ค้ำขาย กษัตริย์อังกฤษ
 ก็บังคับให้ไทยเก็บภาษีขาเข้าได้เพียงร้อยละ
 สามเท่านั้น บังคับใช้สิทธิในอาณา
 เขต คือตั้งศาลชำระความผู้คนในบังคับ
 อังกฤษเอง ไม่ยอมให้ชนศาลไทย ทั้ง ๆ
 ที่ทำให้เป็นเชลยชาติชาวอังกฤษแต่อย่างใด
 ไม่ คนพวกนี้บางทีก็เป็นชาวกระเหรี่ยง
 ชาวพม่า ชาวจีนฮ่องกง และแขกอินเดียน
 ที่อยู่ในบังคับ ของอังกฤษ บังคับไม่ให้ซึ่ง
 ใช้ขวาง ปากน้ำ เจ้าพระยา ถนนทาง เรือรบ
 ของอังกฤษ ที่เดินทางเข้ามารักษาผล
 ประโยชน์ของอังกฤษในประเทศไทย และ
 บังคับไม่ให้ไทยขุดคลองคอคอดกระ ทั้งให้ช่วย
 ถ้ำขุดอาณาเขตของไทยตอนใต้จะต้องตก
 อยู่ในยึดครองของอังกฤษ.

และที่พูด ๆ กันว่า ที่ไทยสามารถ
 รักษาเอกราชไว้ได้นั้น เป็นเพราะว่า
 อังกฤษกับฝรั่งเศสตกลงกันที่จะใช้ไทยเป็น
 กันชน เพื่อป้องกันการกระทบกระทั่งกัน
 โดยอังกฤษเป็นเสรี ในการยึดครอง มาเล
 เซีย สิงคโปร์ พม่า และอินเดียน และ
 ฝรั่งเศส เป็นเสรี ในการยึดครอง แหลม
 อินโดจีน และถ้าฝ่ายใดแหลมเข้ามาใน
 ไทย ให้ถือว่าเป็นศัตรูของอีกฝ่ายหนึ่ง ที่

พูด ๆ กันนี้ เป็นการโฆษณาของอังกฤษ
 ในทำนองที่ว่า อังกฤษปกป้องเอกราชของ
 ไทยนั้น หาเป็นความจริงไม่ ทั้งนี้หลักฐาน
 ที่ ม.ล. มานิจ ได้แสดงไว้ ว่าเมื่อ
 ตอนที่ฝรั่งเศส เขาเรือรบเข้ามาขู่สมัช
 รัชกาลที่ ๕ ไทยร้องขอความช่วยเหลือ
 จากอังกฤษ แต่อังกฤษก็ไม่นำพา อ้างว่า
 เป็นเรื่อง ที่ไทยกับฝรั่งเศส จะต้องตกลงกัน
 เอง.

ชนิดและความอดทนอดกลั้น เต็มไม่
 ด้วยความยับยั้งชั่งใจไม่มุ่งงามของกษัตริย์
 ไทย ได้ทำให้ประเทศไทยรอดปากเหยี่ยว
 ปากกามาได้จากการล่าเมืองขึ้นของทั้ง
 ฝรั่งเศสและอังกฤษ โดยที่ทั้งสองประเทศ
 ที่ว่านี้เคยนำเรือรบลง แม่น้ำเจ้าพระยา
 มาขู่จะทำการยึดครองไทยมาแล้ว แต่ไทย
 ชาติพระปรีชาสามารถของกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่
 ของไทย ๒ พระองค์ คือพระบาท
 สมเด็จพระจอมเกล้าฯ และสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ม.ล. มานิจ ได้นำ
 แสดง ขันนิต และหลักฐาน เอกสาร ไว้
 อย่างบรรจบครบครัน แสดงให้เห็นถึง
 ปรีชาญาณ และการดำเนินรัฐประศาสน
 โนบาย อดกลั้น อดทน ยับยั้งชั่งใจ
 ทำนองใจก็สัสเสีย ต้องเอาน้ำเย็นเข้าลูบ
 และน้ำน้อยต้องแพ้ไฟ จนไทยรอดปาก

เหยี่ยวปากกามาได้อย่างหวุดหวิด ขอได้
ไปรศอ่านเอาเองถ้าสนใจใคร่รู้.

เวลานี้มีข่าวเกรี้ยวกราว เกี่ยวกับการ
ที่รัฐบาลไทยตกลงใจจะชุกคอคอกกระ
โดยมีแนวจากฝั่งทะเลของจังหวัดศรีสะเกษ
ออกอ่าวเมืองชุมพร ที่อำเภอพนมพิณ และ
หนังสือของ ม.ล. นานิจ ภิรมย์ เรื่องการชุก
คอคอกกระ โดยมีหลักฐานอ้างอิงที่น่า
สรุปได้ความว่าได้มีการพูดถึงเรื่องการ
ชุกคอคอกกระกันมาแล้วถึง ๓ รัชกาล
ติดต่อกัน คือรัชกาลที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕
จะเอาจริงเอาจังกันจนถึงกับได้มีชาว

อังกฤษชั้นนำ ๒ คน ได้ทำการสำรวจ
แนวที่ระชุก และวางรางรถไฟจากตำบล
ปากจั่น จังหวัดระนองไปจดปากอ่าวชุมพร
และทางขงโคมมิชชันนารีของ แฟร์ดินันด์ เกอ
เลสเชย์ ชาวฝรั่งเศสผู้ชุกคอคอกสุด
สำเร็จมาแล้ว ได้เสนอขอชุกคอคอก
หนึ่ง แต่ความคึกที่ระชุกเป็นอันล้มเหลว
ไปหมด เพราะอังกฤษทำการชุกคอคอก
ยอมให้ชุก.

สุดท้ายนี้ถ้าท่านผู้ใดสนใจใคร่รู้ราย
ละเอียดต่าง ๆ ที่วิจารณ์ให้ทราบไว้ ก็ขอ
ได้ไปรศอ่านหนังสือเล่มนี้ออกทุกแล้วกัน.

ชาติจะพัฒนา ถ้าประชากรรักการอ่าน

บทบรรณาธิการ

ห้องสมุดประชาชนในนครของนักเขียนคนหนึ่ง

ข้อความต่อไปนี้ ได้คัดลอกตอมมาจาก รายงานการเยี่ยมชมห้องสมุดประชาชน ใน คอลัมน์ "รายงานมิตรภาษาและหนังสือ" โดย ส. ศิริ ในวารสารรายสัปดาห์ "สตรีสาร" ห้องสมุดประชาชนที่ถูกกล่าวถึง คือ (๑) ห้องสมุดเนลสัน เฮย์ และ (๒) ห้องสมุดรัตนานุสรณ์ วัดสุทัศน์เทพวราราม.

"... ได้ ไปชมห้องสมุดเอกชน ที่ถนน สุรวงศ์ ซึ่งมาหลายสิบปีแล้ว แต่คนไทยยังไม่ใครรู้จัก คือ ห้องสมุดเนลสัน เฮย์ ห้องสมุดแห่งนี้ มีหนังสือ เฉพาะภาษาต่างประเทศ สมาชิกเท่านั้นจึงจะมีสิทธิยืมหนังสือ และต้องจ่ายเงินบำรุงห้องสมุดปีละหลายร้อยบาท เพื่อช่วยให้ห้องสมุดมีเงินพอซื้อหนังสือและจ้างพนักงานได้ แบบในต่างประเทศเรียกว่า ห้องสมุดสมาชิกเสียค่าบำรุง (Membership Library) เป็นที่น่าสังเกตว่า ชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะ

อย่างยิ่ง ชนผิวขาวให้ความสำคัญกับหนังสือมาก ยอมเสียเงินเพื่อยืมหนังสืออ่าน แม้จะไปอยู่ในต่างแดนก็ยังพยายามรวมกลุ่มกันจัดห้องสมุดขึ้น และโตขึ้นมาอีกจำนวนมากอย่างน่าพอใจ ในวันที่ไปนั้น ทางห้องสมุดมีกิจกรรมพิเศษ คือ จัดผู้มาเล่นนิทานให้เด็กเล็กฟัง และมีการแสดงหุ่นกระบอกมือ พ่อแม่ฝรั่งพาเด็ก ๆ ไปกันเต็ม ประมาณกว่าร้อยคน ผู้เล่นนิทานคือ มร. กอร์ดอน ไบเลย์ เป็นนักเล่นนิทาน มีชื่อ มิไค้ ทำเป็นอาชีพ หากอาสาสมัคร คุ้มใจรัก มร. ไบเลย์ ให้เด็ก ๆ เลื่อนนิทานเอง อันที่จริงอาจจะเรียกว่าเป็นการอ่านนิทาน และ คุณภาพสำหรับเด็กเล็กก็ได้ ผู้เล่าอ่านจากหนังสือ ทำท่าประกอบและ ก็กล่อมเสียงเป็นเสียงสัตว์ต่าง ๆ ตามเรื่องราวในหนังสือ และชูหนังสือให้เด็กได้เห็นภาพทั่ว ๆ กัน ในวันนั้น เด็กมากันมาก เหลือเกิน จึงต้องแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ๓

กลุ่ม มีสภาพสคริปสองท่านรียหน้าทีอ่าน ให้เด็กฟัง การเล่านิทานดำเนินไปได้สัก ครู่ เด็ก ๆ ทบอยกันมามากขึ้นทุกที จึง มีอาสาสมัครสคริปสคริปอีก ท่านหนึ่ง แบ่ง กลุ่มเด็กออกไปอีกกลุ่มหนึ่ง รวมเป็น ๔ กลุ่ม เด็ก ๆ ช่างซักถาม เช่น เรื่อง ของเด็กชายไปทะเล พบหอยมีสาหร่าย ทะเลลึกมา เด็กคนหนึ่งถามขันทันที่ว่า สาหร่ายทะเลในรูปนั้นใช้ สาหร่ายเงินที่กิน ได้หรือไม่ เป็นต้น หลังจากเล่านิทานก็ ถึงรายการหุ่น แล่คงเรื่องแมวมลลาค (Puss in Boots) แต่เปลี่ยนเนื้อเรื่องให้ ต่างจากเรื่องเดิมเล็กน้อย การที่ห้องสมุด จดกิจกรรม เพื่อ เด็กเล็กนั้น เป็นการ เพาะ นิสัยรักหนังสือให้กับเด็ก ๆ ให้ได้มีโอกาส รู้จักห้องสมุด และพอใจที่ได้ฟังนิทาน สด ๆ จากหนังสือทำให้อยาก กลับไปอ่าน เอง นับว่าเป็นประโยชน์ในการกล่อมเกลา จิตใจเด็กเป็นอย่างยิ่ง และพ่อแม่ฝรั่งก็ สนับสนุน อุ้มลูกจูงหลานไปดู ยอมจ่าย เงินพิเศษนอกเหนือจากค่าสมาชิกประจำปี เพื่อลูกหลานเล็ก ๆ ของตน ถ้าห้องสมุด ประชาชนของเราจัดกิจกรรมเช่นนี้ขึ้นบ้าง ก็จะเป็นการดี คนไทยจะได้สนใจห้องสมุด เพิ่มขึ้น ผู้เขียนขอตั้งข้อสังเกตว่า คน

ไทยเรายังไม่รู้ จักใช้ประโยชน์ ห้องสมุด เท่าใดนัก นอกจากห้องสมุดแห่งชาติ ทำวาทกรรมแล้ว ห้องสมุดประชาชนอยู่ที่ ไหนบ้าง มีอะไรให้อ่าน ผู้ใดทราบบ้าง ห้องสมุดประชาชนทั่วทิศที่ค้นเทพวราวม นั้น มองดู เหมือน แอข ชอน อยู่ หลังป้าย โฆษณาโรงเรียนกวดวิชา มีผู้สนใจเข้าไป อ่านหนังสือวันละสักกคน นอกเหนือจาก นักเรียนโรงเรียนในวิเทศที่ค้นเอง สภาพ ของห้องสมุด จึงไม่เป็น ห้องสมุด สำหรับ ประชาชนเสียเลย ไว้โอกาสต่อไปจะลง กรายไปชมห้องสมุดประชาชน แห่ง ต่าง ๆ ในนครหลวง ให้มีตราภาษาและหนังสือได้ รู้จักกัน ส่วนห้องสมุดในต่างจังหวัดนั้น ถ้า ท่านผู้อ่านสนใจ ก็เห็นจะ ต้อง ขอ แร่ง มิตรในจังหวัดนั้น ๆ เขียนรายงานพร้อมรูป ส่งมา คอลัมน์นี้ก็ได้รับข่าวคราว...” (สตริสาร ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๓ (๓๐ เม.ย. ๑๕) หน้า ๑๗, ๑๔๒-๑๔๔).

“...๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เวลา ๕.๔๐ น. แวะไปชมห้องสมุดฉันทานุสรณ์ ทั่วทิศที่ค้นเทพวราวม ซึ่งเป็นห้องสมุด ประชาชนในย่านชุมชนมชน แห่ง หนึ่ง ของ นครหลวง ผลที่ได้รับคือได้ความรู้ว่าทำไม ประชาชนคนไทย จึงไม่นิยม อ่าน หนังสือ

เมื่อเดินเข้าไปที่ระเบียงหน้าห้องสมุด เห็น
 กระดาษคิตกหนังสือพิมพ์ข้างฝาเป็นหนังสือ
 พิมพ์สองหน้า สำหรับปะให้ประชาชนอ่าน
 ชื่อ สารผู้ใหญ่ ของกองการศึกษาผู้ใหญ่
 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 เป็นหนังสือรายชั๊ยกษ์ ลงวันที่ว่า ชั๊ยกษ์หลัง
 เมษายน ไม่ทราบว่าชั๊ยกษ์ทัน พฤษภาคม
 กัยชั๊ยกษ์หลังพฤษภาคมยังไม่ออก หรือว่า
 ชั๊กเดินทางมาไม่ถึงห้องสมุด หรือว่า
 บรรณาธิการท่านยังไม่นำไปปะไว้ที่กระดาน
 กระดาษหนังสือพิมพ์เป็นสี่เหลี่ยมมอ ๆ ตัว
 หนังสือสี่เท่า ตัวเบ๊ง ๆ พออ่านไถ้ง่าย แต่สี่
 ต้นไม่ชวนอ่านเสียเลย เนื้อหามีอยู่สาม
 เรื่อง คือ โรคเห็บขา วิธีทำขนมบุหงา
 และวิธีใช้ยาชั๊กกัน และถ้าจัต คักรูพิช
 ประชาชน แถววัดสุทัศน์ จะอ่านเรื่องยา
 ปราบคักรูพิชไปเพื่ออะไรกัน ผู้จัดทำคง
 ตั้งใจให้ประชาชน ตามชนบทอ่าน เพราะ
 สารผู้ใหญ่นคงจะแจกจ่ายไปตามห้องสมุด
 ทั่วประเทศไทย สารสองหน้านั้นคงไม่เสีย
 เสียเวลาจัดทำมากนัก ถ้าจะทำเป็นสอง
 ฉบับ เนื้อหาต่างกัน ฉบับหนึ่งสำหรับชาว
 เมือง และ อีก ฉบับหนึ่ง สำหรับ ชาวชนบท
 และใช้กระดาษสีชวนอ่านสบายตากว่านั้นก็
 น่าจะทำได้ เมื่อชมระเบียงหน้าแล้วก็เข้า

ไปชมภายในห้องสมุด พบภารโรงหญิง
 กำลังรื้อหนังสือ ทำความสะอาดตู้อยู่ ที่มุม
 ห้องคานซ้าย เหลือบแลไปทางขวาเห็น
 สุภาพบุรุษชรา ท่านหนึ่งนั่งอ่านหนังสือ อยู่
 จึงเดินไปดูทางมุมขวา เห็นตุ้สตัวสตาฟฟ์
 มีขวดปลาตั้งเรียง ๆ กันไว้ มีชื่อปลาติด
 อยู่ทขวด ใจเริ่มคิดว่าไม่เดวนัก ตู้ชชบน
 มีป้ายบอกวาพอลิณตท์เหมืองแร่ มีหิน
 สี่วางอยู่หลายก้อน มองเห็นไม่ถนัดว่า
 หน้าตาเป็นอย่างไร เพราะตัวเต๊ยกกว่าชน
 ตู้ ต้องเขย่งนิกหน่อขึงมองเห็น (ข้าพเจ้า
 คิดเอาเองว่าความสูงขนาด ๑๕๘ ซม. นน
 ก็ไม่เต๊ยกกว่าคนสามัญทั่วไป แล้วยังใส่
 รองเท้าสูงตงนวดครั้ง กระนั้นก็ยังมองไม่
 เห็นถนัด) จากตุ้กัหันหาป้ายประกาศการ
 เป็นสมาชิก อยู่เห็นอตุ้บักรวการ ค่า
 สมาชิกเดือนละ ๒ บาท เป็นค่าช่วยซื้อ
 หนังสือพิมพ์ กำหนดขิมได้สามวัน แต่
 ต้องวางประจำเท่าราคาหนังสือขิม ถ้า
 ส่งเข้าค่าปรขวันละห้าสิบบตงค์ การ
 สมัครเป็นสมาชิกนั้นต้องแจ้งนามจริง และ
 ที่อยู่และทำบัตรสมาชิก แต่ทำไมจะต้อง
 ให้วางประจำเท่าราคาหนังสือขิม หรือจะ
 เพราะสมาชิกขิมแล้วไม่คืน ก็เป็นหน้าท

ของบรรณารักษ์ จะต้องติดตามหนังสือเล่ม
นั้น ๆ การให้วางประจำเท่าราคาหนังสือ
ทำให้ห้องสมุดมีลักษณะเหมือนแผงให้เข้า
หนังสือตามเขาวราช ตู้บัตรรายการนั้น
ลักษณะตู้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ก็ แต่
คงไม่มีใครใช้ เนื่องจากว่าถึงจะเปิดหา
บัตรรายการ พยแต่ ก็จะไม่ มีวันหาหนังสือ
เล่มนั้น ๆ ใ้พบ เพราะที่สันหนังสือเกือบ
ทุกเล่มไม่มีชื่อหนังสือและหมายเลขหมวด
แต่ใช้กระดาษสีน้ำตาลหุ้มไว้ หนังสือ
เก่าจนจะหลุดออกเป็นขก ๆ และมีหนังสือ
เล่มปกแข็งอยู่สามสี่ตัว ส่วนหนังสือพิมพ์
และนิตยสารต่าง ๆ นั้นเอากองตั้ง ๆ ไว้แล้ว
เอาเชือกมัดซ้อน ๆ กันขึ้นไป ผู้รับชระ
ไม่รู้ว่ามีนิตยสารอะไรบ้าง ของใหม่อยู่
ตรงไหน ของเก่าอยู่ตรงไหน มองหา
หนังสือพิมพ์รายวัน หาไม่พบ พยแต่
หนังสือพิมพ์เก่า ๆ วางซ้อน ๆ กันไว้ ที่ตู้
หนังสือกันในตู้ มองจนทั่วห้องแล้วยัง
ไม่ทราบว่า จะหยิบอะไรออกมาอ่านได้ โดย
ไม่ทำหนังสือของท่านขาด จึงถามภารโรง
ที่กำลังเช็ดตู้ดูว่า ชั้นบนมีหนังสือใหม่
เขาบอกว่าไม่มี หันไปมองบรรณารักษ์พย
ว่าท่านกำลังคุยกันอยู่ เป็นหญิงหนึ่ง ชาย

หนึ่ง ไม่ทราบว่า เป็นเจ้าหน้าที่ของห้อง
สมุดทั้งสองท่าน หรือว่าอีกคนหนึ่งเป็น
ประชาชนผู้อ่านหนังสือ ท่านกำลังคุยกัน
สนุกสนานเสียงไม่ค่อนัก จับใจความได้
ว่าพูดถึงเรื่องญาติ ๆ ทางบ้าน จะว่านินทา
ตามประสาบรรณารักษ์เฝ้าห้องสมุดก็คงได้
เพราะไม่มีอะไรให้ทำ นอกจากเข้าชั้น
มานั่งเฝ้ายาม เป็นลงก็ยี้กห้องสมุดกลับ
บ้าน นานทีก็มีหนังสือใหม่เข้าบ้าง หนังสือ
เก่า ๆ ให้ซ่อมบ้าง จะมีรายการพิเศษ
แปลกใหม่ ก็ ดอนไป อย รรม บรรณารักษ์
สมาคมห้องสมุด แห่ง ประเทศไทย จัด ขึ้น
เสร็จการอบรมก็กลับมานั่งเฝ้าหนังสือตาม
เดิม คุยจากโต๊ะ ตู้บัตรรายการ และตู้
เก็บสัตว์ศพ ก็ แสดงว่า ทฤษฎีนั้น คั้น
แต่ตอนปฏิบัติมันว่ากันตามสบาย อันที่
จริงห้องสมุดแห่งนี้อยู่ในท่าเลดี แม้จะมี
ย้ายโฉมณาโรงเรียนกวดวิชา ย้ายหอพัก
ชาย และย้ายอื่น ๆ บังจนมองแทบไม่เห็น
ป้ายห้องสมุด น่าจะเป็นแหล่งช่วยแบ่งเบ
ภาระของหอสมุดแห่งชาติได้ ที่หอสมุด
แห่งชาตินั้น คนแน่นจนไม่มี ที่จะนั่ง เพราะ
จัดไว้ดี มีหนังสือพิมพ์นำอ่าน และบาง
ห้อง ก็มี เครื่องปรับอากาศพอให้คลายร้อน

มีนิตยสารต่างประเทศจำนวนมาก แต่เมื่อสภาพของห้องสมุดประชาชน วัตถุประสงค์นี้เป็นเช่นนั้น แล้วข้าพเจ้าคิดว่าไปเดินดูหนังสือที่แผนกสนามหลวงยังจะสนุกเสียกว่า ได้ดูคน ชอบต้นไม้ ชอบของ และหนังสือที่มีวางอยู่ตามแผงเหล่านั้น ยังมีมาก ประเภทกว่าที่ห้องสมุดคนหลายร้อยเท่า ทั้งยังไปยืนเย็บคู่มือหลังร้านโตคามสหาย คุณแล้วก็ออกถนนเลีย เล่มสองเล่มติดมือกลับไปบ้าน ท่านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของกิจการนี้ จะมีทางช่วยปรับปรุงสภาพห้องสมุดประชาชนให้ดีขึ้นกว่านี้ได้อีกไหม เพื่อว่าคนไทยเราจะได้สร้างสมนิสัยรักการอ่าน รักหนังสือ เพื่ออนาคตของตนเองและลูกหลาน ไม่ต้องถึงกับเพิ่มงบประมาณออก เพียงแต่ใช้สถานที่หนังสือ และกำลังคนเท่าที่มีอยู่ให้คุ้มค่ามากกว่านี้ ใช้ความคิดในการเรียกคนเข้าห้องสมุดให้มากกว่านี้ แทนที่จะอบรมบรรณารักษ์ แล้ววิชาความรู้

เหล่านั้นก็ไปกยสาขาลมพร้อมกบพริบการอบรม ห้องสมุดกลางนครหลวง ก็ยังเป็นเช่นนั้น แล้วห้องสมุดประชาชนตามหัวเมืองต่างจังหวัดเล่ามีสภาพเช่นไร...

(สตรัสสาร ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๒๑ (๓ ก.ย. ๑๕) หน้า ๑๗ - ๑๘, ๑๓๘ - ๑๓๙).

เมื่อผู้อ่านอ่านมาถึงตรงนี้ ผู้อ่านมีความรู้สึกอย่างไรบ้าง และมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับพรรคฯของ ส. ศิริ เช่นพรรคฯที่ผิดหรือถูกอย่างไร ผู้อ่านซึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวข้องกันนโยบาย, การบริหาร, การบริการ, งบประมาณ และการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดประชาชน และการพัฒนาการศึกษาของชาติไทย มีความคิดเห็นอย่างไร ในเรื่องนี้ "วารสารห้องสมุด" ใคร่ขอ เชิญ ถ้าย ทอดออกมาให้สมาชิก "วารสารห้องสมุด" คนอื่น ๆ ได้อ่านได้ฟังกันบ้างก็จะเป็นประโยชน์ไม่น้อย.

หนังสือคือครูผู้ฉลาด

แผนกข่าว

วิทยานุกรมสำหรับคนตาบอดของญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๕ มีรายงานข่าวจากโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น แจ้งว่า บริษัทเจแปนไลต์เฮาส์แห่งโอซาก้า ได้พิมพ์หนังสือวิทยานุกรมสำหรับคนตาบอดเสร็จเรียบร้อยแล้ว วิทยานุกรมสำหรับคนตาบอดนี้ มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า "World Encyclopedia for the Blind" มีเรื่องราวและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคนตาบอดมากมาย เช่น ชีวิตประจำวันของคนตาบอด, ภาวะเกี่ยวกับการแพทย์, จิตวิทยา และงานของคนตาบอด เป็นต้น นับเป็นวิทยานุกรมเล่มแรกของโลกที่กล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ ของคนตาบอดในปัจจุบัน ที่เขียนขึ้นตามหลักวิชาการและอ่านเข้าใจง่าย ถึงแม้ว่าจะเคยมีวิทยานุกรมฉบับพิมพ์ในกรุงเวียนนา ค.ศ. ๑๘๐๐ มาก่อนก็ขอเปรียบเทียบกับหนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นโดยนักการศึกษาและผู้คงแก่เรียนถึง ๑๒๖ คนหนา ๑,๗๕๒ หน้า ราคาเล่มละ ๖๖๐ บาท พิมพ์ครั้งแรก ๑,๐๐๐ ฉบับ ในจำนวนนี้ครึ่งหนึ่งจะจำหน่ายให้แก่โรงเรียนสอนคน

ตาบอด, มหาวิทยาลัย และ หอสมุดต่าง ๆ ทั่วประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้จะจำหน่ายให้แก่องค์กรต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษที่สั่งซื้อ ซึ่งคาดว่า จะจำหน่ายหมดในราวกลางเดือนนี้เอง แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ข่าวไม่ได้แจ้งว่ามีสถาบันใดบ้างในประเทศไทยที่สั่งซื้อวิทยานุกรมสำหรับคนตาบอดเล่มนี้ไว้.

หอสมุดครมถนนที่เค็กดำเนินกิจการใน

ฮ่องกง

เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๑๕ หนังสือพิมพ์รายวัน "ชาวไทย" ได้เสนอข่าวที่น่าสนใจว่า ตามถนนทุกสายในฮ่องกงจะมีเมืองเทพนิยายสำหรับเด็กๆ นับล้านคนบนเกาะนั้เสมอ เพียงมีเงิน ๒-๓ เซ็นต์เขาก็จะเข้าสู่ดินแดนแห่งสัตว์ประหลาดในเทพนิยายและซุเปอร์แมนยุคอวกาศได้ ในปัจจุบันมีหอสมุดครมถนนอยู่ประมาณ ๕๐๐ แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่มีเด็กอายุไม่มากกว่าลูกแก้วเท่าไรนักเป็นผู้ดำเนินกิจการ เด็กคนหนึ่ง ในจำนวนนี้ได้แก่

เด็กชายเลากำไฟ บุตรชายคนโตของครอบครัวหนึ่งซึ่งมีลูกชาย ๔ คน กำไฟกล่าวว่าเขาโชคดีมากที่งานของเขาเป็นธุรกิจผสมกับความมอภิมมัย ห้องสมุดริมถนนของกำไฟตั้งอยู่ในเขตนิคมสงเคราะห์ วอง ไท ลิน กำไฟสิ้นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งเป็นเงิน ๑๐๐ เหรียญฮ่องกง (ประมาณ ๓๖๐ บาท) ประกอบด้วยชั้นวางหนังสือ ๔ ชั้น ม้านั่งยาวเก้าอี้ ๆ ทำด้วยไม้ และหนังสือการ์ตูน ๘๐๐ เล่ม ซึ่งมีตั้งแต่เรื่องนกมวย ผุมซอเลี้ยงของจีน ไปจนถึงแฟรงเกนสไตน์ภาคภาษาจีน หนังสือการ์ตูนเหล่านี้พิมพ์ขึ้นในฮ่องกงและมีลักษณะไม่เหมือนกับหนังสือการ์ตูนที่พิมพ์ขายในประเทศตะวันตก คือ แต่ละเล่มไม่ได้พิมพ์หลาย ๆ เรื่องเป็นตอน ๆ แต่พิมพ์สมบูรณ์ในเล่มเดียว เมื่อลูกค้าน้อย ๆ จ่ายเงินให้ ๑๐ เซ็นต์ (ประมาณ ๓๖ สตางค์) เขาก็จะได้รับตัวกระดาษแข็งเล็ก ๆ (คูซอง) ๑๔ ใบ ตัวใบหนึ่งใช้สำหรับอ่านหนังสือการ์ตูนได้ ๑ เล่ม ตัวเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องใช้ให้หมดภายในวันเดียว แต่อาจเก็บเอาไว้ใช้เป็นอาภรณ์หรือเป็นเก๋อนก็ได้ตามแต่ปรารถนา แต่อย่างไรก็ตาม เด็ก ๆ จะต้องอ่านหนังสือเหล่านี้อยู่แต่ภายในบริเวณ "ห้องสมุด"

เท่านั้น และเมื่ออ่านจบแล้วต้องส่งคืนหนังสือทันที กำไฟบอกว่ากิจการ "ห้องสมุดการ์ตูน" ของเขาทำรายได้ให้วันละ ๕ เหรียญฮ่องกง (ประมาณ ๑๘ บาท) และถ้าเป็นระหว่างเวลาโรงเรียนปิดเทอมฤดูร้อนหรือในเทศกาลนักชดฤดูแล้วอาจมีรายได้ถึงวันละ ๘ เหรียญฮ่องกง (ประมาณ ๒๘ บาท) "วารสารห้องสมุด" มีความเห็นว่า "ห้องสมุดริมถนน" เป็นกิจกรรมที่ที่น่ามีการสนับสนุนให้มากขึ้นในย่านที่มีคนอยู่กันอย่างหนาแน่นในประเทศไทยบ้างเพราะนอกจากจะเป็นการส่งเสริมให้เด็ก ๆ มีนิสัยรักการอ่านแล้วยังเป็นการฝึกหัดให้เด็กกลุ่มหนึ่งมีนิสัยรักหนังสือและประกอบอาชีพเกี่ยวกับหนังสืออีกด้วย.

พระบรมราชาวันทรงเปิดการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๒๑

เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๕ เวลา ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องสมุดแห่งชาติ ทำวาศุภกริถนสามเสน นครหลวงฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๒๑ และพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดภาพศิลปกรรมด้วย พิธีเริ่ม

ด้วยศาสตราจารย์ ม.จ. ยายใจ จิตรพงศ์
อธิการบดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ประธาน
กรรมการจัดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ
เป็นผู้กราบบังคมทูลรายงาน มีใจความว่า
“วัตถุประสงค์ของการแสดงศิลปกรรม
แห่งชาติครั้งที่ ๒๑ นั้น เพื่อส่งเสริมให้ศิลปะ
ขึ้นได้มีโอกาสมาแสดงความสามารถ
สร้างสรรค์ศิลปะให้มีระดับสูงขึ้น ปัจจุบัน
ทั้งศิลปะในไทยและต่างประเทศมีการติดต่อ
สัมพันธ์กันใกล้ชิดยิ่งขึ้น มีการแลกเปลี่ยน
ทั้งในด้านความคิด และงานแสดงศิลป-
กรรมระหว่างชาติ อันเป็นผลให้งานของ
ศิลปินไทยได้รับความยกย่องชมเชย มี
ศิลปินไทยหลายคนได้รับรางวัลและได้รับ
เกียรติคัดเลือกงานไปแสดงในพิพิธภัณฑ์
สถานและสถาบันศิลปะของประเทศต่าง ๆ
ทั้งในยุโรป สหรัฐอเมริกา และเอเชีย ซึ่ง
ย่อมเป็นที่ประจักษ์ว่าผลงานของศิลปินไทย
ได้เผยแพร่ไปอย่างกว้างขวางในต่างประ-
เทศแล้ว การแสดงศิลปกรรมครั้งนี้มีงาน
ที่โดดเด่นเลือกเข้าแสดง ๒๘๔ ชิ้น และได้อีก
อีกสิบให้รางวัลแก่ศิลปิน ๑๗ รางวัล”
เมื่อจบคำกราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานรางวัลแก่ศิลปิน
ทั้ง ๑๗ คนแล้วพระราชทานพระราช

คำวดีเปิดการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒๑ มีความว่า “ตามรายงานของ
ประธานกรรมการซึ่งกล่าวว่าศิลปินของ
เรา มีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิด ผล
งานก็ต่างประเทศมากขึ้น และได้รับคัดเลือก
ผลงานไปแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานและ
สถาบันศิลปะของประเทศต่าง ๆ หลายแห่ง
นั้น นับว่าเป็นข่าวความก้าวหน้าที่ดี ทั้งเป็น
เกียรติที่น่าชื่นชมแก่ศิลปินเอง แก่ง
การศิลปะและแก่คนไทยทุกคน การสร้าง
งานศิลปะทุกประเภท นอกจากจะต้องใช้
ความฝึกหัดที่จริงจังในทางปฏิบัติ ประกอบ
กับวิธีการที่ค่อนข้างเหมาะสมแล้ว ศิลปินจำ
ต้องมีความจริงใจและบริสุทธิ์ใจในงานที่ทำ
ด้วย จึงจะได้ผลงานที่มีค่าควรแก่การรับ
นับถือ เพราะความจริงใจที่มีอยู่อย่าง
สมบูรณ์นั้น คงนั้นเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้
สามารถนำเอาคุณลักษณะพิเศษภายในตัว
ออกมาแสดงให้ปรากฏได้ โดยเด่นชัด เมื่อ
บรรพาศิลปินสร้างสรรค์งานของตน ๆ ด้วย
ความบริสุทธิ์ใจแล้วผลงานทั้งหมดก็จะ
ประกอบกันเป็นนิมิตหมายอันงดงาม แสดง
ให้เห็นถึงชีวิตจิตใจของชาติ และประชา-
ชนคนไทย ให้ประจักษ์แก่ชาวโลกได้แพร่
หลายกว้างขวางออกไป” ในงานแสดง
ศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๒๑ นี้ พระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไททรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานภาพพิมพ์พระหัตถ์ของพระองค์ทั้งแลตั้งถวาย สำหรับคิดยื่นหนังสือขอร้องแก่ใคร่รับพระราชทานรางวัล คือ (๑) นายอิทธิพล ตั้งโฉลก ได้รับรางวัลเกียรติคุณอันค้ำ ๑ สาขาภาพพิมพ์ (๒) นายนนทิวรรณ จันทนะละสิน ได้รับรางวัลเกียรติคุณอันค้ำ ๒ สาขาประติมากรรม (๓) นายจักรพันธ์ โปษยกฤต ได้รับรางวัลเกียรติคุณอันค้ำ ๓ สาขาจิตรกรรม (๔) นางสาวจรรยา ยิ่งเจริญอมร ได้รับรางวัลเกียรติคุณอันค้ำ ๓ สาขาภาพพิมพ์ และ (๕) นางสาววิศมัย หงษ์นคร ได้รับรางวัลเกียรติคุณอันค้ำ ๓ สาขาภาพพิมพ์ การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๒๑ จะมีแสดงทุกวันจนถึงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๑๕ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐-๑๗.๐๐ น. สภาพชนเข้าชมได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม.

นางทรรคนิยา กลัยานมิตร และนางวิบูลย์เพ็ญ ชัยปาณี เป็นอาจารย์ชั้นพิเศษ

เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๕ ได้มีคำสั่งกองบัญชาการคณะปฏิวัติ ที่ ๓๓๒/

๒๕๑๕ เรื่องแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนมีความว่า เนื่องจากได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักนายกรัฐมนตรี ให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๕ รวม ๒๘ ราย และในจำนวนนั้น (๑) นางทรรคนิยา กลัยานมิตร ดำรงตำแหน่งอาจารย์ชั้นพิเศษ แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ (๒) นางวิบูลย์เพ็ญ ชัยปาณี ดำรงตำแหน่งอาจารย์ชั้นพิเศษ แผนกวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จึงให้ข้าราชการทั้ง ๒๓ ราย ดำรงตำแหน่งตามที่พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ต่อไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๓๘ แผนกราชกิจฯ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๕ หน้า ๑-๔) นางทรรคนิยา กลัยานมิตร และนางวิบูลย์เพ็ญ ชัยปาณี เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการบริหารของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยติดต่อกันมาหลายสมัย เคยเป็นวิทยากรผู้เข้มแข็ง ในการ เปิดอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และเคยเขียนบทความลงในวารสารห้องสมุด "วารสารห้องสมุด" ขอแสดงความยินดีไว้ในโอกาส

นควย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีเกียรติ
ได้รับยกย่องของอาจารย์มาลงในวารสาร
ห้องสมุดคนชก.

โครงการขจัดการไม่รู้หนังสือของประ-
เทศไทย ได้รับรางวัลชนะเลิศ และ
รางวัลเกียรติคุณ

เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๕ หนังสือพิมพ์รายวัน "ชาวไทย" ได้เสนอข่าวที่น่าสนใจว่า คณะกรรมการองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (องค์การยูเนสโก) ได้จัดทำรางวัลเพื่อมอบแก่สถาบัน, องค์การ หรือบุคคลที่มีผลงานดีเด่นในการขจัดการไม่รู้หนังสือ โดยให้ประเทศสมาชิกส่งผลงานเข้าประกวด ปรากฏว่า กองการศึกษายุ่งใหญ่ กรมสามัญศึกษาได้ส่งโครงการและผลงานการศึกษายุ่งใหญ่ซึ่งประเทศไทยได้เริ่มทำมาโดยตลอดเป็นระยะสมัย ๆ ขึ้น ได้รับรางวัลชนะเลิศ และรางวัลเกียรติคุณ พิธีมอบรางวัลอันมีเกียรตินี้ ได้ประกอบ ไปแล้ว เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นวันการศึกษาผู้ใหญ่ ประเทศที่ได้รับเกียรติอันสูงสุดได้แก่ประเทศไทย, หน่วยงานที่โครงการ

ชมเชย จาก ประเทศไทย ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ, บุคคลผู้ปลุกกระทรวงศึกษาธิการ จะต้องชมเชยและแสดงความยินดีด้วยคืออธิบดีกรมสามัญศึกษาเจ้าของโครงการ, บุคคลผู้ซึ่งยากเย็นทำงานมาจนกระทั่ง ได้ผล สำเร็จอันยิ่งใหญ่ ได้แก่ ดร. โกวิท วรรณพัฒน์ หัวหน้ากองการศึกษายุ่งใหญ่ และบุคคลผู้ที่ได้ประโยชน์โดยตรงในกรณี ได้แก่ ประชาชนทั่วไปหลายล้านคนที่ได้มีโอกาสเรียนรู้อ่านและเขียนได้ตามที่ต้องการ และประชาชนเหล่านี้คือ ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทย ที่อยู่ในชนบทและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดร. โกวิท วรรณพัฒน์ ได้เล่าถึงโครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จซึ่งเป็นโครงการที่ได้ได้รับรางวัลครั้งนี้ว่า เกิมนมนุษย์ชาวต่างประเทศหลายคนได้พยายามใช้โครงการจากต่างประเทศสอนในเมืองไทย จนเวลาล่วงเลยมาหลายปี ก็ไม่อาจประสบความสำเร็จ ต้องสิ้นเปลืองเงินทองและเจ้าหน้าที่เป็นจำนวนมาก กองการศึกษายุ่งใหญ่จึงได้เริ่มหันมาใช้วิธีแบบไทย ๆ จนเป็นผลสำเร็จ วิธีนี้ก็คือยึดหลักการสอนของพระพุทธเจ้าซึ่งทรงสอนไว้ว่า การมีชีวิตนั้นเป็นทุกข์ เรามีทางจะพ้นทุกข์ได้ โดย

การหาสาเหตุแห่งทุกข์เมื่อใดสาเหตุแล้ว
 จึงหาทางแก้ไขเหตุแห่งทุกข์นั้นเป็นข้อ ๆ
 ไป ชีวิตของประชาชนทั่วไปในชนบทนั้น
 เป็นชีวิตที่แร้นแค้นยากจนเป็นส่วนใหญ่
 การหยิบยื่นความรู้อย่างเกี่ยวโดยการสอน
 หนังสือให้ชน มีใช้ทางออกที่กีดและที่ถูกล
 ค้างเสกมอไป ในเมื่อท้องหิว เสื้อผ้าไม่มีใส่
 บ้านช่องไม่มีอยู่ และการทำนาไม่ได้ผล
 ถูกเอาเกิดมาแทบจะอดตายและไม่อาจจะ
 ให้การศึกษาแก่ลูกได้ เหล่านี้ล้วนเป็น
 ปัญหาใหญ่ใน ๓๗ ปัญหาที่กองการศึกษา
 ผู้ใหญ่เข้าไปสำรวจค้นพบ และจะต้อง
 แก้ไขก่อนที่จะสอนหนังสือให้ โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งจะต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิมที่ไม่
 ถูกต้องของชาวบ้านเสียก่อน การเปลี่ยน
 แปลงความคิดเดิมหรือความเชื่อมั่นเดิม
 ของชาวบ้านที่ฝังลึกมานานนับชั่วอายุคน
 นั้นเป็นการยากเย็นอย่างยิ่ง แต่ในที่สุด
 คณะเจ้าหน้าที่ก็ประสบความสำเร็จโดยใช้
 วิธเข้าไประหาชาวบ้าน เรียนรู้ปัญหา และ
 ร่วมกันแก้ปัญหาโดยให้แต่ละคนนำปัญหา
 มาถกเถียงกัน และได้ความคิดใหม่จาก
 การถกเถียงนั่นเอง เป็นความถูกต้องและ
 เป็นความเชื่อมั่นใหม่ และเมื่อนำมาทดลอง
 ใช้เข้าจริง ๆ ก็ปรากฏว่าถูกต้องต่อจากนั้น

เจ้าหน้าที่กองการศึกษาผู้ใหญ่ก็จะช่วย
 แนะนำและให้การศึกษาคือต่อไป ด้วยวิธีการ
 กึ่งกล่าวตนเองที่ช่วยเปลี่ยนทัศนคติและ
 ความเชื่อมั่นของประชาชนในชนบทให้หัน
 มาสู่การพัฒนาแนวใหม่ ปรับปรุงอาชีพ
 การประกอบอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้น การ
 เรียนหนังสือควบคู่ไปกับความรู้ใหม่ ทาง
 การผลิตต่างๆ จึงได้เริ่มขึ้น และได้ผลค
 ติออกมา และเรียกโครงการนี้ว่า "การ
 ศึกษาแบบยึดเศรษฐกิจ" โครงการการศึกษ
 ผู้ใหญ่แบบยึดเศรษฐกิจเริ่มทดลองมาตั้งแต่
 พ.ศ. ๒๕๑๑ และเริ่มทำอย่างจริงจังใน
 พ.ศ. ๒๕๑๔ ขณะนั้นผู้สนใจเรียนกันเป็น
 จำนวนมากมีหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะ
 ยาว ทำให้ลดจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือลงได้
 ปีละจำนวนมาก จากตัวเลขที่สำรวจครั้ง
 สุกท้ายเมื่อเร็วๆ นี้ คาดว่าจะมีประชาชน
 ที่ไม่รู้หนังสืออีกเพียงไม่เกิน ๖ ล้านคน
 ทั่วประเทศ "วารสารห้องสมุด" ขอแสดง
 ความยินดีต่อผู้มีเกียรติไว้ในโอกาสนี้ด้วย
 และใคร่เรียนเสนอว่า ถ้าจะได้มีการ
 พัฒนาห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดที่
 ังภาคการศึกษา, ห้องสมุดประจำจังหวัด,
 ห้องสมุดประจำอำเภอ ตลอดจนไปจนถึง
 ห้องสมุดประจำตำบลและห้องสมุดเคลื่อนที่

ซึ่งอยู่ในสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรม
สามัญศึกษาไปพร้อมๆ กันด้วยจะเป็นการ
แบ่งเบางาน ขจัดภาระไม่รู้หนังสือและสัด
กันการไม่รู้หนังสือไปได้มากทีเดียว.

คณะ นาฏศิลป์ รัศมี ศรี แสดง เรื่อง รา- มาชณะเก็บเงินบำรุงหอสมุดแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๕ เวลา
๒๐.๐๐ น. ณ โรงละครแห่งชาติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จ
พระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนาง
เจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ไปทอด
พระเนตรการแสดงละครการกุศล เรื่อง
“รามายณะ” ซึ่งแสดงโดยคณะนาฏศิลป์
รัศมีศรี ซึ่งเดินทางมาจากประเทศอินเดีย
เนื่องในโอกาสการฉลองยี่สิบสี่ระหว่าง
ชาติ เก็บเงินบำรุงหอสมุดแห่งชาติ
ทำวาทกรรม ตามที่ประธานกรรมการ
อาศรมวัฒนธรรมไทย—ภารต ขอพระ
ราชทานอัญเชิญ คณะนาฏศิลป์รัศมีศรี
(Ranga—Sri Little Ballet Troupe) เริ่ม
การแสดงเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ ผู้ก่อตั้งคณะ
คือ สันติ พรหมอิน (Shanti Bardhan) ซึ่งมี
พรสวรรค์ในศิลปะการรำว่า ได้ศึกษา
การพ้อรำตามแบบโบราณของอินเดีย คือ

วารสารห้องสมุด

ของแคว้นมณีปุระ (Manipuri) และทิพเพระ
(Tipperah) อยุ่ถึง ๑๐ ปี และได้ร่วม
แสดงกับนาฏศิลป์ผู้มชอเสียงของอินเดีย
คือ อุทัย สังกร (Uday Shankar) ถึง ๖ ปี
จึงได้เริ่มคิดทำวารสารเอง โดยที่เขาเห็นว่า
นาฏศิลป์มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตปัจจุบันใน
สังคมอยู่มาก หากจะอาศัยแบบฉบับและ
ทำรายว่าซึ่งมีมาแต่โบราณ อย่างเดียว
การอ่านนั้นก็ไม่ใช่ที่สนใจ และไม่
เป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกและความ
ต้องการของคนสมัยปัจจุบัน เขาจึงได้คิดทำ
วารสารขึ้นใหม่ โดยอาศัยทำวารสารบ้านที่
ยังคงเป็นที่นิยมอยู่และอาศัยเรื่องที่มีมาแต่
โบราณ เช่น นิทานพื้นเมือง บางครั้งก็
ใช้เรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ เช่น ประวัติศาสตร์
อินเดีย ซึ่งบัณฑิตเนห์รู เป็นผู้แต่ง และ
เมื่อเขามีประสบการณ์ในค่านานมาแล้ว
จึงได้คิดทำวารสารขึ้นเพื่อการแสดงเรื่องมหา
กาพย์ของอินเดีย เช่น รามายณะ ซึ่ง
ใช้ศิลปะในการรำว่า ดนตรี ร้องเพลง
และการแสดงละครผสมกัน โดยรักษา
แบบฉบับดั้งเดิม แต่ก็มีการอย่างซึ่งเป็น
ความรู้สึกนึกคิดและมีความสำคัญต่อคน
สมัยปัจจุบัน นอกจากจัดการแสดงแล้ว
คณะนาฏศิลป์รัศมีศรี ยังได้ เปิด การ สอน
นาฏศิลป์อีกด้วย และได้รับความช่วยเหลือ

จากรัฐบาลมอญประเทศ เช่นเดียวกับ
 สังกัดนาฏวิทยาลัย ที่นิวก่อได้เคยไป
 แสดง ณ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และได้
 รับเกียรตินิยมจากหลายประเทศ การ
 แสดงเรื่อง "รามายณะ" ใช้เวลา ๑
 ชั่วโมง ๓๐ นาที แบ่งเป็น ๕ ฉาก คือ
 (๑) ฉากนำ "งานฉลองที่หมู่บ้านแห่ง
 หนึ่ง", (๒) ฉาก ๑ "อโยธยา", (๓)
 ฉาก ๒ "ในป่าข่อยจ๊ก", (๔) ฉาก ๓
 "ลังกา", (๕) ฉาก ๔ "ในป่าข่อยจ๊ก"
 (หยุดพัก ๑๕ นาที), (๖) ฉาก ๕
 "ระหว่างทางไปลังกา", (๗) ฉาก ๖ "เมือง
 กษิกิณี (ชีกชินท์), (๘) ฉาก ๗ "สวน
 อโศก", และ (๙) ฉาก ๘ "การรบ
 ครั้งใหญ่" เนื่องจากการแสดงเรื่อง
 "รามายณะ" จะต้องให้จบทั้งเรื่องภายใน
 เวลา ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที คณะนาฏศิลป์
 รัชศกจึงต้องแสดงอย่างรวบรัดเอาแต่
 ตอนที่สำคัญ และเน้นตอนต้นเค้าของ
 สงครามมากกว่าการสงครามหลาย ๆ
 ครั้งที่เกิดขึ้นระหว่างพระรามกับทศกัณฐ์
 หรือท้าวราพณาสูร ซึ่งฉบับของอินเดีย
 เรียกว่า "ราวณะ" ต่อมาในวันที่ ๑๖
 กันยายน ๒๕๑๕ ได้มีการแสดงสำหรับ
 นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

ด้วยรวม ๒ รอบ คือ รอบเวลา ๙.๓๐ น.
 และรอบเวลา ๑๓.๓๐ น. ณ หอประชุม
 ใหญ่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปรากฏว่า
 มีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมากและประมาณว่า
 จะเก็บเงินได้ถึง ๒ แสนบาท.

ไทยวัฒนาพานิช จัดนิทรรศการ
ทวพ. ๓๘ เพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือ

เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕ เวลา
 ๑๖.๓๐ น. ณ สำนักงานของบริษัทสำนัก
 พิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด ถนนไมตรี
 จิตต์ หัวลำโพง นครหลวงกรุงเทพธนบุรี
 คุณหญิงอัมพร มีสุข รองปลัดกระทรวง
 ศึกษาธิการ ได้เป็นประธานในพิธีเปิดงาน
 นิทรรศการหนังสือ ทวพ. ๓๘ พิธีเริ่มด้วย
 นายวิระ ศ.สุวรรณ ประธานจัดงานอ่าน
 รายงาน ความว่า การจัดงานนิทรรศการ
 หนังสือ ทวพ. ๓๘ ก็เพื่อเป็นการร่วม
 กิจกรรม "หนังสือระหว่างชาติ" ของ
 องค์การยูเนสโก และกระทรวงศึกษาธิการ
 พร้อมกันเป็นการเฉลิมฉลองในการที่บริษัท
 สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด มี
 อายุได้ ๓๘ ปี นับตั้งแต่ก่อตั้งมาจนถึง
 ปัจจุบัน งานนิทรรศการ ทวพ. ๓๘ น.
 นอกจากจะมีการแสดงนิทรรศการหนังสือ

ที่น่าสนใจทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่สรรแล้วกว่า ๒,๐๐๐ ข้อเรื่อง เพื่อเปิดโอกาสให้ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป ได้ซื้อหนังสือในราคาถูกเป็นพิเศษอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อนแล้ว ยังมีการแสดงกิจกรรมแบบแปลกใหม่ต่าง ๆ ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับหนังสือ และส่งเสริมการอ่านหนังสือโดยตรงอีกด้วย เช่น การประกวดเรียงความและวาดเขียนของนักเรียนทั่วประเทศ, การแข่งขันตอบปัญหาชิงทุนการศึกษา, การแสดงบนเวที, การฉายภาพยนตร์ สไลด์ทางทัศนศึกษา, และจัดกิจกรรมทางวิชาการทุกสาขา เป็นต้น ต่อจากนั้นประธานในพิธีได้กล่าวปราศรัยเปิดงาน งานนิทรรศการหนังสือ ทวพ. ๓๘ นมแสดงทุกวัน ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐-๑๗.๐๐ น. จนถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ สำหรับกิจกรรมพิเศษมีทุกวัน เช่น วันที่ ๓๐ กันยายน นายเปลื้อง ณ นคร บรรยายเรื่อง "หญิงไทยในวรรณคดี" วันที่ ๑ ตุลาคม ดร. สิบแสง พรหมบุญ บรรยายเรื่อง "เหตุการณ์โลกปัจจุบัน" วันที่ ๒ ตุลาคม แพทย์หญิง ศิวาลัย อินทীর บรรยายเรื่อง "นักเรียนกับยาเสพติด" วันที่ ๓ ตุลาคม

นายแพทย์อาคม สรสุชาติ บรรยายเรื่อง "วัยรุ่นกับโรคจิต" วันที่ ๕ ตุลาคม นางเรืองอุไร กุศลาสัย บรรยายเรื่อง "รสการอ่านวรรณคดี" วันที่ ๖ ตุลาคม ดร. คุ้ม วัชรโรบล บรรยายเรื่อง "ชีววิทยา" วันที่ ๘ ตุลาคม ดร. ระวี ภาวิไล บรรยายเรื่อง "สื่อสารดาวเทียม" วันที่ ๑๐ ตุลาคม นางสุระประณี นาคกรรพ บรรยายเรื่อง "การใช้ภาษา" และวันที่ ๑๒ ตุลาคม นางสาววาท เสนาณรงค์ บรรยายเรื่อง "ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ" เป็นต้น สุภาพชนเข้าชมได้ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ และซื้อหนังสือได้ในราคาถูกเป็นพิเศษ.

พิธีเปิดงานวันศึกษาประชาชนบาลประจํา ปี ๒๕๑๕

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ เวลา ๘.๒๐ น. ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ ทำวสุกรี ถนนสามเสน นครหลวง ฯ นายถวิล สุนทรศารทูล รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ได้เป็นประธานในพิธีเปิดงานวันศึกษาประชาชน ซึ่งกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดขึ้น พิธี

สมเด็จพระนางเจ้าสุวัชรอมหาราช อดิศัยโรจนวโรดม
 ในฐานประธานกรรมการจัด
 งานวันศึกษาประชาชน กล่าวรายงาน
 ความว่า "การจัดงานครั้งนี้เป็นปีที่สอง
 ครั้งแรกได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม
 ๒๕๑๔ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี
 ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติประถม
 ศึกษาฉบับแรก เพื่อเป็นการเชิดชูพระ
 กษัตริย์ศและรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณ
 ของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ และรัชกาล
 ที่ ๖ ที่ทรงวางรากฐานการศึกษาประชา
 ชาติ และเพื่อปลูกฝังความเข้าใจเกี่ยวกับ
 การศึกษาประชาชนให้เป็นที่แพร่หลาย
 ชุมชน การจัดงานในชั้นนี้วัตถุประสงค์
 กันเองเดียวกัน ส่วนงานนิทรรศการจะมี
 ตั้งแต่วันที่ ๑ จนถึงวันที่ ๑๐ ตุลาคม โดย
 มีการแสดงนิทรรศการอุปกรณ์การเรียน
 การสอนเป็นกิจกรรมหลัก นอกจากนั้น ก็
 มีการฉายภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับการ
 ศึกษา ระหว่างวันที่ ๒-๑๐ ตุลาคม และ
 การอภิปรายเรื่องโรงเรียนชุมชนในวันที่ ๖
 ตุลาคม สำหรับการงานวันศึกษาประชา
 ชาติปีที่แล้ว ได้มีผู้บริจาคเงินช่วยการ
 ศึกษาประชาชนรวมรับเงินที่ได้รับพระ
 ราชทานเป็นทุนประเดิมทั้งสิ้นสองล้านบาท

เศษคณะกรรมการจัดงานได้นำไปจัดตั้ง
 เป็นมูลนิธิช่วยการศึกษาประชาชนแล้ว
 สำหรับในชั้นนี้ได้มีผู้แสดงความจำนงที่จะ
 บริจาคเงินและสิ่งของเพื่อช่วยการศึกษา
 ประชาชนหลายราย และได้เชิญประธาน
 รับมอบเงินและสิ่งของจากผู้มีจิตศรัทธาบริ
 จาคดังกล่าวซึ่งมีมูลค่ารวมทั้งสิ้นประมาณ
 ๑ ล้านบาทเศษ" ต่อจากนั้น ดร. เสนาะ
 ธรรมของอาตม์ รองอธิบดีกรมวิชาการ
 กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธาน
 อนุกรรมการจัดงานนิทรรศการฯ กล่าว
 รายงานต่อหนึ่งความว่า "การแสดง
 นิทรรศการอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จัด
 ขึ้นครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อนำและ
 เผยแพร่อุปกรณ์การเรียนการสอน ตาม
 หลักสูตรประถมศึกษา รวมทั้งชั้นเด็ก
 เล็กหรือชั้นอนุบาล แก่ครู นักเรียน นัก
 ศึกษา ตลอดจนผู้สนใจอื่นที่จะนำไปใช้
 เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสม ทั้งนี้
 โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานหลาย
 ฝ่าย เช่น ศูนย์วัสดุการศึกษา, หน่วย
 ศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ, คณะ
 ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร,
 เทศบาลนครหลวง และองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัด ๖ จังหวัด" ต่อจากนั้น ประ-

ชานไท่กล่าวปราศรัยโดยท้าวความถึงการ
 ำทำงานวันศึกษาประชาบาลเมื่อปีที่แล้วว่า
 ำสัปดาห์ปลื้มยินดี ในผลสำเร็จของการ
 ำงานในครั้งนั้น เหตุผลคงที่ประธานกรรม
 ำการำทำงานได้รายงานไปแล้ว และหวังว่า
 ำการำทำงานในขั้นนี้คงจะสำเร็จตามประสงค์
 ำเช่นเดียวกัน การศึกษาประชาบาลเป็น
 ำภารกิจอันสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งจึงควรที่คน
 ำไทยทุกคนจะต้องนึกกำลังเพื่อช่วยกัน
 ำสร้างเสริมให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น การ
 ำที่ใหม่หน่วยราชการสื่อมวลชน ตลอดจน
 ำพ่อค้าประชาชนหลายฝ่ายหลายอาชีพ
 ำพร้อมใจกันทำงานขึ้นครั้งก่อนก็ดี หรือ
 ำครั้งนี้ก็ดี ถือได้ว่าเป็นนิมิตมงคลอันดีต่อ
 ำการศึกษาของเยาวชนของชาติในอนาคต
 ำและใคร่ขอให้ถือเป็นประเพณีสืบไป”

**จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง “ตำนานเสือ-
 ำป่า” เพื่อหาเงินบำรุงห้องสมุด
 ำพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว**

เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๕ เวลา
 ๑๔.๓๐ น. ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิม
 ำกรุง ถนนเจริญกรุง นครหลวงกรุงเทพ
 ำธนบุรี คณะกรรมการำทำงานพระบรม
 ำราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า

เจ้าอยู่หัว ได้จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง
 ำ“ตำนานเสือป่า” เพื่อหาเงินบำรุงห้อง
 ำสมุดพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งคง
 ำเพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์พระบาท
 ำสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และเพื่อ
 ำใช้ประโยชน์ในการศึกษาคนควาเกี่ยวกับ
 ำพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของ
 ำพระองค์ท่าน สำหรับในวันต่อไป ภาพ
 ำยนตร์เรื่องนี้จะฉายวันละ ๕ รอบโดยเริ่ม
 ำตั้งแต่รอบเช้า ๕.๓๐ น. เป็นต้นไปทุกวัน
 ำจนถึงวันศุกร์ ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๑๕ เป็น
 ำวันสุดท้าย “วารสารห้องสมุด” ขออนุโม
 ำทนาในกุศลกรรมครั้งนี้ด้วย และใคร่เสนอ
 ำกิจกรรมแก่ห้องสมุดอันรับไว้พิจารณา
 ำเพื่อการหารายได้บำรุงห้องสมุดด้วย.

**พิชิตนิทรรค์การหนังสือนานาชาติ
 ำแห่งเอเชีย ณ หอสมุดแห่งชาติ**

เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๕ เวลา
 ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องนิทรรค์การชั้นสอง
 ำของหอสมุดแห่งชาติ ท่าवासักกรี ถนน
 ำสามเสน นครหลวงกรุงเทพธนบุรี ำพณ
 ำสุกรี นิรมานเหมินท์ อดีตรัฐมนตรีว่าการ
 ำกระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันสมาชิก
 ำกิตติมศักดิ์สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

ไทย ให้เป็นประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการหนังสือนานาชาติแห่งเอเชีย ซึ่งจัดขึ้นโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย หนังสือต่าง ๆ เหล่านี้เป็นหนังสือที่น่าสนใจที่ประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย เช่น เกาหลี, ปากีสถาน, มาเลเซีย, สิงคโปร์, ศรีลังกา, อินเดีย, อินโดนีเซีย และไทย เป็นต้น ใต้พิมพ์ชน หนังสือเหล่านี้เคยแสดงนิทรรศการมาแล้วครั้งหนึ่งที่สิงคโปร์ และครั้งต่อไปอีกจากครั้งนี้จะไปแสดงที่ ยาวาย ในระหว่างงานแสดงนิทรรศการหนังสือนานาชาตินี้จะมีกิจกรรมพิเศษประจำวัน เช่น การฉายภาพยนตร์ของชาติต่าง ๆ การแสดงนาฏศิลป์ของนานาชาติ การบรรยายและอภิปราย เป็นต้น สำหรับกิจกรรมพิเศษที่น่าสนใจมีดังนี้ (๑) วันพุธที่ ๑๘ ตุลาคม ฉายภาพยนตร์ และตอบปัญหาเกี่ยวกับประเทศเกาหลี, (๒) วันศุกร์ที่ ๒๐ ตุลาคม เวลา ๑๗.๐๐-๑๘.๓๐ น. รายการสนทนาเชิงวิจารณ์ เรื่อง "หนังสือที่น่าสนใจในปีหนังสือระหว่างชาติ" โดย นายนพ पालกระวงศ์ ณ อยุธยา, ดร. สีตภา พิณีภูวกุล, ดร.

เสริมจิตร สิงห์เสนี และคุณวิญจวน อินทรกำแหง, (๓) วันอาทิตย์ที่ ๒๒ ตุลาคม ฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับประเทศมาเลเซีย, (๔) วันอังคารที่ ๒๔ ตุลาคม ฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับประเทศสิงคโปร์, (๕) วันพุธที่ ๒๕ ตุลาคม เวลา ๑๗.๐๐-๑๘.๓๐ น. บรรยายเรื่อง "ปัญหาการพิมพ์หนังสือในประเทศไทย" โดย กำธร สติรกุล, (๖) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ตุลาคม ฉายภาพยนตร์นานาชาติ, (๗) วันศุกร์ที่ ๒๗ ตุลาคม เวลา ๑๗.๐๐-๑๘.๓๐ น. คณะนักเขียนหญิงจักอภีปราย เรื่อง "นักเขียนกับนักอ่าน" โดย นางวิมล เขียมเจริญ, นางชฎงค์ ฉายะจินดา, นางสุมน อมรวิวัฒน์ และนางสัจจาภรณ์ สิงห์ผลิน เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย, (๘) วันเสาร์ที่ ๒๘ ตุลาคม เวลา ๑๗.๐๐-๑๘.๓๐ น. รายการการเล่นเชกเคต์ของโรงเรียนอาศรมวัฒนธรรมไทย-ภารตงานนิทรรศการนี้จะมีทุกวันระหว่างเวลา ๕.๐๐-๑๖.๓๐ น. ไปจนถึงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๕ สุกภาพชนเข้าชมงานและกิจกรรมได้ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ ทั้งสิ้น และสามารถขอหนังสือในราคาพิเศษจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ด้วย.

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยถวาย

บังคมพระบรมรูปทรงม้าในวันป็ยมหา

ราช

เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นวันป็ยมหาราช เวลา ๐๖.๐๐ น. ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า ผู้แทนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้นำพวงมาลาไปวางถวายบังคมพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ดังเช่นที่เคยปฏิบัติมาทุกปี ทั้งนี้ เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายความจงรักภักดีความกตัญญู กตเวทิต์รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ต้นเกล้าอันกระหม่อมที่พระองค์ได้ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานต่อพสกนิกรชาวไทยตลอดรัชสมัยของพระองค์ ในโอกาสนี้ "วารสารห้องสมุด" ไคร่ขออัญเชิญพระราชหัตถเลขาพระราชทาน กระแสพระบรมราชวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องหนังสือพระราชพงศาวดาร ที่ ๕๕/๑๗๓ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ (พ.ศ. ๒๔๕๓) มาลงพิมพ์ไว้เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น.

"... ถึงกรมหลวงดำรงราชานุภาพ ไคร่รับหนังสือลงวันที่ ๕ เดือนนี้ว่า หอพระสมุดไคร่หนังสือพงศาวดารแปลอีก ๒ ฉบับ

เป็นฉบับเขียนเมื่อจุลศักราช ๑๑๕๕ และฉบับทรงชำระในจุลศักราช ๑๑๕๗ ความเกี่ยวกับฉบับพิมพ์ แต่ฉบับเขียนเมื่อจุลศักราช ๑๑๕๕ ถ้อยคำขาด ๆ เกิน ๆ ครุคระลึกกับฉบับพิมพ์ ไคร่ก็เทียบไว้ค่อนหนึ่ง สิ่งหนึ่งหนึ่งคือพระราชพงศาวดาร ๒ เล่ม กับที่ไคร่ก็เทียบความไว้มาให้ดู เพื่อความไม่ออกว่าฉบับจุลศักราช ๑๑๕๕ จะเป็นหนังสือกรุงเก่าแผ่นดินใด หรือหนังสือกรุงธนบุรีแต่ไคร่ก็ลองพิจารณาความในหนังสือ พงศาวดาร ฉบับพิมพ์ ๒ เล่ม หาหวัค้อยยังไม่ได้นั้น ทราบแล้ว พงศาวดารว่ากันด้วยฉบับพิมพ์ เห็นว่ามีอยู่ ๕ ฎีกา ตอนแรกจะเป็นค้ค้จากจดหมายท้ายฎีกา (ตอนที่ ๒) ขึ้นหวัค้อยแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ จนถึงแผ่นดินพระเจ้าอยู่หัวปราสาททอง ตอนนั้นเข้าใจว่าไคร่ค้ค้ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช หลักที่ไคร่ค้ค้ได้มาจากไหน คือจดหมายรายวันที่พออย่างเช่นจดหมายรายวันที่พอครั้งพระเจ้ากรุงธนบุรี ซึ่งฉนั้นไคร่ก็ลงไว้ในพระราชวิจารณ์ข้างตอนนั้น ตอนที่ ๓ เริ่มตั้งแต่แผ่นดินพระนารายณ์ลงมาจนถึงแผ่นดินพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ เข้าใจว่าไคร่ค้ค้โดยรับสั่งพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

แต่ในระยะนั้นไม่มีจดหมายรายวันที่พึงคัด
ลงไป เช่นกับได้ผูกสำนวนคำให้การ
อันแก่นักคดีลงไปทงคนเลื่อยเจอย เพราะ
เก็บข้อความไม่เป็นเสียแล้ว ตอนที่ ๔
ข้อความตั้งแต่ในแผ่นดินพระบรมโกศก่อน
ปลายมาจนเสียกรุง อาทิจจะเป็นพระเจ้า-
กรุงธนบุรีรับสั่งให้จดหมายขึ้นไว้ให้บริบูรณ์
ข้อความจึงแตกกันอยู่เป็น ๒ แปลง ตอนที่
๕ เป็นตอนที่กรมสมเด็จพระปฐมมา-
ชาติ ฯ ทรงเก็บตามรายวันที่พนนเอง ซึ่งมี
สมุดรายวัน อาทิสอบกัษ พงศาวดาร ได้ว่า
ท่านเก็บอย่างไร ปรากฏอยู่จนทุกวันนี้
ข้อซึ่งหนังสือ ๒ เล่มอ้างว่าทรงชำระเมื่อ
จุลศักราช ๑๑๕๕ และ ๑๑๕๗ นั้นเห็น
ว่าจะเป็นแต่ชำระตรวจสอบถ้อยคำ และ
ก็เปลี่ยนแปลงสำนวนบ้าง ไม่ใช่แต่งหรือเก็บ
ความขึ้นหรือกรองใหม่ เคยสังเกตุใจว่า
สำนวนพงศาวดารนั้นแบ่งเป็นตอน ๆ เช่นนี้
ได้ส่งสมุดคำทั้งสองเล่มนั้นคนออกมาด้วย
(พระบรมนามาภิไธย) สยามินทร์ ..”

ผู้ได้รับรางวัลโนเบลประจำปี ๒๕๑๕

บางสาขา

เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๑๕ ได้มี
รายงานข่าวจากกรุงสต็อกโฮล์ม ประเทศ

สวีเดนแจ้งว่า ราชบัณฑิตยสภาของ
สวีเดนได้ประกาศมอบรางวัลโนเบลสาขา
เศรษฐิกิประจำปี ๒๕๑๕ ให้แก่ ศาสตราจารย์
จอร์จ เคนเนธ ฮาร์โรว์ ชาวอเมริกัน และ
ศาสตราจารย์ จอห์น ฮิก ชาวอังกฤษ ใน
ฐานะที่เป็นผู้ค้นคิดทฤษฎีเศรษฐิกิจว่า
ด้วยกลยุทธ์ทางเศรษฐิกิจชน, มอบรางวัล
โนเบลสาขาฟิสิกส์ ให้แก่ศาสตราจารย์
จอห์น บาร์คิน อายุ ๖๔ ปี อาจารย์วิชา
กรรมไฟฟ้า และฟิสิกส์ของ มหาวิทยาลัย
อิลลินอยส์ ผู้เคยได้รับรางวัลโนเบลสาขา
ฟิสิกส์ร่วมกับชาวอเมริกันอีก ๒ คนในผล
งานพัฒนาทรานซิสเตอร์, ศาสตราจารย์
ลีดอน เอ็น. คูเปอร์ วัย ๔๒ ปีแห่งมหา-
วิทยาลัยบราวน์โรค โอรันแดนท์ และ
ศาสตราจารย์ จอห์น อาร์ ชิฟเฟอร์ วัย
๕๑ ปีแห่งมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ใน
ฐานะที่ร่วมกันพัฒนาทฤษฎีซึ่งเรียกว่า
“บีซีเอส.” อันเป็นชื่อย่อของบุคคลทั้งสาม
อธิบายปรากฏการณ์ที่เรียกว่า “ลีดอนนำ
ไฟฟ้าที่ไวที่สุด” คือการปล่อยกระแส
ไฟฟ้าผ่านโลหะโดยไม่มีความต้านทานเลย
เมื่อโลหะมีอุณหภูมิต่ำกว่าศูนย์ถึง ๒๔๐
องศาเซลเซียส, มอบรางวัลโนเบลสาขา
เคมีให้แก่ ศาสตราจารย์คริสเตียน บี.

เสนอแนะแก่เด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องของกบเรื่อน
 ว่า หนังสืออะไรดีและไม่ดีและเป็นพิษเป็น
 ภัยต่อเด็กและสังคมอย่างไร ตลอดจนเด็ก
 ควรจะอ่านหนังสือประเภทใดจึงจะมีประ-
 โยชน์เหมาะสมกับวัย ผู้อภิปรายประกอบ
 ด้วย นายเกรียง (เอี่ยมสกุล) กวีติกร อดีต
 อธิบดีกรมสามัญศึกษา, นายคุณ ประภา-
 วิวัฒน์ ขรรณารักษ์อาวุโส, นางผกาภิ
 อุตตโมทย์ นักเขียนสตรีที่ให้ข้อคิดและ
 ความรู้เกี่ยวกับเด็กตลอด, นายพลศรี
 วิชาชีวะ ผู้บรรยายกรณีทานสำหรับเด็ก

ทางสถานีวิทยุ ท.ท.ท. และมีนางเออนทิพย์
 เปรมโยธิน รองประธานกรรมการสวัสดิ-
 การเด็ก เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย เนื้อ
 หรของการอภิปรายพอสรุปได้ดังนี้ ๆ
 ได้ว่า บิคารมารคาและผู้ปกครองมีอิทธิพล
 ต่อการอ่านของเด็กอยู่มากทีเดียว หนังสือ
 ชุดสามเกลอของ ป. อินทรปาลิต, วรรณ-
 คติไทย และหนังสือแปลจากวรรณคดีจีน
 มีส่วนช่วยให้เด็ก ๆ รักการอ่าน และอ่าน
 หนังสือเป็น ประการภูมิผู้สนใจเข้าฟังกัน
 มาก.

การอ่านทำให้ชีวิตสมบูรณ์
 การอ่านทำให้ก้าวหน้า

รายการกระจายเสียงเพื่อความรู

๑. สถานีวิทยุ ๑ ป.ณ.

ทุกวันพุธ เวลา ๑๘.๓๕ — ๑๘.๕๐ น.
(๑๕ นาที) รายการแนะนำหนังสือ
“เรื่องน่าอ่าน”

๒. สถานีวิทยุ ท.ท.ท. ภาคปกติ

ทุกวันอาทิตย์ สัปดาห์ที่สามของเดือน
เวลา ๐๕.๐๐ — ๐๕.๓๐ น. (๓๐ นาที)
รายการป่าสูงดา, อภิปรายเกี่ยวกับ
หนังสือ — การอ่าน — หอสมุด.

“ราชสกุลจักรวงศ์ และ ราชสกุลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช”

(ฉบับสมบูรณ์) ๒ เล่มชุด มีภาพประกอบเกือบ ๒๐๐ ภาพ

รวบรวมเรียบเรียงโดย ชำรงศักดิ์ อายุวัฒน์นะ

หนังสือ “ราชสกุลฯ” เป็นวรรณกรรมเทอดเกียรติพระราชวงศ์จักรี และพระราชวงศ์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช กล่าวถึงพระราชประวัติ และพระประวัติของพระราชวงศ์ทุกสายราชสกุล ประมาณ ๒๐๐ วงศ์ อาทิ

“ราชสกุลจักรวงศ์” ซึ่งมีสร้อยต่อท้ายว่า “ณ ออยุธยา” ๑๒๕ วงศ์

“ราชสกุลตากสินกรุงธนบุรี” (ซึ่งน่าจะมสร้อยต่อท้ายว่า) “ณ ธนบุรี” เช่น ราชสกุล สิ้นสุข, อินทรโยธิน, พงษ์สิน, ศาลานนท์, รุ่งไพโรจน์, ณ นคร, โกมารกุล ณ นคร, จาดรงกกุล, ณ ราชสีมา,

“สกุลสัมพันธ์กับราชสกุลจักรวงศ์” เช่น บุนนาค, ณ พัทลุง, รัตนกุล, ณ บางช้าง, บุญหลง, ไกรฤกษ์ บุญยรัตพันธุ์, สิงห์เสนี, สนธิรัตน์, สุนทรสารทูล, คชเสนี, ณ นคร, กัลยาณมิตร, อินทวิมล, สุขสถิตย์, ผลนิवास, โรจนดิศ, สุขุมลจันทร, วัชโรทัย, เพ็ญกุล, สุจริตกุล, เกตุทัต, นิยะวานนท์, อมาตยกุล, แสง-ชูโต, สุวรรณทัต, และราชสกุลเจ้าเมืองเหนือสาย ณ เชียงใหม่ ราชสกุลเจ้านครเวียงจันทน์และราชสกุลสุลต่านเมือง สิงจาแห่งมาเลเซีย

“สกุลสัมพันธ์กับสกุลตากสินกรุงธนบุรี” เช่น รัตนโกศ, รัตนภาณุ, ชรรمصาโรช, วิภคตะลีป็น ศรีเพ็ญ, ศรียาภัย, บูรณนท์, สุวงศ์, ถิถณสุด, สุขกสิกร, บูรณศิริ, แดงสว่าง, แดงต่าย, มิตรกุล, จุลติศก, สายะศิลป์

นอกจากนี้ยังมีประวัติของ “ราชินิกุล” (พระญาติของพระมหากษัตริย์) ของทุกรัชกาล หนังสือราชสกุลฯ ชุดนี้มี ๒ เล่มจบ หนา ๑,๐๐๐ หน้าเศษ พิมพ์ด้วยกระดาษปรู๊ฟและกระดาษปอนด์ และมีพระรูปของเจ้านายในราชสกุลสายต่างๆ ประมาณเกือบ ๒๐๐ รูป พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ต

ราคาจำหน่ายกระดาษปอนด์ชุดละ ๒๐๐.- บาท

กระดาษปรู๊ฟชุดละ ๑๕๐.- บาท

ห้างหุ้นส่วนจำกัด บรรณกิจเทรดดิ้ง

๓๕ ถนนนครสวรรค์ ผ่านฟ้า เืองโรงพักนางเลิ้ง (ใหม่)

กรุงเทพมหานคร โทร. ๘๒๕๕๒๐

หมายเหตุ สำหรับห้องสมุดทุก ๆ แห่ง ห้าง ๆ ยินดีรับจัดหาหนังสือจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ให้ท่านได้ โดยในราคาถูกเป็นพิเศษ

หนังสือคือประทีปส่องทาง

ให้ความสว่าง สร้างปัญญา

แพร์พิทยา

มีอะไรที่น่าสนใจ?

โปรดทราบไว้ ในขณะที่ มีสี่ประการ :-

- หนึ่ง — แพร์พิทยา มีบริการส่งหนังสือทุกประเภท จากต่างประเทศทุกแห่ง ราคาไม่แพง รวดเร็วทันใจ ได้หนังสือที่ท่านต้องการ ท่านที่อยู่ในชนบท จัดหมายมาก็ได้ ส่วนท่านทั้งหลายในนครหลวง ๆ เชิญติดต่อกทางโทรศัพท์หรือมาที่แพร์พิทยาได้ทุกวัน
- สอง — แพร์พิทยา มีตำราวิชาต่าง ๆ สาขาพิเศษ สำหรับนักเรียนนิสิตนักศึกษาเรามาไว้ ให้ท่านเลือกซื้อได้ในราคาขอมเยา ตำราวิชาการของเราพิมพ์ด้วยกระดาษอย่างดี มีทั้งปกแข็งปกอ่อน เป็นเล่มถาวรสมเป็นตำราวิชาการ
- สาม — แพร์พิทยา มีหนังสือภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวรรณคดีและอุตสาหกรรมศาสตร์ ของรัสเซีย เป็นตำราที่ให้ความรู้อย่างกว้างขวางทางด้านวรรณคดีและอุตสาหกรรมศาสตร์ ท่านผู้สนใจ จะทราบได้ ว่าเป็นตำราอันมีค่าควรแก่การศึกษาเป็นพิเศษ
- สี่ — แพร์พิทยา มีสาขาอีกแห่งหนึ่ง ที่ไทยไคมารู (ถนนราชดำริ) เพราะฉะนั้นท่านที่เห็น ว่าไปที่ไทยไคมารูสะดวกกว่าไปทิวังบูรพา ท่านก็ควรไปที่ไทยไคมารู (แผนกขายหนังสือ) ท่านเคยได้รับความพอใจจากแพร์พิทยาที่ทิวังบูรพาอย่างไร ท่านก็จะได้รับความพอใจจากแพร์พิทยาที่ไทยไคมารูอย่างนั้น

แพร์พิทยา

๗๑๖ - ๗๑๘ วังบูรพา กรุงเทพมหานคร

กู ป.ณ. ๙๑๘ โทร. ๒๑๔๒๘๓, ๒๒๑๒๘๖